

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Resnica ni moda

Stara izkušnja! Dokler življenje teče mirno, brez velikih sunkov in motenj, se mi katoličani in vsi naši katoliški pokreti čutimo močne, nekam varne, z jasnimi nepremakljivimi cilji, proti katerim stremimo brez straha in brez oklevanja. Kadar nastopijo nemirnejše dobe, dobe idejnih prelomov, ko se s silo uveljavljajo nove miselnosti ali nastajajo motnje v rednem funkcioniranju družabnega življenja, se nas polšača takoj neka čudna, nerazumljiva negotovost, in sredi novega, ki brsti in vstaja okrog nas, se zdimo sami sebi stari, reakcionarni, manjvredni in takoj se stisnemo v svoja zatišja, odkoder sramežljivo opazujemo nastajanje novega.

Lahko gremo zelo daleč nazaj v zgodovino, pa bomo pri vsakem večjem prelomu naleteli na isto sliko. V 16. stoletju je bil humanizem velika dnevna moda, ki je vse drugo osenčila. Zdelo se je, kot da bi bili šele takrat odkrili človeka v zgledih stare grške in rimske kulture. Stara, klasična umetnost je bila umetnost, staro pravo je bilo edino upoštevano, latinščina obsevalni jezik izobraženstva, poznanje grških in rimskih pesnikov edini dokaz najosnovnejše omike. Kdor si je takrat upal govoriti o ljudski umetnosti, domačih pravnih običajih, o pesnitvah v domačem jeziku, o domači kulturi, tega so obsodili med »temne nazadnjake«. In kdor si je upal obsojati posnemanje poganskih običajev v družabnem življenju, je dobil pečat »turkega redovnika«. Res, takrat je bil katolicizem med »nazadnjaki« in katoliški misleci humanistične dobe so bili ponosni na to, da katolicizem ni bil vprežen v takratno modo. Toda koliko jih je bilo drugih, ki so takrat zardeli, ki so se sramovali »katoliške manjvrednosti« in ki so v obširni literaturi skušali dokazati, da katoličani vendar niso bili tako temni in tako nazadnjaški, in da jih je bilo mnogo »prosvitljenih«, ki so se umeli prilagoditi humanistični modi, mnogo »liberalnih«, ki so šli s časom naprej in proti od zaostankov »temnega srednjega veka! Humanizem, kje si danes! Prosvitljene glave, ki so se takrat sramovali »nazadnjakega zadržanja« katolicizma, so se izkazale, da so bile votle glave. Katolicizem, ki je v nasprotju s pretiravanji humanizma ostal pri svojih lastnih vrednotah in pri spoštovanju ljudske biti, je obdržal prav, medtem ko je humanistična bolezen šla mimo in izginila kot enodnevna moda.

V »prosvitljeni« dobi pred francosko revolucijo najdemo iste razmere. Takrat je bilo svobodno-miselstvo triumf. Kdor je hotel veljati za izobraženega, kdor je hotel spadati med elito, je moral biti framonosvobodnomoislec. Kaj vera, kaj Bog, kaj božje razodetje, kaj nadnarava in nadnaravna milost! Vse to spada med »mračno šarčo« srednjega veka. Človeški razum je bog, je vera, je milost. Česar razum ne zapoпада, ni vredno nič. Razumljivo je, da se je katoliška Cerkev tudi tej modri, ki je postavila človeški razum kot najvišje božanstvo na oltarje, postavila v bran. Kar je bilo za vernih katoličanov, se tudi niso dosti brigali za početje framonosvobodnosti in so ostali kratkomo katoliški. Toda mnogo jih je bilo, ki bi bili radi veljali za izobražene, za napredne, za liberalne. Mnogo je bilo sram, da katolicizem ne gre s časom naprej, da je tako nazadnjaški. Seveda so poskušali na vse mogoče načine obrezati naše katoliško vero-slovje vse nadnarave in uveljaviti diktaturo razuma v verskem življenju človeka. Prosvitljena doba z vsemi svojimi norostmi je šla mimo in če gledamo danes nazaj, se nam zdi takratno pakiranje katoličanov z dneвно modo smešno in dokaz notranje slabosti.

Francoska revolucija je iznašla novo modo: neomejeno svobodo človeka. Človek je bog in njegova svoboda ne pozna mej. Svoboden je, da se po svoje izživi v gospodarskem življenju, svoboden, da se uveljavi na političnem polju, svoboden, da si ustvari sam svojo vero. Kaj družina, kaj stan, kaj skupnost naroda in države! Vse je podrejeno blagru poedince. Liberalizem je zavladal. In res, doživeli smo velikanski napredek, ko so padle vse omejitve svobodnemu udejstvovanju. Gospodarski liberalizem je odprl neomejene možnosti za povečanje blagostanja, politični liberalizem je odzvel državi vsa sredstva usmerjajoče kontrole, verski liberalizem je raztegnil vest in jo uredil tako, da je bila sprejemljiva za vsakovrstne »morale«. Vse je drlo naprej in navzgor pod vplivom »solčnih žarkov« neomejene človeške svobode. Samo katoličanstvo je zopet ostalo zadaj. Prehiteli so ga drugoverni ali manjverni gospodarji in bankirji in velepodjetniki ter sedli na narodno blagostanje. Prehiteli so ga v politiki in na verskem polju, zanesli med katoliške vrste nevarno negotovost. Mnogo je bilo katoličanov v liberalni dobi, ki jih je bilo sram tega zaostajanja katolicizma, te katoliške ozkosrčnosti in mračnosti. Radi bi bili zadržali naprej s časom na perutnicah liberalizma. Našli so se celo katoličani, ki so sramežljivo dokazovali, da katolicizem ni tako nazadnjaški in starokopiten, da to delajo le nekateri okameneli starini, medtem ko je nasprotno res, da žive v katolicizmu tvorne sile napredka v duhu blagostanja in kapitalizma, ki sta dve rodni sestri. Liberalna mrzlina, oboževanje človekove neomejene svobode, podreditve vsega stvarstva neomejeni volji in nebrzdani kapricam vsakega poedince, vse to sedaj umira kot stara, zaprašena moda, ki jo obdružujemo še v muzejih, ki se je pa na javni ulici sramujejo. Obdržal pa je prav stari, dosledni katolicizem, ki je ostal na svoji lastni črti ter se ni pustil zbežati v trenutne muhavosti mode, ki pride in umre. Motili so se oni »liberalni« katoličani, ki so hoteli za vsako ceno veljati za »napredne« in so v svoji zbeganosti in omejenosti hoteli katolicizem pobarvati z barvami liberalne mode.

V povojnem času doživljamo isto. Človekova svoboda je prenehala biti moda, na njeno mesto je stopila socialnost. Človek ni več merilo stvarstva, ampak družba, socialne skupnosti, država. Človek ni več bog sam zase, on je podrejen skupnemu blagru vseh. Država ali katera koli človeška skupnost ima pravico okrepati in okriviti posameznika, ako tako zahteva blagor občestva. Človek sam za se sploh ni več nič, šele ako je včlenjen v skupnost, postane uveljavljena vredno bitje. Sreča mu sije samo skozi skupnost, blagostanje prihaja k njemu samo po kanalih skupnosti. In zopet vidimo, kako katoličani stojijo zadaj. Drugi pokreti so dali inicijative za socialno zakonodajo, drugi pokreti so izvedli socialno skrbstvo, so gradili cenena stanovanja, ustanavljali počitniške kolonije za siromašne

Poljska in Nemčija sta sklenili nenapadalni pakt za dobo 10 let

Zmağa miru na severu

Kakšne posledice bo imel pakt za poljsko-francoske odnose

Berlin, 27. januarja. Nemški zunanji minister in poljski poslanik v Berlinu sta včeraj podpisala v zunanjem ministrstvu deklaracijo, ki vsebuje konvencijo, sklenjeno med Nemčijo in Poljsko v smislu Kelloggovega pakta za okrepitev evropskega mira, in sicer za deset let. S tem sporazumom se obe vladi obvezujeta, da bosta vsa vprašanja, ki bi se utegnili med njima pojaviti, rešili z neposrednimi razgovori.

Ze v razgovoru, ki sta ga imela nemški kan-celar Hitler in poljski poslanik v Berlinu dne 15. novembra lanskega leta, sta ugotovila, da imata obe vladi isto željo, da uredita vsa medsebojna vprašanja z neposrednimi razgovori in da v korist splošnega miru zavračata kakršnokoli uporabo sile. Razgovori, ki so se nato nadaljevali med obema vladama v svrhu sklenitve konvencije, so se včeraj zaključili.

V izjavi, ki so jo včeraj podpisali in ki pomeni novo stran v zgodovini političnih odnosov med Nemčijo in Poljsko, izjavljata obe vladi, da sta prepričani, da pomeni ohranitev miru med Nemčijo in Poljsko bistveni pogoj za ohranitev evropskega mira, in zato sta obe vladi sklenili, da uredita svoje medsebojne razmerje v skladu z načeli pariškega pakta z dne 27. avgusta 1928. Hkratu obe vladi ugotavljata, da obveznosti, ki jih imata nasproti ostalim državam, ne bodo kalile miroljubnega razvoja njunega razmerja in da ne bodo v nasprotju s podpisano izjavo ter da ne bodo škodovali nobeni podpisnici. Obe vladi izražata željo, da s prijateljskim sporazumom likvidirata vsa vprašanja, ki se jih tičejo. V slučaju sporov pri teh neposrednih razgovorih bosta obe vladi vsaka na svoj način skušali najti možnost sporazuma na kakšen drugi, a vedno miroljubni način. Upoštevajoč tudi te primere, katerih rešitev bi bila otežena, se obe vladi v skladu z včeraj podpisano izjavo obvezujeta, da se v nobenem primeru v svrhu ureditve teh spornih vprašanj nikoli ne bosta zatekli k sili. Zagotovitev miru, okrepitvega s tem načelom nenapadanja, bo obema vladama olajšalo njuno veliko nalogo, da uredita politično, gospodarske in kulturne probleme na temelju pravice in pravičnosti.

Izjava je podpisana za dobo desetih let. V veljavno bo stopila, ko se izmenjajo ratifikacijski instrumenti, in bo ostala veljavna tudi po desetlet-

nem roku, razen tedaj, če se poprej odpove; odpoved se pa mora izvršiti šest mesecev pred potekom konvencije.

Berlin: Zasluga Hitlerja

Berlin, 27. januarja. DNB poroča: Listi živahno pozdravljajo novi dogovor med Poljsko in Nemčijo in z zadoščenjem naglašajo, da se je zanj treba zahvaliti Hitlerju, ki je tako napravil miru neprecenljivo uslugo. Dalje listi poudarjajo, da je sprejetje točke o ureditvi vseh višjih sporov in nesoglasij med obema državama z neposrednimi razgovori odstavilo z dnevnega reda sleherni nevarnost oboroženega spopada med Poljsko in Nemčijo. Ta pakt je nadaljevanje politike miru in svobodne izmenjave misli, ki ju je uvedel kancler na svojem zunanje-političnem programu pred vsem nemškim narodom. Nova evropska politika si je izvojevala svoj prvi veliki uspeh.

London: Hud udarec za Francijo

London, 27. jan. b. Tukajšnji tisk pripisuje velik pomen nemško-poljskemu sporazumu. Splošno se podčrtuje, da je Nemčija s tem paktom dokazala, da je iskrena in pripravljena, da ohrani mir. »Times« izjavlja, da je po vojni to prvi primer, da sta dve državi sklenili pogodbo s svojo lastno voljo. Čeprav nihče v Nemčiji ne misli, da je s tem rešeno vprašanje »koridorja«, bodo vendarle odsele odnosi med Poljsko in Nemčijo prijateljski. V tem duhu se bodo izvajale v bodoče vse pogodbe. Sporazum med Nemčijo in Poljsko je težak udarec za Francijo in ga smatra za zelo pomembnega. S pogodbo se je razbil železni obroč, ki ga je Francija skovala okrog Nemčije. »Daily Herald« je prepričan, da bo pakt ublažil napetost, ker se s tem odzame jedro iz francoskih rok.

Pariz: Poljska se je okrepila

Pariz, 27. jan. Havas poroča: Sklenitev nemško-poljskega sporazuma poučenih pariških krogov ni presenetila. Ta sporazum je namreč samo logični zaključek komunikacije, objavljenega dne 15. januarja po prvem sestanku med Hitlerjem in Lipskim. Francoska vlada je takrat dobila obvestilo, da se bodo razgovori, ki so se včeraj zaključili, nadaljevali, dokler se ne sklene pakt o nenapa-

Poljski zunanji minister Beck

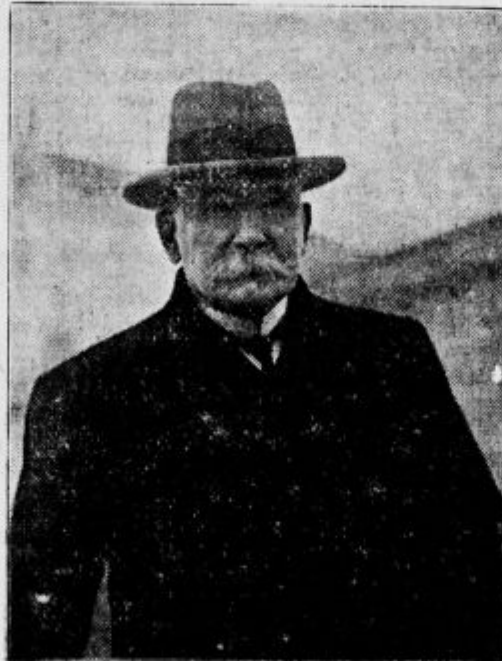
danju med obema državama. Francoska politika je zmerom bodrila politiko drugih držav k sklepanju takih paktov; vsako stremenje, ki more na katerikoli točki Evrope utrditi mir, bo zmerom deležno njenega polnega pristanka. Zato tudi to pot naglašajo v poučenih krogih svoje zadovoljstvo, da je prijateljska država, kakršna je Poljska, pripomogla k temu delu pomiritve in okrepila svoje postojanke z novimi jamstvi, ki si jih je pridobila s sklenitvijo tega pakta o nenapadanju z Nemčijo. Pertinax piše v »Echo de Paris«, da bo prijateljstvo med Poljsko in Francijo trajalo še naprej, vendar pa je hotela Poljska pokazati, da more eksistirati tudi brez Francije.

Varšava: Moik...

Varšava, 27. jan. p. Značilno je, da današnji poljski listi samo registrirajo podpis nemško-poljske pogodbe in da je zavzel svoje stališče en sam list.

Nova vlada Nikole Uzunoviča

V novem kabinetu ni dr. Stankoviča in Matice

Novi predsednik vlade Nikola Uzunović

Belgrad, 27. januarja. AA. Nj. Vel. kralj je izdal ukaz, s katerim je imenovana nova vlada. Ministrstva so zasedena takole:

predsednik ministrskega sveta Uzunović Nikola,

minister za zunanje zadeve Jevtić Bogoljub, minister za notranje zadeve Lazić Živojin,

minister za vojno in mornarico armijski general Stojanović Dragomir,

minister za finance dr. Djordjević Milorad, minister za pravosodje Maksimović Božidar, minister prosvete dr. Šumenković Ilija,

minister za trgovino in industrijo in zastopnik ministra za gozdo in rudnike Demetrović Jurij,

Stavski štrajk smrad

Francoska mladina na ulici!

Po vsem Parizu trajajo velikanske manifestacije proti režimu

Pariz, 27. jan. AA. Iz Bayonna poročajo, da so pri včerajšnjem pregledu nakitov, zastavljenih pri kreditnem zavodu bayonske občine, ugotovili, da so na neki lažni nakit, ki so ga tamkaj zastavili na posredovanje pokojnega Stavijškega, izplačali 380.000 frankov. Ta nakit je bil osebna last bivšega španskega kralja Alfonza XIII. Stokovnjaki so ugotovili, da je vreden komaj nekaj sto frankov.

Pariz, 27. jan. Snoči so v raznih delih mesta priredili člani organizacij mladine demonstracije s petjem marseljeze in vzklikanjem proti vladi: Hočemo ostavko! Hočemo ostavko! Demonstranti so defilirali po velikih pariških bulvarih in prispeli na Place de la Concorde, hotoč vdreti do bourbonske palače. Tam so pa demonstrante sprejeli močni oddelki policije in republikanske garde in po kratkem boju potisnili demonstrante čez Rue Royale na Madeleinski trg.

Podoben demonstracije so se vršile na bulvarih Saint-Germain in Barbese in v ulici Lafayette, kjer je prišlo med policijo in demon-

minister za socialno politiko in narodno zdravje Pucelj Ivan,

minister za gradnje in zastopnik ministra za kmetijstvo dr. Srkulj Stjepan,

minister za telesno vzgojo naroda dr. Hanžek Lavoslav,

minister brez portfelja dr. Andjelinović Grgur,

minister brez portfelja dr. Kojić Dragutin,

minister brez portfelja dr. Karamahmedović Hamdija,

minister brez portfelja dr. Kramer Albert.

Ministri so prisegli danes ob 11 dopoldne.

stranti do več spopadov. Dva policijska stražnika sta bila pri tem ranjena. Okoli 50 demonstrantov je aretiranih.

Pri povorki po ulicah so demonstranti nosili velike lepake z drastičnimi napisi. Med njimi je bil zlasti poziv, da parlament izključi iz svojih vrst kompromitirane politike, politične koritarje, pijavke naroda...

Vlada se lomi

Pariz, 27. januarja Varuh državnega pečata Raynaldi, ki so ga v zbornici napadali v zvezi z afero okoli Stavijškega, je podal ostavko, da se bo mogel braniti pred napadi. Ob 15 se sestane seja vlade. Na tej seji bodo proučevali z ostavko Raynaldyja ustvarjeni politični položaj. Če se ne zgodi kaj nepričakovanega, bo Chautemps na tej seji podal kolektivno ostavko kabineta.

Vlada je padla

Na popoldanski seji vlade je predsednik vlade Chautemps sporočil svojim ministrskim tovarišem, da se je odločil predati predsedniku republike kolektivno ostavko vlade, da bo mogla nova vlada tem laže nadaljevati delo razčiščenja v zvezi z nedavnimi aferami. Ministrski svet je Chautempsova izjavo sprejel s toplim odobravanjem.

Ob 16.45 so člani vlade odšli v Elizejsko palačo. Predsednik republike Lebrun je ostavko sprejel, obenem je pa prosil Chautempsa, naj sestavi novo vlado. Chautemps je mandat odklonil. Za naslednika imenujejo Daladiera ali Herriota.

Zagrebska vremenska napoved. Oblačno, megleno in stalno. Mraz bo začel v severnih krajih nekoliko popuščati.

Dunajska vremenska napoved: Vzhodni rob Alp: negotovo vreme, mogoče še mraz in sneg, najbrže pa že topleje in dež.

Zločini fašistov...

4 milijarde za kaos

Nemška vlada razsiplje denar za revolucijo v Avstriji

Praga, 27. januarja (tg. Prager Presse) objavlja članek, ki ga je povzela iz glasila avstrijskih napadalnih oddelkov (Vihar nad Avstrijo) zanimive podatke o avstro-nemškem prepiru.

Najprej se peča članek z dunajskim obiskom italijanskega ministra Suvicha. Nato ugotavlja, da so Nemci poskušali vse, da bi priateljstvo med Italijo in Avstrijo razbili. Tako je Nemčija poskušala pogoditi se z Italijo na podlagi nekega pakta, v katerem bi Avstrija padla kot žrtev v naročju Hitlerja. Iz tega razloga je potoval Gohring v Rim in iz tega razloga so neprestano potovali v Italijo in tudi v Avstrijo agenti podkancelerja von Papena. Nemčija je svoje dni z veliko zadovoljnostjo sprejela imenovanje dr. Rintelena za avstrijskega poslanca v Rimu, ker je pričakovala, da bo ta germanofilski državnik velika opora za hitlerjevski pokret v Avstriji. Berlin je tudi pričakoval, da bo prišlo po novem letu v Avstriji do nove vlade in je v to svrhu z veliko davežljivostjo razilil po avstrijski republiki 250 milijonov mark, s katerimi so hitlerjevski teroristi v Avstriji plinčevali bombe, ki so jih tudi sprejeli iz Nemčije. Iz tega postaja popolnoma jasno, zakaj dr. Rintelen ni spremljal italijanskega ministra na Dunaj, ker ni hotel, da bi se nemški upi, ki so bili vanj stavljeni, kakorkoli vezali na ta obisk iz Italije.

Beneševi pogoji za neodvisnost

Budimpešta, 27. januarja (tg. Magyararsag), ki je na Madžarskem glasilo protinemške struje, objavlja pogoje, ki jih je dr. Beneš v imenu češkoslovaške republike stavil Avstriji za denarno pomoč v višini 30 milijonov šilingov, kakor tudi za vsako nadaljnjo gospodarsko oporo. Pogoji so sledeči:

1. Avstrija ne sme nikdar uvesti popolno in javno diktaturo.
2. Avstrijskemu Heimwehru se pod nobenim pogojem ne sme izročiti odločujoča oblast v državi.
3. Social-demokratske stranke se ne sme udeležiti v njen nadaljnji obstoj, kakor tudi njeno oblast na Dunaju pa je treba skrajšati.
4. Avstrija mora obljubiti, da se ne bo nikoli vrne k ukvarjanju z zamisljivo vzpostavitev bahšvrske monarhije.

Odgovor obrehovalcem Francije

Iz močvirja fašizma

Pariz, 27. jan.

„La Liberté“, glasilo italijanskih emigrantov v Parizu, je objavila 25. t. m. sledeči članek, ki je vreden, da se zabeleži:

Italijanski tisk izrablja afero Stavjiskeskega, da zopet enkrat na duška svojemu sovražstvu zoper Francijo in njene republikanske institucije. Trdi, da je francoski režim gnil, in tej napadi in tendenci sliki Francije postavlja nasproti enako lažno sliko Italije, ki da jo je fašizem moralno izčistil in okreplil. Resnica pa je čisto drugačna in če v inozemstvu verujemo v to idealno Italijo, ki jo je fašizem „prerediti“, je vzrok samo ta, da je v Italiji tiskovna svoboda popolnoma zatrla in se zato lahko brez kontrole laž predstavlja kot resnica.

Pred fašizmom je bila javna morala v Italiji korektna in čista. Prestopki zoper čast in javno poštenje so bili izjemni, ki jih je svobodno časopisje takoj ožigosalo, državno sodstvo pa strogo kaznovalo. Natančni minister Nasi je bil od senata, ki so ga izpremenili v najvišje sodišče, obsodeni na leto zaradi nepravilnosti, ki niso presegale 500 lir. Veliko italijanskih politikov iz liberalne dobe je umrlo revnih. Sacchi, ki je 12 krat bil na vladi, je na stara leta živel od milosti svojih prijateljev. Tedesco, generalni direktor v ministrstvu javnih zgradb, nato sam minister in pozneje minister za kladno in finance, je izvršil samomor iz patološke bojazni, ali bo na stara dni mogel dostojno živeti. Amendola, najboljši italijanski žurnalist, potem državni podtiskar za finance in minister za kolonije, kakor znano ubil od fašistov, ni zapustil svojih otrokom ničesar drugega, kakor svetli zgled svojega življenja, borbe za svobodo in martirija.

S fašizmom pa so prišli na vrh ljudje, ki so pod starim režimom bili na sumu največje nemarnosti in ki so se pod znamenjem snopa zbrali, da obranijo in pomnožijo svoje nepošteno pridobljeno bogastvo. Zato je bila njihova prva skrb, da so zatrli svobodno besedo, da bi mogli nemoteno ribariti v kašnem. Arnaldo Mussolini, ki je bil tak revež, kakor njegov brat, je umrl kot težak milijonar. Slučaj milanskega župana Bellonija je pokazal, kako globoko znaša fašistični vodje pogrezniti svoje roke v javne blaginje. Belloni je mogel s svojimi prijatelji, med katerimi sta bila znana velefinančnika Giampaolo in Volpi, zato tako nesramno opleniti milansko občino, ker je imel oporo vsemogočnega Arnalda Mussolinija. V fašistični ministrstvih so se ustanovile prave prodajne tarife za dobave in koncesije in ni ga količine pomembnejšega fašističnega hierarha, ki ne bi imel vil, avtomobilov in priležnic. V liberalni Italiji so poleg tiska obstajali tudi parlamentarni preiskovalni odbori, katerih sedaj seveda ni.

Fašistični tisk, ki se zgraža nad goljufivimi bančnimi bankroti v Franciji, naj se spomni na veliki krah Banche di Milano, ki se je imenovala tudi Banca del Littorio. Nečlovečne žrtve tega goljufivega bankrota so sodišče javile vse tiste politike, višje uradnike in finančnike, ki so bili krivi. Med njimi je bil generalni tajnik fašizma Turati, senator Longhi, generalni državni tožilec kasacijskega sodišča Ferretti, šef tiskovnega urada „Gazzetta del Popolo“, torej najbolj debele fašistične rube, toda zgodilo se jim ni ničesar. Samo Turati je padel zato, ker je njegova delavnost poslala s časom že tako zelo kriminalna, da se ga je bilo vendarle treba iznebiti.

Po vendarle današnji generalni slab fašističnega režima. Tu imamo Balba, ki je postal tako nevaren, da ga je duce moral poslati v Afriko. Potem imamo tovariša Rocca in njegove prijatelje, ki tvorijo družbo najobčičnejših poslov s sedežem v Rimu in s filijalami v Napoliju in Spezziji; finančni Volpi, Conti in Borletti, kojih delavnost je znana vsakemu Italijanu, služijo pod zaščito liktorskega snopa ogromne denarje, s katerimi

Iz tega sklepa madžarski list, da je Avstrija trenutno prišla pod precejšen denarni vpliv veseli in češkoslovaške in da stoji zaradi tega pred novimi notranjimi težavami.

Kmetiški tabor

Dunaj, 27. jan. b. Bauernbund v spodnji Avstriji, ki ga vodi deželni glavar Reiter, je sklenil, da priredi v začetku februarja na Dunaju velik obhod na Ringu. Na Dunaj pride tega dne 100.000 kmetov, ki bodo manifestirali svojo voljo za ohranitev avstrijske neodvisnosti ter obenem podali dokaz, da bodo samostojnosti Avstrije vedno branili.

Uradnik proč od politike

Dunaj, 27. jan. c. Ministrski svet se je sestel na važno sejo, ki je trajala zelo dolgo. Sprejeto so bile nove navedbe, s katerimi se prepoveduje uradnikom vsako politično delovanje. Uradnik, ki bi se pregrešil zoper te navedbe, bo odpuščen iz službe brez odpravnine in brez pokojnine. V drugi naredbi se nahajajo določila o spremembi porotnih sodišč. Od zdaj naprej sodniki ne bodo stali več vprašan porotnikom, ampak bodo porotniki le prisodni sodišč. V naslednji naredbi pa se policijskim ravnanjem dovoljuje, da ukinejo kolportirno listov, ki bi pisali proti interesom države.

Paul Boncour se vrača

Pariz, 27. jan. p. Glede avstrijske demarše v Berlinu je dejal, da je negotovo, če je sedaj pravi čas za priziv na mednarodno ustanovo. Preden bo Avstrija to storila, naj se obrne na veselo, da izve za njih mnenje. Priporoča pa Avstriji, da naj ne izgublja časa ter kaj kmalu pokrene akcijo za svojo neodvisnost.

Avstrija drži z Jugoslavijo

Budimpešta, 27. januarja. AA. Avstrijska vlada je te dni obvestila madžarsko vlado, da je glede na novi trgovinski sporazum z Jugoslavijo prisiljena kontingent za uvoz svinj in goveje živine iz Madžarske v Avstrijo znižati za 25 odstotkov, ker mora za prav toliko povišati jugoslovanski kontingent.

rimi vzdržujejo vse fašistično literaturo. In ali naj imenujemo tistega, ki predstavlja vrh vse korupcije, očeja najtemnejših poslov, zmoženega vsega, sedanega generalnega tajnika fašistične stranke Starace, ki predstavlja približno to, kar je za časa Nerona predstavljal znani krutož in velomilijonar Tigellin, o katerem se lahko reče, da je simbol vse fašistične gnobe. Če se spomnimo še na De Vecchia, na družino Ciano, na Teruzia, na Acerba in Giuritalia, potem si lahko predstavljamo, kakšen je „moralni prepoved Italije“, ki se vrši pod vodstvom teh veličin...

Treba je ob tej priliki spomniti fašistično časopisje, ki se s toliko moralno vneto zaganja v demokracijo Francijo, tudi na fašistične podstate (župane), ki gubijo ubogo italijansko ljudstvo, da je črno lito vedo in čutiljo na svoji koži tudi Slovani v Julijski Krajini. Če bi se njihove zlorabe in njihovi zločini mogli sodišču naznaniti, ali pa vsaj v listih postaviti na sravniti oder, bi ne bilo treba, da bi se ljudstvo samo vzdignilo — kakor je bilo to v Sulmoni in v Martina Franca — da zahteva kazen za te goljufe in pijavke, za kar je teveda dobilo v odgovor švinec iz pušk fašistične milice.

Ko je senator Cicotti v senatu izrazil mnenje, da se mu zdi vsota, ki jo je zahteval režim za spomenik fašističnemu čelovodji Mihaelu Bianchi, previsoka, je priročil „Tevere“ članek, poln slabo prikritih groženj na imenovanega senatorja. Ta članek je bil pisan čisto v stilu onih zloglasnih člankov, ki so bili v fašističnem tisku priobčeni v letih 1924 in 1925 in v katerih je dobro znani avtor pokazal s prstom na poslanca Matteotija, Amendolo in generala Benicvenga in žurnalista Sobrero. Kakor vemo, sta bila Matteotti in Amendola zahrbljena ubita. To so torej dejstva, ki jih je treba prikriti v spomin fašističnem tisku, ki se sedaj tako silno moralno ogrožuje in repenči nad Francijo zaradi raznih afer.

Obleke za gospode

po meri ali pa blago za obleke modernih vzorcev, najboljše kvalitete, po najnižjih cenah pri

Drago Schwab, Aleksandrova cesta

Nova poljska ustava

Varšava, 27. januarja. AA. Na včerajšnji plenarni seji sejma so izglasovali v tretjem čitanju zakonski načrt o ustavi Poljske, ki jo je izdelal ustavni odbor na zadnjih dveh zasedanjih sejma. Pri glasovanju je opozicija zapustila dvorano. Izglasovani zakonski osnutek je odkazan senatu. Ker ima vladni blok v senatu dvotretlinsko večino, je končno sprejete nove poljske ustave zagotovljeno. Predsednik vlade in predsednik vladnega bloka sta osebno sporočila predsedniku republike, da je sejem izglasoval novo ustavo. Senat je s 54 glasovi proti 33 glasovi sprejel amandman svoje finančne odbora o zakonskem načrtu o poljski valuti, po katerem bo fond za reguliranje tečaja upravljal petčlanski svet.

Novi madžarski volilni zakon

Budimpešta, 27. jan. AA. Kakor pišejo listi, ki so blizu vladi, pripravljajo v notranjem ministrstvu reformo volilnega zakona. Vendar pa zaradi obilnosti gradiva v zvezi s to reformo nove volilnega zakona ne bo mogoče predložiti parlamentu pred letom 1935.

Bolgari in balkanski pakt

Bukarešt, 27. jan. (tg. Danes popoldne ob pol 4 je obiskal bolgarski ministri predsednik Mušanov še vedno bolnega romunskega zunanjega ministra Titulescu. Razgovor obeh je trajal tri ure. O razgovorih, ki sta jih imela, se ne ve ničesar in tudi ni bil izdan noben uradni komunik. Nocoj je bil prireditel banket na čast bolgarskega ministrskega predsednika Mušanova.

Bolgarskega ministrskega predsednika Mušanova je spraveval danes bolgarski časnik glede njegovih razgovorov z romunskim predsednikom vlade Titulescuom in romunskim zunanjim ministrom Titulescuom. Mušanov je odgovoril, da so bila načeta vsa vprašanja, ki zanimajo obe državi. Prepričan je, da bodo po tej izmenjavi misli prijateljski odnosi med Bolgarijo in Romunijo še prirenejši. Na vprašanje, če je bil govor tudi o balkanskem paktu, je Mušanov samo odgovoril, da bo jutri zopet obiskal Titulescuja in Titulescuja in da bo nato list dobil skladen komunik. V nedeljo popoldne bo ministrski predsednik Mušanov sprejel v avdientco pri kralju Karlu. V nedeljo zvečer bo zapustil bolgarski kraljevski par ob 7 zvečer Bukarešto in odpohtje v Sofijo. Ni pa še določeno, ali potuje čez Gjurjevo ali pa čez Costanza, kar bo vse odvisno od množine ledu na Donavi.

Pariz, 27. jan. Havas poroča iz Sinaja: Balkanski pakt bodo podpisali 2. februarja v Bel-

Brezposelnost ali

Ke. banska uprava dravske banovine je poslala sreskim načelstvom, policijskim oblastvom, mestnim načelstvom in predsedstvom občin tole okoliščino:

V zadnjem času se spet dogaja, da prihaja z dežele v mesta ali pa tudi obratno čedalje več ljudi, ki so izdajajo za nezaposlene. Med njimi se nahajajo največkrat zdrave in dela zmožne osebe, ki bi pri malo dobre volje lahko našle vsaj zaslonno zaposlitev. Mnogi izmed njih se pa raje vdajajo beračenju, ker pričakujejo od njega več koristi kakor pa od dela. Nekateri se naravnost hvalijo, da jim beračenje več donaja kakor delo in da se jim še nikoli ni tako dobro godilo kakor danes.

Vse to usvarja po eni strani nezaposlečenje in nezaupanje imovitejših slojev do dela voljnih nezaposlenih, ki so pomoči res potrebni; po drugi strani pa jemlje moralno dela voljnih nezaposlenih in zaposlenemu delavstvu. Ker se je bati, da bodo taki pohajkovači in izkoriščevalci javne dobrodelnosti za vsako resno pridobitno delo izgubljeni, potelljuje kr. banska uprava individualne podpore le v posebnih ožra vrednih primerih (starost, onemoglost, bolezen, veliki otrok itd.) Vse dela zložne osebe se pa imajo zglasiti pri pristojnih sreskih načelstvih in predsedstvih občin v svrto zaposlitve pri javnih delih.

Ker obseg javnih del do danes še ni tako velik, da bi bilo mogoče z javnimi deli zaposliti vse nezaposlene delavstvo, zlasti pa, ker zimski čas ovira delo na terenu, je umevno, da se bodo še zutrom našli taki nezaposleni, ki bodo še nadalje nadle-

Mednarodne hokej tekme na Bledu

SK Ilirija: FTC (Budimpešta) 1:4. — ÖWSK: Villach SV 1:0.

Bled, 27. januarja.

Danes so se prvič na Bledu in sploh v državi vršile mednarodne hokej tekme mestov iz Jugoslavije, Madžarske in Avstrije. Lahko trdimo, da so vsa moštva pokazala občudovanja vredno igro. Zato vabimo vse prijatelje zimskega sporta, da si jutri ogledajo nadaljevanje tega velezanimivega mednarodnega hokej turnirja.

Danes popoldne so igrala vsa štiri moštva. Igralci so se med seboj domenili, da bodo igrali po sistemu točk. V dosedanjih igrah so se vsa moštva pokazala kot enako močna. Predvsem ne smemo pozabiti nadebudne igre, ki jo je danes pokazala SK Ilirija. Ta je igrala z najlepšim elanom in tempom in pokazala je največjo viganost. Ilirija je izgubila danes proti FTC iz Budimpešte, čigar moštvo je bilo kombinirano iz dveh odtonih klubov. Da je Ilirija igro izgubila, gre na račun vratarja Varska, ki se mu pozna, da ima premalo treninga. V prvih minutah je zabil Pavletič naš častni gol, ki je bil obenem najlepši gol celega dneva. V drsnju je pač Ilirija najbolj izvežbana, postati pa morajo člani teama boljši igralci. Sodi je g. Mulli iz Avstrije.

Iz o zorel p i Kranju

Kranj, 27. jan. Danes popoldne okoli 6 se je vračal iz Ljubljane proizvajalec brezalkoholne pijače „Jogura“, g. Jože Ručigaj, s svojim tovornim avtomobilom. Ze se je bližal Kranju, ko se mu je pri drugi čuvajnici, tam, kjer se železniška proga križa s cesto, na doslej nepojasnen način nenadoma vnel avto in popolnoma zgorel.

Utrinki

TAJNA MARKSISTIČNEGA PORAZA V NEMCIJI

Der oesterreichische Volkswart piše pod naslovom „Nara Nemčija vstaja: Pro leto hitlerjevskemu režimu gre h koncu. Od obeh strani estajajo vedno močnejši pokreti opozicije. Toda med njimi ni ne socialistov, ne komunistov. Zakaj ne? Kdor je desetletja neil in vzgajal ljudske množice v duhu materializma, se ne more vzdržati, če naslopi nekdo drugi, ki ta nalogo bo boljše razume, predesem ako zna materialistične objube boljše uresničiti. Ko je narodno-socialistična revolucija zmagala v Nemčiji, se je svet začel, ker je pričakoval trdega odpora, ki ga pa ni bilo. Ko je Hitler vstal, so uporniki umolkli. Ne, vsi niso umolkli. Soma listi, ki so materializem pridigali, pa so ljudske mase bile zadovoljne, ko so prišli drugi, ki so pridigali tudi izpolniti. Toda drugi, ne socialdemokrati in ne komunisti, drugi so se zopet oglašali. In ti, ne materialistični vzgojni pokreti, ti pravim, kol smo jih ricali, ko je katoliška mladina možato razčla svoje prapore v Stuttgartu, ti so dokaz, da duha nemškega naroda v hitlerjevski revoluciji še ni umaknila.“

SOCIALNI DELAVSKI ZAKON V NEMCIJI

Novi nemški delavski zakon je delaven in podjetnik določa delavski zakon. Po njem, kakšen je ta pojem delavske časti. V zakonu beremo, da se pregreši proti delavski časti, če se človek delavske skupine v obratu razhaja lahkomišljeno in neustojljivo priložujo pri podjetniku ali če na isti način stavlja predloge podjetnikom, ali če se trdnostno podjetnikom vrednotim zamerljivostjo. V tem primeru pride delavci ali delavski skupnik in obraba pred novo čustno razsodišče, ki ga posedi,

gradu. — Pakt bo določal, da bodo države podpisale druga drugi jamčile teritorialno nedotakljivost in varnost meja. Listi pravijo, da Bolgarija ne bo pristopila k paktu.

Čprav je Bolgariji ponujen izhod na Egejsko morje in so celo, kakor se trdi v tukašnjih političnih krogih, obljubljene gotove pravice za bolgarske narodne manjšine, je Mušanov ostal pri svojem stališču, da Bolgarija ne podpisuje nobenega pakta, ki ureja meje, torej tudi balkanskega pakta ne.

Atene, 27. jan. (tg. V merodajnih vladnih krogih se izjavlja, da podpis balkanskega pakta ne bo izvršen v Belgradu, ampak v Atenah. Med tem pa je opozicija proti podpisu pakta v Bolgariji vedno močnejša. Poudarja se, da zaradi podpisu pakta delajo bolgarski opozicionalni krogi veliko ropota in naglašajo, da bo Bolgarija obkrožena s 55 milijoni ljudi, ki jo ogrožajo. V političnih krogih se izjavlja, da se je pričela akcija proti balkanskemu paktu s strani Italije in da že tudi druge države zavlačujejo podpis.

London, 27. jan. e. „Morning Post“ piše v svojem poročilu iz Bukarešte, da Bolgarska se ne bo podpisala balkanskega pakta, ampak da bo z vsemi sosednimi državami podpisala dvostranske prijateljske pogodbe.

delamrznost

govali javna oblastva in zasebnike a prošnjami za podporo.

Da se pa omeji beračenje odnosno odstranijo v tem pogledu vse zlorabe po osebni, ki se bavijo s poklicnim beračenjem, se opozarjajo vsa sreska in mestna načelstva, policijska oblastva in predsedstva občin na predpise. Naredbe o podpisani brezposelnosti in pobujanju delamrznosti (Službeni list št. 204/31 z dne 15. aprila 1933), glasom katerih si mora vsaka nezaposlena oseba prisrsketi pri občini bivalniška posebno razvidnico za nezaposlene. Ako občine nimajo razvidnic na razpolago, naj si jih same prisrsko po obrazcu, ki je natisnjen na koncu cit. naredbe. Nadalje naj občine seznanijo vse nezaposlene, ki bivajo v občini, na krajevno običajen način s predpisi cit. naredbe, zlasti s predpisi glede nabave in noše razvidnic. Kakor tudi poselskih in drugih takih obveznih knjižic ter jih opozorijo na posledice, ki bi jih zadele, ako si v najkrajšem času ne prisrsko razvidnice. Sreskim načelstvom in policijskim oblastvom se pa posebej naroča naj nastopijo nasproti kršilec z vsa strogostjo v smislu določb §§ 12 in 14 cit. naredbe.

Zadnje vesti

Oklopni avtomobili po Parizu
Policijska letala nad Parizom
Vsa vojska v pripravljenosti

Pariz, 27. jan. k. V parlamenta poslanci permanentno razpravljajo o usodi vlade. Dasi v parlamentu ni nobene seje, je vendar ves parlament poln zbeganih poslancev. Zdi se, da se v tej frenetiki strahu razširile gorostne vesti, da so na vidiku novi skandali, v katere so zapleteni mnogi ministri in poslanci. Medtem ko parlament razpravlja, se na ulicah zbirajo demonstranti in ob 6 zvečer se začne velike demonstracije rojalstvom in komunistov. Po Parizu krožijo oklopni avtomobili, polni policije in na ud mestom krožijo policijski avioni. Vse vojaštvo je v alarmni pripravljenosti in je zasedlo vse važne zgradbe s strojnimi. Vlada se je ob 5 popoldne sestala na sejo, policijsko ravnanje po dela neč in dan.

pohara, kaznuje, odpusti. Henda lepa za „socialno“ tega novega delavskega zakona, ki ureja v Nemčiji delavske suženjstvo. Ali pa volja tudi ekvizi, ki bo v narodni socialistični napred predor, skozi katerega se bo pričel narodni boljšavizem. (Josef Jellinek: Narodno-socialistično delavska ustava).

KOMUNIZEM KLARE ZETKIN

V Berlinu si sodniki belijo glave. Na razdruž so se javili s smelnim bistom Klara Zetkin, zadržani v Moskvi, v fakah, neki dedici, ki so zahtevali, naj se jim izroči teh 5 religijskih stannovskih list, ki jih je imela gospa Zetkin, voditeljica nemškega komunističnega, ki je vse svoje življenje preživela v Moskvi, naj se uprejo bogalim ter se jala po milih kreih invalje jezno med družbo. V dopisne reče in bogate. Nemški sodniki niso hoteli verjeti, da je ta pishena stanka, ki je št umet in deželo svojih sanj v Moskvi, kjer je prebivala v palači, namrečja zastavljena želena inozemskih komunistov. Tada smrti list in ese dneva je delala. Klara Klara je bila lastnica teh list in dedici smrti dedici. In sodniki se po zakonu res te polno zaplenili. Kaj je nauk to lepo zgodbo? Kadar komunistični štji obljubljajo „bogastvo“ za vse, mislijo pred vsem na sebe. Kadar se skrečajo, se polnijo po kraj radi v sence zlatih list. Lovišče revolucionarnih idej ne izključuje tudi lastnišča zemeljskih dobrot. Dokler živijo, sejejo smrt okrog sebe, da laže žive. Kadar umrejo, zamašajo palce in zlata letala revnim dedicem, idejnim sodrugom pa razočaranim razblijenim sanj. Koliko ba treba za takih Klar Zetkin, preden bomo razumeli, da komunistem nima ničesar opraviti s skupnostjo! (Journal de Genève).

Po dolinah je ivje...

Letošnja smučarska sezona

Neka bilance dosedanjih uspehov - Prognoza za bodočnost

Letošnja zima je smučarjem precej naklonjena. Vreme je sicer tupaatam precej muhasto, vendar so snežne prilike večji del take, da se celo v nižjih legah da za silo smučati. In to že skoraj ves december in januar. Ni čudno, da je kader prijatelj belega sporta vedno večji in da ne mine nedelja, da ne bi šle trume dilcarjev v bližnjo in daljno okolice naše ožje domovine, da se nasmučajo, razgibljejo.

S številom smučarjev pa rastejo tudi smučarski klubi, s temi pa zopet kvaliteta. Ni nedelje, da ne bi bilo kakšne smučarske tekme. Nasprotno, vse polno jih je in vstopod Klubske, mednarodne, podvezne, mednarodne se niti zvrstiti ne

Na tekмах ljubljanske zimskosportne podveze so bili doseženi prav lepi rezultati kljub temu, da je skoraj ves čas, ko so tekli tekmovalci na 18 km, deževalo. Prvi je prevozil omenjeno progo Senčar Lado (Smuč. klub Ljubljana) v času 1:23 09. Deseti je prišel na cilj v času 1:30 ter med prvimi in desetim niti 7 minut ni bilo razlike, kar znači, da je naša kvaliteta precej izenačena. V kombinaciji (tek in skoki) in v skokih je zmagal Tone Dečman (Smuč. klub Ljubljana). Le škoda, da skakalnica na Mostecu ne dopušča nad 30 meterskih skokov, ker potem bi Tone Dečman ponovil svoj blejski dan.

Tudi naši Gorenjci so se dobro držali. V podveznih prvenstvenih tekmah, ki so se vršile na Bledu, so dosegli kljub zelo slabemu vremenu prav lepe rezultate. V kombinaciji je zmagal Zemva Lovro (Sokol Gorje pri Bledu), v teku na 18 km je bil prvi Godec Tomaž (SK Bohinj), v skokih pa je postal prvak GZSP Praček Ciril (Jesenice).

Zagreška zimskosportna podveza je izvedla svoja tekmovanja v Delnicah Edino ti so imeli ugodne, celo prav dobre snežne razmere. Zagrebčanom so domačini iz Delnic dobro zaigrali. Na 18 km so odnesli vsa prva mesta, edino Zagrebčan Marchiotti se je vrnil na peto mesto. Prvi je bil Šafar Branko (SK Delnice), ki je prevozil 18 km progo v času 1:36:23. Kaže, da bodo naši prdeželani prednjačili v teh, meščani pa v skokih.

Omeniti bi bilo dalje lepo uspele mladinske tekme v umetnem drsanju, ki jih je izvedla SK Ilirija. Tudi tu je zaznamovati lep napredek in če bomo imeli za to ugodne zime, se bomo tudi v tem sportu kmalu približali mednarodni višini.

Naivejši napredek pa imamo beležiti v skokih. Kdo je še poznal pred letom dni Toneta Dečmana kot smučarskega skakalca? In danes! Na Bledu je skočil pri mednarodnih tekмах 55 m. Je to talentirani univerzalni sportnik, ki bo še letos najbrž dosegel marko 60 m in več. Pa tudi ostali so že prekorčili mejo 50 m, odnosno so se ji že zelo približali. S takim zanosom skačejo nekateri naši fantje, da smemo upati na najlepše uspehe. Če bo šlo v tem pravcu naprej, bo to edina sportna panoga, v kateri bomo Jugoslovani na prihodnji olimpijadi sodočevali in morda tudi kako olimpijsko medaljico prinesli seboj. Pa tudi edina zimskosportna panoga, v kateri bomo naprej dosegli mednarodno višino. Kajti drsanje je domena Dunajčanov, katerim zaenkrat nihče ne more blizu, v slalomu in amuku prvačijo in bodo še prvačile alpske dežele, v teh pa severnjakom ne bo zlepa kdo drugi kos.

I. K. er.

Sigmund Ruud pri skoku 81 m.

morejo. Tekmovalcev je vedno več, konkurenca vedno ostriša, uspehi čezdalje boljši. Tako je prav, kajti edino na ta način se bomo približali mednarodni višini; obenem pa je to najuspešnejši način za propagando tega lepega in zdravega zimskega sporta.

Kakšni so pa bili prav za prav naši uspehi v letošnji sezoni in ali smo kaj napredovali tudi v kvalitativnem pogledu? Na to vprašanje moremo samo pozitivno odgovoriti in z veseljem konstatirati, da so naši letošnji uspehi nad pričakovanje dobri. Krasne uspehe moremo zabeležiti zlasti v skokih. Pojavili so se novi talenti kakor Dečman, Baebler, Praček, Pribošek itd., ki obetajo še mnogo v tej težki, da, najtežji panogi zimskega sporta. Znana imena kakor Palme, Jakopič, Šramel itd. tudi lepo napredujejo. Močno pa pritiskajo najmlajši, saj hoče že vsak skakati. Kjerkoli vidiš par dečkov smučati, že ti napravijo provizorično skakalnico. In kako skačejo in to brez vsakega učitelja!

Dosedaj so izvedle tekme ljubljanske, gorenjske in zagrebske zimskosportne podveze. Jugoslovanska zimskosportna zveza jih izvede v dneh od 2. do 4. februarja, mariborska podveza jih je pa radi neugodnega vremena preložila na poznejši čas. To bi bile najvažnejše tekme. K tem bi še vzeli mednarodne skakalne tekme, ki so se vršile 14. januarja na Bledu in na katerih so startali različni inozemci in to: Norvežan Jahr, ki je skočil 64 m ter Avstrijec Höll, ki je skočil 61 m.

Na vrh Smrekovca!

Smrekovec (1570 m) leži na točki, kjer se greben Golt (Mozirskih planin) pravokotno stika z grebenom pogorja, ki se v zapadni smeri razteza prek Krnesa, Kamna in Travnika proti Radohi nad Solčavo. Po Smrekovcu poteka meja šoštanjskega in gornjegrajskega sodnega okraja. Najlepše je Smrekovec viden iz Šaleške doline, odkoder ima podoba stožca. Nekako na pol poti med njim in Šoštanjem leži na samostojnem ostrem hribu Sv. Križ nad Belimi vodami (1044 m) z znamenito božjo potjo in krasnim razgledom po Šaleški dolini. Najlažje in najbližje je Smrekovec dostopen iz Šoštanja, odkoder vodi markirana pot skozi šentflorjanski graben do Mostnarja, nato na desno mimo Grebenskega po jarku med Sv. Križem in Belimi vodami na sedlo Honjec, dalje proti Lukatu, odkoder kreneš na levo čez potok navzgor, mimo kmetij Spodnjega in Zgornjega Berložnika in si od tukaj po zložni poti v 45 minutah pri koči. Vso pot iz Šoštanja prehodiš v približno štirih urah. Kdor utegne, obišče med potom Sv. Križ ali Bele vode. Zelo lepa in nič daljša tudi markirana pot pelje na Smrekovec levo od Mostnarja po Lepi nji, kjer kreneš po 15 minutah hoje pri prvi kmetiji, s kolovoza na desno v hrib mimo posestnikov Krpuha, Pergovnika, Punčuha in drugih in dopeš po skoraj ravni poti pri Leskovškovi žagi v Libijski jarek, zaviješ nato na levo v romantično sotesko izvira Ljubije, ki sliči mestoma Vintgarju, se obrneš po polurni hoji na desno proti Leskovški, odkoder vodi pot naravnost po gozdu navzgor proti koči na Smrekovcu.

Kdor se mudi na Moziški koči, ne bo zamudil prilike, da ne obišče tudi koč na Smrekovcu, ki jo doseže v dveh urah po lepi markirani poti čez Kal in dalje po laški cesti. Odkoder vodi markirana pot do sedla Kramarce, odkoder se napotiš ali proti Črni (2 uri) in nato na Peco, ali na desno proti Št. Vidu (2 uri) in oddod na Urško. Druga pot vodi prek Krnesa, Kamna na Travnik in dalje na Radoho, a ta pot je v zadnjem delu še potrebna temeljite ureditve.

Koča na Smrekovcu je tedaj pripravna postojanka za odpočitek turistom, ki delajo daljše izlete po naših planinah, priporoča pa se zlasti za daljši oddih. Že imeni Smrekovec in Travnik pričata, da je to obilica smrekovih gozdov ter gorskih travnikov in pašnikov. Po ravnih potih se srehašabos po mehki gorski travi, se udiš v tihi zapuščenosti sladkemu brezdelju in blagodejnemu vplivu

Cez drn in strn!

vanju višinskega solca in dišečega zraka, oči pa se ti ne morejo nagledati lepote, ki ti jo nudi razgled po belih strminah Kamniških planin, po Koroski, Pohorju in po nepreglednem zelenem morju štajerskih dolin in vrhov, doli do Donačke gore in Gorjancev. Kakor na dlani ležiš pred teboj Šaleška in Savinjska dolina.

Ker je koč brez napora dosegljiva za mlado in staro, tudi za osebe brez vitkih linij in je dobro oskrbovana, bo gotovo deležna obilnega obiska. Koča leži na sedlu Roma pod vrhom Smrekovca v višini 1380 m, je podzidana s hladno kletjo, ima v pritličju obednico, kuhinjo, žensko in moško spalnico (po 4 postelje), sobo za oskrbnika, zgoraj dve sobi (po 3 postelje), eno (odborovo) sobo z 2 posteljama ter skupno ležišče za 12, po potrebi tudi več ljudi. Kot posebno prednost je navesti, da je napeljan v koč vodovod z imenitno gorsko vodo, s čimer se lahko ponosa le malokatera planinska koč. Glede čistote in pomanjkanja dobre pitne vode tedaj v koči ne bo pritožb. Koča je oskrbovana tudi pozimi. Okoli nje je polno idealnih smučarskih terenov, kar je potrdil tudi znani turistični pisatelj Rudolf Badiura.

Znak nevhvaležnosti bi bil, če ne bi pri tej priliki naglasili, da gre glavna zasluga za dograditev koč načelniku Šaleške podružnice SPD v Šoštanju, bančnemu ravnatelju g. Lucetu Koritzkemu, ki je s svojim neumornim prizadevanjem in zvezami klub krizi našel sredstva, da je dom dogradil, radi česar se je krstila koč ob priliki otvoritve na njegovo ime: »Koritzkega koč na Smrekovcu«.

Zopet požar!

Dne 12. novembra 1933 nama je pogorelo gospodarsko poslopje v Spodnji Polskavi štev. 62. Kljub temu, da je najino zavarovanje pri

»Jadranski zavarovalni družbi« Ljubljana, Beethovnova ulica št. 4, poteklo, nama je ta zavarovalnica poklonila podporo v znesku 10.000 Din. — Za ta človekoljubni čin izrekava tem potom »Jadranski zavarovalni družbi« najino najlepše zahvalo in to mednarodno, po svoji kulturalnosti znano družbo vsakomur najtopleje priporočava.

KATARINA in KAROL HEBAR.

Vaš verni tovariš!

Od nekdanj že je Schichtovo terpentinovo milo gospodinji zvest zaveznik pri pranju in domačem delu. Ohranite mu tudi Vi trajno prijateljstvo.

Torej: Pazite prav posebno na izvirni ovoj in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se Vam ni bati ponarejenih mil.

SCHICHTOVO
TERPENTINOVNO MILO

.. ampak
poprej za
namakanje:
Ženska
hvala!

ST. 3-33

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!

Pozimi pri Kápeli v Prlekiji

Radenski vrh in Paričjak, Kapelski, Turjanski in Rihtarovski vrh so imena onih obmejnih strazarjev in čuvarjev, ki jih je narava Slovenskim goricam postavila na njihovo severo-vzhodno stran, da čuvajo in zabranijo vsakemu nepoklicanemu tuju dohod do njih. Kdor je prehodil vse najrazličnejše predele v naših slovenskih goricah v vseh štirih letnih časih in do dobra pozna vso njihovo ljubkost in krasoto, različnost njihovih dolin in gor, ki pride z železniške postaje Slatina-Radenci h »Kapele« in se ozira s planega prostora, ki, ves obdan od vinogradov, leži okoli masivno zidan, velenzanimive cerkve Kapelske, dobi takovtis, da je hotela Stvarnikova roka vse ono, kar tako lepo in prijetno odlikuje Slovenske gorice, tu okoli »Kapele« na majčkenem prostoru še enkrat združiti in kakor v kaleidoskopu na eni sami točki v veliko veselje in uživanje predočiti onemu, ki tu zapuša ta krasen kotiček naše lepe slovenske zemlje.

Ko zapade sneg in so vse ceste, poti in steze, ki vodijo preko goric radialno sem h »Kapele«, dobro izvožene in izhojene in narod, svež, zdrav in vesel, praznuje svoje božične praznike in prehod iz starega v novo leto, pa zasije zimsko sonce in razsvetli vso pokrajino, da se vidi petindvajset božjih hramov, tisoč in tisoč belih hišic, zasneženi vinski grički, širno, valovitemu morju podobno Prekmurje, tedaj vlada pri »Kapele« zdrava zima v vsem svojem sijajnem veličanstvu. Narod prihaja semkaj moliti; ne zato, ker ga vabijo zvonovi; ne zato, ker je to njegova dolžnost; zato prihaja v ta božji hram, ker je hoja semkaj zanj naravno opravilo, naraven del njegovega življenja, zanj prav tako potreben, kakor okopavanje vinogradov, krmljenje živine ali delo v gozdu.

Zima je. Toda tu pri »Kapele« vidiš sama rdeča, zdravja prekipevajoča lica; slišiš prepevati ptičji zbor, kakršnega bi pozimi zaman iskal drugod v naših krajih, in občuduješ cvetlice, ki drugod zmrzujejo, tu pa rastejo in cveto.

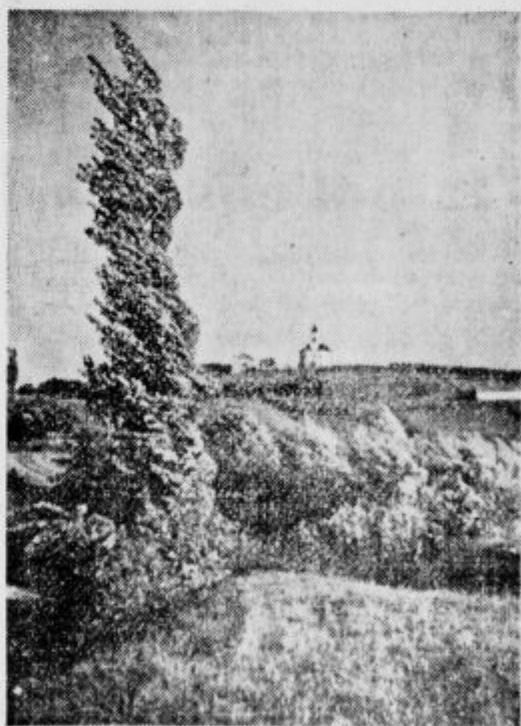
Turjanski vrh se v stranski panogi znižuje proti Prekmurju; to je Račjak ali Rački vrh. Obavtorita velikanski amfiteater, kojega obiskovalci lahko sede v senci vinskih trt. V »grabu«, v katero prehaja, je dosti mlak in boja tudi rakov; ni čuda, da se naprikupljivejša domačija na Račjaku imenuje Mlakarjeva; svetla, sredi zlatih sadnih dreves, vrh skrbno obdelanega vinograda. Če dospješ sem na božični praznik in vstopiš, sedi oče Mlakar sam za mizo in »šteje« v bukvah, ki jih je pravkar prejel iz Ljubljane ali iz Celja; v kačbici, ki visi blizu peči na steni, pa ga razveseljuje milovidna grlica, njegova edina družica. Vse drugo je odšlo v cerkev h »Kapele«. Le na čednem dvorišču raca racak s svojimi družicami, vsi v tako pisanih oblekah, da divje race nimajo lepših, veseleč se, da so preživele za nje nevarni čas božičnih praznikov. Steza, ki pelje z Račkega vrha v Turjanski grabo, je že gladko shojena. Sanke najrazličnejših oblik in sestavov drčijo sedaj tu doli, med tednom, v delavnikih pa frče pisanke, zvezki, knjige in katekizem po zraku in snegu, da se vzgojitelj v šoli ne more zdržati grajalne besede nad deco, ki prihaja vesela, zdrava, rdečelica k njemu učiti se za življenje. V tem amfiteatru greje sonce kaj toplo tudi pozimi. Liščki so že davno odleteli iz drugih naših krajev na jug; vsaj v Gorico. Tu pa sedi družina štiri-najstih članov tega ptičjega plemena v silajnih, pisanih zimskih kožuhkih in prepeva, ne meneč se ne za zimo, ne za hrušč in trušč preglasne mladine, poskočne pesmi kakor v ljubi vigradi. Malo višje gori pa rastejo in cveto cvetlice, da misliš, da si sredi pomladi. Ne samo hijacinte, primule, da si sredi pomladi, ne samo amarillis, Belladonna in belaganiče so, tudi amarij, Belladonna in povešenimi sulčastimi listi cvete v krasnih cvetih, tako živordežih, kakor pravi karmin, zraven pa simbol mladosti in lepote. Katera hoče postati nevesta, je ne sme gojiti sama; kot častni kras poročenca dne to mora dobiti kie drugod. Beli cveti, majhni in okrogli, zlasti pa popki se kaj lepo blešče med vedno zelenim, drobnim listjem: tu pri »Kapele« cvete sedaj sredi zime čislana mirta (Myrtus rommanis).

Da zvedo bodočnost, posebno pa vreme za prihodnje leto, »postavljajo luke«. Na sveti večer ali pa na predvečer sv. Lucije (12. decembra) napravijo iz razvezane čebule dvanaest čebulnih ob-

ročkov in jih kakor skodelice, potrošene s soljo, postavijo po vrsti na mizi; prva je januar, druga februar itd. Drugo jutro si jih ogledajo in »bajajo« vreme za vsak mesec iz soli, kakor se je pač v vsaki čebulični skodelici preko noči spremenila. Če ostane suha, znači to suho vreme; če se je raztopila, znači vlažno vreme. »Letos so dobro bajali«: januar bo suh, februarja bo snežilo, marec, april, maj bodo deževni, od druge polovice junija naprej bo suho vreme.

Tako so »bajali« pri »Kapele« v zimskem času že pred več kot tisoč leti; v še mnogo večji meri, od tega se je še samo malo ohranilo. Pa vendar hrani Kapelska župnija še vidne znake onih časov, sedaj pozimi pokrite z ledom in snegom: Kocijanovo gradišče, obdano z visokim nasipom in globokim jarkom; Atilov grob z velikimi neizkopanimi zakladi in z njegovim grbom, sedaj vzdanim v steno gosposke hiše na Turjanskem vrhu. Kadar je zima pri »Kapele«, v dolgih zimskih večerih, ve domače ljudstvo o vsem tem mnogo pripovedovati. Taka je zima pri »Kapele«.

Dr. Fran Mikšič

Pogled na Kápelo.

Jugoslovanska knjigarna

Romano Guardini:

Wille und Wahrheit. Duhovne vaje. 237 strani. Vezano 80 Din. — Der Mensch und der Glaube. O religiozni eksistenci v romanih Dostojevskega. 377 strani. Vezano 130 Din. — In Spiegel und Gleichnis. Misli in slike. 320 strani. Vez. 95 Din. Vom Sinn der Kirche. Pet predavanj. 123 strani. Vezano 75 Din. — Das Gute, das Gewissen und die Sammlung. 96 strani. Vezano 54 Din. — Das Gebet des Herrn. 158 strani. Vezano 65 Din. — Liturgische Bildung. 92 strani. Vezano 64 Din. — Neue Jugend und katholischer Geist. 45 strani. Vezano 22 Din. — Ehe und Jungfräulichkeit. 73 str. Vezano 72 Din. — Briefe vom Comer See. 111 str. Vezano 72 Din. — Heilige Zeit. Liturgični teksti iz misala in brevirja. 300 strani. Vezano 140 Din. — In Gloria Sanctorum. Liturgični teksti. Dopolnilo k »Heilige Zeit«. 301 stran. Vezano 144 Din.

Liubljanske vesti:

Srednje šole v Ljubljani

Pred vojno je imela Ljubljana 5 srednjih šol; te so imele v zadnjem šolskem letu (1913-14) sledeče število učencev: I. (klas.) 712, II. (real.) 340, nemška 164, realna 552 in ženski mestni licej 329, skupaj 2147 učencev in učenk.

Po vojni je ostalo število srednjih šol isto, pri-rasla je samo ženska realna gimnazija pri Uršulin-kah z dvema razredoma. Za tekoče šolsko leto se je vpisalo — posnelo po časopisnih vestih — v po-samezne zavode 2728 učencev in 1771 učenek, skupaj torej 4502. To veličansko število kaže nad 100% narastka in se razdeli na posamezne zavode v sle-dečem razmerju: klasična gimnazija ima 926 (821 učenec in 105 učenka), I. realna z realnimi oddelki 808 (790+18), II. realna 1317 (412+905), III. realna 696 (696+0), mestna ženska (831 učenka in uršulinska 104 učenke).

Priprastlo je torej vobče 2955 učencev in učenek, Med temi so samo 104 učenke uršulinske gimnazije, ki so z ustanovitvijo dobile tudi svoje predstare in jih moramo zato od skupnega porasla odšteti. Za ostalih 2851 učenec (učenke) pa, ki smo jih dobili po vojni v srednje šole, vemo, nismo dobili niti ene nove učilnice. Še dalje smo šli v 15. letu našega novega šolstva. Dočim je imela bivša nemška, poz-nejša III. r. gimnazija, do leta 1932 največ zasilne prostore v privatnem poslopu, smo od lanskega leta, oziroma od jeseni 1932, izgubili celo to in imamo sedaj za 2251 učenec več — eno šolsko postopje manj. Posledica tega je najprej ta, da ga menda ni zavoda, izvenšolno žensko gimnazijo, ki bi imel urejen samo dopoldanski ali samo popoldanski pouk, temveč se menja nekaj razredov z dopoldan-skim in popoldanskim poukom. Da, pomogli smo si bili trenutno celo tako, da smo en zavod enostavno ukinitili, da bi si prihranili najmanjše za privatno postopje, ki pa še danes ni odpuščeno; pozneje smo pa stisnili dva nad normalno krepka zavoda v eno postopje: I. in III. r. gimnazija se stiskata in lovita po temnih hodnikih I. drž. gimnazije (bivše realke), menjaajo se z dopoldanskim in popoldan-skim poukom.

Da ne bi kdo narobe razumel in oporekal, češ tudi pred vojno so imele šole dopoldne in popoldne pouk, pripomnim še tu, da imam v mislih oni pouk, ki se vrši v vsem obsegu, z vso svojo težo samo popoldne, ki se začne takoj po kosilu in se zavleče tja v pozno večerje ure. To je namreč bistveno vse kaj drugega, če ima učenec popoldne samo uro ali dve lažjega pouka, kakor če ima vse dnevno težko delo v onih urah, ko je želodec poln in ima s pre-bavo največ dela. O škodljivosti tega pouka naj go-vore zdravniki in pedagogi, starši in vsi oni, ki ima-jo s tem opravka!

Če je število učencev po vojni 100% naraslo, šolski prostori so se pa zmanjšali, je bilo treba tudi v teh zavodih nasilnega reševanja: zvišali smo število učencev namo vseh predpisov in fizičnih možnosti. Doživeli smo slučaj, da je sedelo po 5 učencev v klopi, ki so umerjene za 3 učenca in to po 4 do 5 ur zapored! Smo tudi po srednjih šolah pretolčili razne kabinete in jila za silo spremenili v učilnice. In še je bilo veliko razredov brez pro-storov: ti so šli pa na popoldanski pouk. Tako so danes naše drž. srednje šole prenatrpane z razredi in razredi prenatrpani z učenci. Mislim, da ga ni razreda, ki ne bi številčno presegal za 5—15 učen-cem normalnega števila.

Skoro se zdi, da ne kanimo temu pomoči, da začnemo v upu, da se zadeva unese in število učen-cem zniža. Ta up je prazen! Treba pomisliti, da so ana medvojna leta, ki so posiljala svoj narastaj v srednje šole, za nami. Ne smemo prezreti dejstva, da je pred vojno veliko učencev z izostalo prihajalo v šole, da je teh sedaj zelo veliko izostalo, ker kmet ne zmoro stroškov, da pa bodo li učenci zopet prišli, ko se kriza poleže. Kdor je računal, da bo šolnina omejevala dotok, se je uračunal: številke kažejo, da bi komaj v tisočinkah izrazili eno učenca, ki so izostali radi šolnine. Morda šli nekaj učencev v srednjo šolo tudi kriza; včasih so se zabsolventic osnovnih šol razkopirali v razne službe, za vajence in drugam. Danes to ni mogoče, zato silijo vse v šole, da izpolni

a pridom čas, dokler se kam ne zateče. Toda ta delok se ne bo bistveno zmanjšal, tudi tedaj ne, ko bo kriza ponehala.

Lu Ljubljana se ni dosegla svojega maksimal-nega teritorija, še bo rasha in z njo bo raslo število prebivalstva in sprotodno bodo rasle šolske potrebe. In je potrebe se bodo kupile vedno bolj, če jih ne bomo speli prav nič odstranili. III. drž. gimna-zija danes nima svojih prostorov, potrebuje jih nujno, kar jež noč. Za njo je bilo zlo vojna. Ko bi bila ta počelna še kakih 5 ali 8 let, bi imela gim-nazija danes brez dvojnega najpše postopje. Sedaj je v delu proračun, sedaj je nujno potrebno to za-devo spraviti krepko v tir.

A to šole ne dovolijo, to bo odpomoč le za prvo silo; nam je treba še več. Naj zopet dokaže stati-stika, naj govore številke, ki jih ni mogoče ovreči! Zakon o srednjih šolah iz l. 1929 predpisuje v § 7 sledeče maksimalno število učencev za posa-mezne razrede: za I. in I. po 50, za III. in IV. po 40, za razrede: za I. in II. po 50, za III. in IV. po 80. Še tega zakona ne sme imeti nobena srednja šola več kot 16 razredov.

Če si načrtamo tip takega zavoda, ki naj bi imel tri prve razrede (150 učenec), tri druge (150), dva tretja (90), 2 četrti (90), dva peta (80), dva šesta (80), enega sedmega (30) in enega osmega (30), skupaj okroglo 700 učencev. To bi bil v resnici idealen zavod, na katerem bi učitelji, v primernih prostorih, mogli dosegati izvrstne uspehe.

Če delimo število naših učencev 2728 s 700, nam jih manjka samo 72 do maksimalnega števila učencev 4 polnih deskah srednjih šol. Danes imamo 3, t. j. klasično, I. in III. gimnazijo, potrebujeemo torej eno postopje za III. in eno za novo IV., ki bi jo morali ustanoviti.

Dakle imamo sedaj 1774, od teh pa odbijmo 104, ki obiskujejo uršulinsko gimnazijo! 1670 učenec zahteva dva popoldna zavoda in še ostane 270 učenek, t. j. za normalno nižjo gimnazijo s šestimi razredi.

Danes imamo za nje postopje ženske mestne in II. drž. gimnazije. Ta slednja naj bi res postala čisto ženska zavod, ki bi mogel sprejeti pod svojo streho vse deklee ene popolne (više) in nepopolne (nižje) gimnazije, ko bi se izselila iz p-slopja licejs-ka knjižnica, kar se bo vendar v doglednem času zgodilo.

Teritorialno bi bilo tako dobro razdeljeno, kajti mestna ženska gimnazija bi absorbirala zahodni, II. realna na Poljanah pa vzhodni del mesta.

Dečki poljanskega okoliša. Most in Sela bi bili na slabem, če bi se Poljanska gimnazija izpremenila v žensko. Zato bi bilo treba postaviti drugo novo postopje za deklee v tem okolišu. Ali ne bi šentpeter-ska vojašnica mogla sprejeti po primerni ureditvi poleg osnovne šole še eno gimnazijo? V tem okoli-šju leži Marijaniče s svojimi gojami: Rakovnik, Mladinski dom in Dijski dom bi oddajali svoje dijakle semkaj in vsi kraji pod Golovcem tja doh do Sostrega.

Eno postopje je pa itak namenjeno okolišu Sv. Kristofa. Tako bi bili zavodi tudi za deklee primerno razdeljeni.

Morda se zdi komu to teoretično razmotrivanje le preveč matematično, modrovanje, in to zelo sedaj v krizi. Toda ta problem naših šol je tako pereč in tako važen da kriči že danes po pomoči, ki bo morala slediti že jutri, sicer ne bodo zločeli vsi predpisi, zakoni, odredbe, predavanja in navo-dila o pedagoških problemih higijeni itd. Moderna šola se ne zadovolji danes več samo s tesno učilico, danes mora imeti šola vse drugo lice, kakor ga je imela pred 100 ali 200 in več leti. In če danes ni-mamo dovolj niti tesnih učilnic, kaj h-emo potem z vsem uspehom v šoli in izven nje? Ravno na-roda in njegove kulture, ki zajema vse telesno in duševno stanje, se dviga po mladini. Zato smo dolžni storiti vse, da dobi naša mladina v šoli duševnega in telesnega razvoja, v letih vzgoje vse do-brine, ki jih potrebuje, da bo mogla prevzeti nase s polno odgovornostjo uspešno delo v boščinosti.

Sedaj so razgrnjeni po mizah proračuni: oni, ki jim je dolžnost, naj ne prezro teh nujnih vpra-sanj!

Škoda, ki so jo povzročili tatovi, roparji in go-lufji, znaša 1.967.341 Din. Povrnjenih pa je bilo 1.214.925 Din.

V preteklem letu je policija poslala iz Ljub-ljane 1182 oseb. Odgovorn pa je bilo 95.

Tudi kronika samoumorov je razvidna iz po-licijske statistike. 24 oseb si je prostovoljno vzelo življenje, poizkusenih samoumorov pa je bilo 21.

Večjih požarov je bilo v Ljubljani lanske leto 16, nezdno in nesreč pa 181.

Policija je kaznovala 4550 oseb.

V čedalje večje številke narasla iz leta v leto kriminalna razvidnica ljubljanske policije. 43.407 zločinov zasleduje kriminalni oddelek po imenu in kartonih, v kartonih po specialiteti pa 73.603. Potom daktiloskopijske (prstni odtisi) je bilo identi-ficiranih lanske leto 34 oseb.

Da! pri tvrdki **J. MAČEK** na Aleksandrovi cesti šte 12 kupite **naiboli ugodno** moška in dečja oblačila

Zakaj pa tako?

Ze nekaj tednov prihaja na ljubljanski trg neki trgovec, iz južnih krajev prodajati zaklano perutni-no, gosi, race in purane. Res da so cene prilično nizke, vendar pa to še ne bi bil razlog, da bi se zanj potovali. Pač pa je ta trgovec uvedel na naš trg novost, da je gosje in puranovo meso sekal in ga prodajal na vago, kakor mesarji govedino in drugo meso. Na ta način je trgovec imel dobiček pro-meta, ker je revnejšim ljudem za razmeroma maj-hen denar omogočil, da so si kdaj mogli privoščiti tudi kaj boljše. Cele živali si danes revno pla-čani ljubljanci ne more privoščiti. Pač pa si je maraškatka ženica za par dinarjev lahko kupila večji ali manjši kosček gosi ali purana in imela potem doma »kurjo supco« in še pečenko povrh.

Nenadno pa je oddelek prišla prepoved, da ta trgovec perutnine ne sme več prodajati na kose. S tem je udarjenih mnogo revnih ljudi. Kdo je bil-tisti, ki rečevo ne privoščiti niti enega grizljaja pri-boljšika? Ali gospod, ki je to povzročil, il. res misli, da smo vsi ljubljanci milijonarji, da bomo segali kar po celih gosjah? Ker tega najbrže nihče ne misli za res, je moral biti kak drug vzrok za ta ukrep. In ta vzrok naj se nam pove! Če nam že mesa ne privoščite, pa nam postavite vsaj z be-sedo! To pa hočemo, da se pojasni, komu na ljubo, da se je to zgodilo!

Obraznava o trojanskem umoru preložena

Dne 31. t. m. ob 9 dopoldne bi se morala vršiti obraznava proti morilecem posestnika Valentina Trdina iz Podmilj. Obdolženi so umora: Jožef Herle, rudar iz Kotreže, pokojnikov brat Anton Trdin in pokojnikova žena Antonija Trdin. Preiskava je bila zaključena, obtožnica pravomočna, obraznava razpisana.

Branci obeh Trdinov pa sta sodišču predlagala, naj se obraznava preloži, da se med tem izvede še nekateri dokazi, ki naj dokažejo, da sta Trdinova dva dedoo obremenjena Kazenski senat je v svoji seji sklenil, da se razprava preloži na nedoločen čas in da se preišče duševno stanje Antonije Trdin.

KINO KODELJEVO Telefon 31-62

Danes ob 3., 5., 7. in 9. in jutri ob 8.:

KLJUC LJUBEZNI
DOROTHEA WIECK

Okreval je od hude bolezni znani kavarnar gosp. Fran Krapež.

Motorna vozila v Ljubljani. Po policijski statistiki je bilo konec leta 1933 v Ljubljani v prometu 205 osebnih avtomobilov, 137 tovornih avtomobilov, 64 motornih koles in 9451 biciklov.

Lansko leto je bilo na novo prijavljenih 44 tovornih avtomobilov, 104 osebnih avtomobilov in 81 motornih koles. Odjavljenih je bilo 241 osebnih avtomobilov (od teh stavljenih pod plombo 183), tovornih avtomobilov 44 (pod plombo 26) in 133 motornih koles (pod plombo 103). Znamenje časa! — Koles je bilo prijavljenih 10.050, odjavljenih pa 599.

Koliko so ljubljanci izgubili. V preteklem letu so ljubljanci izgubili 471 raznih pred-metov v vrednosti 172.566 Din. Toliko je bilo na policiji prijavljenega. Da pa so še v Ljubljani po-šteni naideteli, nam pove številka 314. Toliko je bilo namreč na policiji prijavljenih naidenih pred-metov v skupni vrednosti 76.223 Din. Lastniki so se zglasili v 108 slučajih in znaša vrednost vrnje-nih predmetov 32.246 Din.

Buffet pri „Ivanu“

Ljubljana, Aleksandrova cesta 5 (dvorišče)

je otvoril

„Posebno sobo“

V Ljubljani izhaja 114 periodičnih tiskovin. V Ljubljani izhajajo 3 dnevnik, 1 časopis trikrat na teden, 13 tednikov, 7 polmesečnikov in 90 re-vij in časopisov, ki izhajajo mesečno in v daljših presledkih.

702 društvi. V Ljubljani sta 702 društvi. Leta 1933 je bilo na novo ustanovljenih 62 društev.

V Ljubljani umrli od 19. do 25. januarja 1934. Šarec Franc, 85 let, užitar, Cesta na loko 30. — Trojač Franc, 60 let, krojač, Cesta 4. — Majnik Tomaž, 77 let, zasebnik, Dolenjska cesta 62. — Vehar Ana, roj. Lavriha, 88 let, zasebnica, Gradaška ulica 12. — Huber Barbara, 80 let, uradnica v pok., Poljanska cesta 16. — Kretič Emanuel, 58 let, mestni revež, Japljeva ulica 2. — Trontelj Marija, 10 tednov, hči delavca, Linhartova ulica 41. — Lovšin Elizabeta, roj. Kobler, vd. Černe, 77 let, go-stilničarka in posestnica, Gradišče 13. — V ljubljanski bolnišnici umrli: Krt Milka, 3 leta, hči po-sestnika, Primskovo 6 pri Krarju. — Tepina Marija, roj. Rus, 5 let, postrežnica, Aljaževa ulica 11. — Oven Ivana, roj. Končan, 42 let, žena tesarja, Štepanja vs 61. — Linovšek Ivan, 51 let, delavec, Zidani most 25. — Javornik Franciška, roj. Rode, 61 let, žena služtelja drž. žel., Polakova ulica 3. — Vrečar Anton, 3 leta, sin uradnika, Rožna dolina cesta IV/12. — Lovšin Avgustin, 5 mesecev, sin sprevednika, Dravlje 162. — Hojnik Marija, 38 let, Lehen na Pohorju.

Golaž ekstrakt

napravi pravi zgozdinski golaž za 6 oseb

EKSTRAKT dr. z o. z.

Pospostevska cesta 81. 8.

Priporočamo obisk gostilne v Rokodelskem domu v Ljubljani, Komenskega ulica 12, kjer se točijo prvovrstna in cenena vina, nudijo cenjenim gostem dobra jedila. Na dobro in ceneno hrano se sprejemajo abonenti. — Po želji se družbam re-zervira tudi posebna soba. — Gostom je na raz-polago lepo prikladno kegljišče.

Ura na franciskanskem mostu je odstran-jena, vprašanje pa je, kam jo bo mestna občina sedaj dala montirati. Na franciskanskem mostu ura skoraj ni bila potrebna, ker je tam že cerkvena ura na magistralni ter druge javne ure. Mestna občina bi najbolje storila, če bi izpolnila obljubo, ki je je svojčas dala žentjakobskemu okraju, nam-reč, da bo dala napraviti na Karlovškem mostu javno uro. Naj bi se dosedanja franciskanska ura prenese na Karlovski most. Tudi na znašjem mostu bi bila javna ura potrebna in občinstvu v korist.

Za damske žemperje pristna

HOLANDSKA VOLNA

TONI JAGER, Ljubljana, Dvorni trg 1

Nogo si je zlomil. V bolnišnico je včeraj prepeljal reševalni avlo 20-letnega tiskarskega va-jenca Alojza Struklja iz Glinč, Tržaška cesta 38. Strukelj si je pri padcu zlomil nogo.

Dunajsko pranje, svetloblanje. Šimenc. Ko-lodvorska 8.

Vseh tramvajskih listih je reklama za rogaško slatino, ki je v zvezi z dobitki. Pojasnila v vsakem tramvajskem vozu.

Hop, glej zapreko

nedolžno sicer, ki pa spada istotako v zimski sport kakor Nivea To veste, da veter in hlad stavita velike zahteve na kožo in da se ona »usi. Koža potrebuje vsled tega prav posebno varstvo, če že-liko, da postane odvrtna, rdeča in da ne razpoka. V to svrhu je Nivea-Creme in Nivea-olje idealno in enostavno sredstvo vsled vsebine kože slične materije kucerita. Zato kožo zvečer, zjutraj in pred izletom dobro nadrgnete odnosno namažite. Uspeh: Nikako neugodno natezanje, ampak mehka gladka koža in sveži sportski izgled.

Naznanila

Ljubljana

Tonček-plezonček bo danes ob 3 in 5 popol-dne igral skupaj z Gasperkom na lutkovnem odru v dvorani Vzajemne zavarovalnice v Ljub-ljani. Le prihitite pogledat, otroci, Tončka in Gasperka! Vstopnice se bodo prodale danes do popoldne v Unionovi trafiki, potem pa pri blaga,ni pred predstavo.

Kino Kodeljevo: Danes ob 3, 5, 7 in 9 ter jutri ob 8 »Ključ ljubezni«. V naslovni vlogi Do-rothea Wieck.

Salezijanski zavod na Rakovniku obhaja danes praznik zaščitnika Salezijanske druž-be, sv. Frančiška Saleškega. Dopoldne ob 10 govor in slovesna sv. maša. Popoldne od pol 3 do pol 4 molitvena ura pred najsvetejšim; nato pa večerice in shod salezijanskega so-drudstva. Po cerkveni slovesnosti bo v gledališ-ču predstava dvodejanske opere »Slepec iz Jerih«. Toplo vabljeni zlasti k obilni udeležbi pri molitveni uri.

Poselska zveza vzprizori danes v nedeljo 28. januarja ob 16.30 v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega 12, veseloigro »Tetka bo prišla«. K številni udeležbi vladno vabi odbor.

Šiška, samostanska dvorana. Jutri ob 8 zvečer sklopično predavanje o mladit Turčiji. Predava g.urednik Košiček Šiškarji vladno vabljeni.

Društvo združenih zasebnih in trgovskih na-mesencev Slovenije v Ljubljani (podružnica Ljub-ljana) vabi svoje članstvo na sestanek, ki bo v sredo 31. januarja ob 8 zvečer v Rok. domu. Na vrsti je razgovor o važnih zadevah.

Velika skupščina (občni zbor) osrednjega društva »Krišanske šole« v Ljubljani bo v beli dvorani hotela Union v nedeljo, dne 4. februarja ob 4 popoldne z dnevnim redom: 1. odborovo po-ročilo; 2. volitev odborikov; 3. vzgojno predava-nje Predava g. dr. S. Žitko. 4. posvetovanje in predlogi. — Člani, kršanski starši in ljubitelji mladine, ste k obilni udeležbi vladno vabljeni. Prvomestnik dr. Dermastin.

Občni zbor Stokovnega in podpornega dru-štva trgovskih in podjetniških uslužbencev v Ljub-ljani bo dne 2. februarja 1934 ob 15 v prostorih, gosp. Joška Hubada. Pred škofijo 18. — Člani, so vabijo k udeležbi. — Odbor.

Nočno službo imajo lekarnice: danes: mr. Trn-koczy ded., Mesni trg 4. in mr. Ramor, Miklošič-eva cesta 20; jutri: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bohinec ded., Rimska cesta 24, in dr. Kmet, Tyrševa cesta 41.

Maribor

Svoječasno napovedana obrtniška prireditve ne bo 3, ampak 10. februarja t. l. v veliki dvorani Narodnega doma.

0 plezalnih turah bo predavala v ponedeljek 29. t. m. v tukajšnji Ljudski univerzi gospa Mira Debeljakova iz Ljubljane. V spremljevalni sklopičnih slik bo pripovedovala o lastnih turah v Julijskih Alpah ter v pogorju »Prokletije« v Albaniji.

Rdeči križ v Studencih ima v torek 30. t. m. ob 18 v občinski pisarni v Studencih svojo redno letno skupščino z običajnim dnevnim redom.

Novosadčanke pojejo. Glasbena Matica v Ma-riboru pripravlja v okvirju proslave svoje 15 letnice koncert »Novosadskega ženskega muzičkega udru-ženja«, ki je določen za torek, dne 6. februarja t. l. Pevski zbor Glasbene Matice se prizadeva, da bi tudi pevec iz Novega Sada odnesel iz Maribora naj-prijetnejše višje, kakor so jih drugi pevski zbori, ki so nastopili v letošnji sezoni v našem mestu.

Celje

Ribarsko društvo v Celju bo imelo v ponedeljek 29. t. m. ob 19.30 izredni občni zbor v hotelu Hubertus.

Table-tenis turnir za prvenstvo Celja za leto 1934. bo danes v Domu, Samostanska ulica. Turnir se vrši vse dopoldne in še popoldne. Začetek ob pol 9.

Občni zbor SK Jugoslavije v Celju bo v torek, dne 30. t. m. ob 8 zvečer v Domu.

Smučarski tečaj na Mozirski planini pod vod-stvom dipl. učitelja bo od 5. do 12. februarja. Dobra in poceni oskrba v Mozirski koči na Golteh. Prijav-na znaša 20 Din od osebe. Prijave sprejema Sa-vinjska podružnica SPD v Celju.

Poročilo z Mozirske planine: dne 27. jan.: ja-sno, na podlagi 150 cm pršica 15 cm. Snuka idealna.

Drugi kraji

Zvočni kino St. Vid-Vidmarje: Danes 28. jan. ob 4, 6 in 8 film morskih krasot »Sreč kapelana Samac«. Pride: »Kralj džunglie«.

Domžale. Godbeno društvo vzprizori v nedeljo, 4. febr. ob 16 igro »Joye (veselje)«. — Na pustno nedeljo prireditve pri pogrjenih mizah. — Za 25. febr. se pa pripravljajo »Grob neznanega vojaka«.

Sneberje-Zadobrova. Pevsko društvo vabi na svečeno na zabavo v Pevski dom, ki bo združena s petjem, kupletji itd. — Dramatični odsek se pri-pravlja za vzprizoritev burke v 3 dejanjih: »Pri-belem konjaku«, za dan 11. februarja.

Borovnica. Zbor ljubljanske Pevske zveze v Borovnici nastopi 4. febr. ob 3 popoldne na odru Prosvete z Redenskim »Cariskim selom«.

Mavčice. Pevski in tamburaški koncert, z iz-redno bogatim sporedom priredi na Svečeno v Mavčičah pevski in tamburaški zbor iz Mavčič. — Z istim programom gostuje v nedeljo 4. februarja v Smedniku. Obratni ob 3.

Trbovlje. Danes igrajo Hraštničani v Društve-nem domu pretresljivo igro iz dekljskega življenja »Moderno suženstvo«. — Na Svečeno pa bodo igrala domača dekleta veseloigro »Prisegame« od P. Zakrajke. Pridite pogledat!

Sv. Jurij ob Taboru. Družabni klub Sv. Juri ob Taboru vzprizori v nedeljo, dne 4. februarja ob 3. popoldne v dvorani Cerkevne hiše šolajo v treh dejanjih »Navaden človek«.

Zagonetna smrt 83 letnega starčka

Šmarje pri Jelšah, 26. jan.

V bližnji vasi Globoko je preteklo nedeljo nenadno umrl 83 letni previtkar Matevž Drogenik. Stanoval je v nekdanji svoji hiši, katero je pred leti prodal Francetu in Antoniji Dacar. Pri prodaji si je stari Drogenik izgovoril dosmrtni previtek pri njima. Kakor so sosedje izpovedali, je med Drogenikom in Dacarjevima dvema v zadnjem času bil prepir na dnevnem redu.

Zaradi govorice, češ da starčka ni zadela kap.

Življenje in smrt v mariborskem okolišu

Maribor, 27. jan.

O življenju in umiranju mesta se je letos že mnogo pisalo. Nič manj pa niso zanimive številke iz mestnega zaledja in podeželja sploh, o katerih pa se le redkokdaj sliši. Vpogled smo dobili v življenje in umiranje prebivalstva obeh mariborskih okrajev, desnega in levega dravskega brega. Zbrala sta jih oba zdravstvena okrajna referenta. Nudijo zanimivo sliko življenjskega razvoja, gibanja bolezni in zdravstvenega stanja podeželskega prebivalstva.

Okraj Maribor desni breg, ki ga v zdravstvenem pogledu vodi višji zdravstveni svetnik gosp. dr. Zorjan, šteje v 15 občinah (pred komasacijo 83) 54.604 prebivalcev. Porok je bilo 360, porodov 1243 (230 nezakonskih), umrlo pa 901; od tega 855 slučajev naravne smrti, nenaravne 46, med slednjimi zopet 22 smrtnih nesreč, 20 samomorov, 6 pa kot

OD DNEVA DO DNEVA SE BOLJE POČUTIM

Preko 16 gramov

zdravilnih snovi v litru vode vsebuje radioaktivna rogaška slatina, ki je najprejkejša zdravilna slatina izmed vseh do sedaj znanih alkaloslatinskih zemeljskih vrelcev.

Radi njenih nedosežnih zdravilnih uspehov pri boleznih prebave in presnove jo radi imajo bolni. — Zdravi pa radi njenega prijetnega in osvetočnega ukusa.

Radioaktivna rogaška slatina ozdravi bolnega in okrepi zdravega!

Skladišče rogaške slatine v Ljubljani, Gosposvetska cesta 13 (količje)

Obupen gospodarski položaj malega kmeta

Litija, 27. jan.

Ker je bila lanska letina precej slaba, naš mali kmet, in teh je v našem kraju največ, ni mogel prav ničesar odprodati, da bi prišel do kake gotovine, s katero bi plačal davek, kupil najpotrebnejše v trgovini, to je sol, petrole, kak kilogram sladkorja, obul in oblekel svojo družinico itd.

Da pride vsaj do malenkostnega zneska, kmet za slepo cenjo prodaja svoj les. Iz trebeljevskih hribov n. pr. s parom volov pripelje na litijsko postajo voz obeljenih kosanjskih drv, ki jih proda po 8.50 Din za 100 kg. V najboljšem slučaju pri-

pelje 1200 kg ter tako prejme za les cele 108 Din.

Clovek res ne ve, kaj je s tem denarjem plačano, ali kmetov les, ali vožnja ali pa delo. Kmet zamudi cela dva dni, da kosanjski posek, ga obeli, razžaga, spravi iz gozda ter potem 3-4 ure daleč pripelje na litijsko postajo. Drugi sekajo v teh hudih časih mlade smreke, ki so v najboljši rasti, ter prodajo ta les po 80 Din za 1 m³ na postaji kjer tak les pošiljajo v velikih množinah v papirnico Vevče. Mnogi kmetje si tudi obutve ne morejo kupiti več pri čevljarju, ampak nosijo kar cenene Batove škornje iz gumija.

Občinske volitve v Šenčurju pri Kranju

Upravno sodišče v Celju je pod št. A 444-33-10 izdalo tole odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vršile v občini Šenčur, srez Kranjski, se je v volilnem imeniku vpisan Gašperlin Matija, posestnik v Šenčurju, zastopan po dr. Antonu Megušarju, odvetniku v Kranju, dne 22. oktobra 1933, torej v odprtem roku 8 dni po dnevu volitev pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po § 50. zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugodi in se razveljavijo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volilnega odbora s tem, da se morajo po § 50., odstavek 5. zakona o občinah v mesecu dni od dne prejema te odločbe izvršiti nove volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Na pritožbo zgoraj imenovanega je upravno sodišče po pregledu pritožbe in vseh volilnih spisov ugotovilo, da so se pri volitvah za občinski odbor zgoraj navedene občine dogodile sledeče nepravilnosti:

Pritožitelj trdi, da si predstavnik kandidatne liste Umnik Antona — Umnik Anton sam in njegov namestnik Celar Janez nista smela ničesar beležiti in da nista smela vpogledati glasovalnih zapisnikov; da je zapisnikar, ki je zapisoval volitve, ki so glasovali za Umnikovo listo, držal roko ali pa kak papir pred peresom, tako da predstavnik nista mogla videti, ali je glasovalec vpisal ali ne; da je predsednik volilnega odbora odstranil predstavnik Umnik Antona iz volilnega lokala, češ da agitira, in da je vzel njegovemu namestniku Celarju ročni venec, da ne bi mogel z njim šteti volilcev, in da je glasom uradnega izkaza dobila lista Siera Jakoba 354 glasov in lista Umnik Antona 269 glasov, dočim je po ugotovitvah predstavnikov Umnikove liste potem štetja z ročnim vencom in papirnati krogljicami za to listo glasovalo 385 volilcev in za Sierovo listo 218 volilcev.

Glede pritožiteljeve trditve, da je bila predstavnik Umnikove liste onemogočena vsaka kontrola volilnega postopka, izvirja že iz volilnih zapisnikov tole: Da je predsednik volilnega odbora takoj ob pričetku volitev obema predstavnikoma list prepovedal, da si delata beležke, da je občinski tajnik Smolej Franc, ki je vodil seznam za Umnikovo listo, res zakrival z roko tekoče številke zapisnika in da je predsednik volilnega odbora vzel predstavniku Celarju Janezu ročni venec, da ne bi mogel šteti volilcev.

Nadalje sta bila o govorji pritožiteljevi trditvi pri sreskem sodišču v Kranju zaslišana predsednik volilnega odbora Joci Ivan in član tega odbora Gašperlin Ivan. Prvoimenovani je v svoji izpovedi, podani pod prisogo priznal, da res ni dovolil predstavniku Umniku Antonu in njegovemu namestniku, da si delata zasebne zapiske in da nadzorujeta zapisnikarja pri vpisovanju oddanih glasov v glasovalne seznane, ker je to smatral za nepo- trebno in ker bi predstavnik Umnikove liste s svojimi zasebnimi podatki še bolj vplivala na itak napete razmere v občini. Gašperlin Ivan je to izpovedbo pod prisogo potrdil.

Žrtve umora ali uboja. — Umrljivost je znatna zlasti med otroki do 5 let; v tej starosti je umrlo 258 otrok ali četrtnina vseh smrtnih slučajev. Do 50. leta starostne meje je umrljivost neznatna, potem pa zopet narašča. Jetika je zahtevala 69 smrtnih žrtve, je torej med boleznimi še vedno na prvem mestu; na drugem pa je že rak in sarkom z 29 žrtvami. V splošnem je bilo lani v tem okraju zdravje doma, edino difterija je razsajala ter je zahtevala veliko smrtnih žrtve. Kriva pa je tu v mnogih slučajih lahkomisljenost staršev, ki so klicali zdravnik, ki ga imajo, če so revni, zastoj, ko je bilo že prepozno. Od nalezljivih bolezni odpade na tifus 44 (največ v St. Lovrencu na Pohorju), gripa 1, škrlatica 13, difterija 98, šen 26, tetanus 2.

Zdravstvena služba v okraju levi breg je v rokah zdravstvenega inšpektorja dr. Jurečka. Okraj šteje 54.971 prebivalcev, ki žive v 18 občinah (pred komasacijo v 93). Kljub razmeroma istemu številu prebivalstva je bilo ljudsko gibanje v tem okraju mnogo živahnije. Dočim je okraj desni breg pretežno naseljen z dobro stoječim kmetijskim prebivalstvom, je socialni položaj prebivalstva v okraju levi breg dokaj slabši; mnogo je tu zlasti viničarjev. Po statističnih podatkih pa vplivajo socialne razmere bistveno na gibanje prebivalstva, čim šibkejša so, tem živahnije je gibanje. Porok je bilo v tem okraju 426, porodov 2036 (439 nezakonskih), smrti 1067; od slednjih do 5. leta starosti 354, od 50.—70. leta 236, nad 70 let 290. Nasilnih smrti je bilo 51, od tega 31 smrtnih nesreč, 5 jih je postalo žrtve uboja ali umora, 15 pa je bilo samomorov. Na infekcijskih boleznih je umrlo 51, od tega 48 od gripe, 1 od paratifusa, 2 od angine, dalje so zahtevale smrtne žrtve škrlatica 17, difterija 17, šen 1, tetanus 3, tifus 1. Bolezni pa je bilo: tifus 10, škrlatica 44, difterija 172, šen 16, tetanus 7.

Zadnja pot Demšiča Jožeta

Kakor bi se tudi sonec žalostno poslavljalo od rajnega je milotožno sijalo v četrtek na njegovo poslednjo pot, ki jo je rajni v 34 letih tolikokrat hodil v lepem in gradem vremenu zadnje čase bolj s težavo — v cerkev ali ko je rad posojal poslednje spremstvo, ki so mu ga zdaj živi v tako lepem številu vrnili, kakor tega pač v življenju ni slutil. Saj so prišli ne le iz vse šaleške ampak tudi iz mislinjke in savinjske doline. Po opravljenih obredih se

mu je zahvalil in se od njega poslovil v imenu občine. Šol in konkurenčnega odbora velenjski župan, za Hranilnico domači dušni pastir, za načelnika slovenskega odbora pa g. župnik Esenko iz Sentjana pri Slovenjgradcu.

Ko so domači pevec odpeli žalostinke, se je ogromna množica le počasi razhajala. Vsak mu je želel, da se mu duša odpočije in se veseli odslej v vse lepši zarji kakor je prekrasna začela prvi večer nad njegovim novim domovanjem.

Pokojnega je oblast odlikovala l. 1929 z redom sv. Save.

Vsaka gospodinja

ki kupi 1 kg »LUSTROL« tekočega parketnega voščila za brizganje in prinese s seboj izrezek tega oglasa

dobi »Lustrol« brizgalko zastonj pri tvrdki Lustra, Ljubljana.

Gosposvetska cesta št. 8 — (poleg Slamiča.)

Smrt in nesreča med ameriški Slovenci

V Crafton, Pa., je avtomobil povozil rojaka Jos. Postelnika, ki sedaj leži v bolnišnici. Ima zlomljeno roko in nogo ter notranje poškodbe.

V Forst City, Pa., je umrl rojak Frank Gruden, star 50 let, doma iz Logatca. V Ameriki je bival čez 30 let. Zapušča ženo in več odraslih sinov in hčera.

V Kansas City, Kans., je umrl Karl Bratkovič, star 41 let, doma iz Gornjega Vrhopolja pri St. Jerneju na Dolenskem. Zapušča ženo, dva sinova in dve hčeri ter brata Franca, drugega brata pa v Sharon, Pa., v rojstnem kraju pa sestro. Umrl je za vnetjem pljučne mreže.

V Teale, Utah, je umrl John Mihelič, doma iz Praproti pri Semicu v Beli krajini. Bolezen si je nakopal v rudnikih. Ni bil pri nobenem podpornem društvu. Zapušča ženo in šest otrok, omoženo sestro v Kaliforniji in dva brata.

V Calumetu, Mich., je v bolnišnici umrl Tomaž Čop, star 20 let, rojen v Ameriki. Umrl je radi hudih telesnih poškodb, ki jih je dobil, ko sta zadela skupaj dva avta. Pred nekaj dnevi je še le zopet dobil delo. In nesreča ga je doletela pri delu.

V sosednjem Armeeku je pa umrla Katarina Frankovič, stara 90 let, ki je stanovala pri svojem nečaku Jos. Madroniču.

V Dillonville, Ohio, je umrl rojak Franc Komat, po domače Vršaj, star 57 let, doma iz Velike Loke pri St. Lovrencu. V Ameriki je bival 30 let. V Clevelandu zapuša hčer, v stari domovini pa ženo, sina in dve hčeri.

V Millwaukee, Wisconsin, je umrl po dolgi bolezni Louis Gorjup, star 51 let in doma iz Gornje pri Novem mestu. Bil je star naseljenec in zapuša v starem kraju ženo in več otrok.

Iz Milwaukee, Wisconsin, poročajo, da je Louis Novak pred kratkim padel na poledeneli ulici tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo v členku.

Rojaku Michaelu Kočarju v Cedar Hedge, blizu Milwaukee, je pred nekaj dnevi zgorela hiša do tal z vso opremo vred, in to pa največ po krivdi dveh požarnih bramb v zanikni okolici, ker nista hoteli iti gasiti, pač pa sta se pripravili radi področja, v čigavo področje spada — Požar pa ni čakal na srečitev vprašanje — in nihče ni gasil. Uničeno hišo, ki je imela 9 sob, je Kočar kupil pred pol- drugim letom za 8500 dolarjev in je bilo na njej še 4000 dolarjev dolga.

Cerkveni vestnik

Bratovščina sv. Rožnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek 1. februarja v uršulinski cerkvi. Zjutraj ob 5.30 prva sv. maša, ob pol 6 pridiga in ob 6.30 sv. maša z blagoslovom za žive in rajne ude bratovščine. Priporočamo vsem častilcem sv. Rožnjega Telesa, da se v obilnem številu udeležijo evharistične pobožnosti v uršulinski cerkvi.

Nočni fastivni presv. Sreča Jezusovega bodo v noči od 1. na 2. februarja v ljublj. stolnici molili presv. Zakrament. Iz knjige »Večna molitev« se bo molila 8. ura: Češčenje preb. Device in Matere božje Marije. Pričetek nočnega češčenja ob 9. zv. Druga molitvena ura od 10.—11. je rezervirana za akademike.

Toplota

je za človeški organizem važen činitelj. Zaužívanje čaja daje telesu toplotne energije. Pijte zlasti v mrzlem letnem času Meinlov čaj

Julij Meinl

uvoz čaja

Ustanovljeno 1862.

Kaj pravite?

Zadnjič dobim od nekega uradno obvestilo, da je pokojni naš stric colil meni in mojima dvema bratoma »znesek po 6000 Din«. Zelo smo bili veseli in smo se delali prelepe načrte, kako bomo vsotico »plodonosno naložili«, najprej pa smo hoteli tolažiti svoje upnike. No, pa nas prime še radovednost, kdaj bomo lahko dignili zaklad, in sem jaz za vse tri stopil k tistemu gospodu, ki nam je pisal.

Tu jo dobim po glavi: vsi trije skupaj da dobimo 6000 Din! »Pa kako, gospod, saj stoji črno na belem, da nam je stric zapustil po 6000 Din!« — »Ce bi dobil vsak 6000 Din, bi bil jaz zapisal: »po 6000 Din!« me je gospod počul. O ti latosčina juristovski! Ako ne bi bil čisto uničen, da sem tako na lepem »izgubil« 4000 Din, bi bil gospoda še pocpšal, ali da on za kilo fig »a po 12 Din, in pa celo, »po koliko« bo zahteval za svoje prijazno pojasnilo.

Sicer pa da luko pišejo vse sodne, odvetniške, notarske in gospodarske pisarne!

Lovska bratovščina na Gorenjskem

Kranj, 26. jan.

Zelena bratovščina gorenjske podružnice Slov. lovskega društva je imela v nedeljo 21. t. m. v Radovljici svoj občni zbor, ki je dal povod, da so se zbrali vsi gorenjski lovci. Eno glavnih vprašani dnevnega reda, ki je bilo precej pereče, je bilo: Kdo naj bi bil bodoči predsednik te podružnice.

Ker je med letom odločil to mesto gosp. Dr. Jane, ki ima za razvoj gorenjske podružnice mnogo zaslug in se je za stalno izselil iz Kranja, je prav vzorno vodil podružnico g. Leon Patik, vodja drž. pletarske šole v Radovljici.

Za predsednika je občni zbor izvolil g. Cirila Mohorja, ravnatelja Hranilnice in posojilnice iz Kranja, katerega je članstvo po izvolitvi z aplavzom pozdravilo. Članstvo pozna njegovo vestno in večje delo že skozi leta. V lovski zadevi se obračajo lovci, zlasti podeželski, nanj za razne nasvete in vsakemu ustreže, zato pa ima med članstvom zaupanje.

V čast si lahko šteje gorenjska podružnica, da je tako solidarna. Vzemnost med članstvom je vzorna, kar moramo iz srca pozdraviti. Zleteti je, da tudi v bodoče tako ostane. Mnogi predlogi, ki so se vzeli v pretes, so dovolj dokazali, da se za pravo lovstvo zanimajo in prav razumejo tudi preprosti lovci, kar je še posebno razveseljujo. Upoštevanja vredni je bil zlasti predlog, naj se članstvo samo zavzame, da se prepreči prodaja divjadi, ustreljene ali v pasti vjele po divjih lovcih, kakor tudi prodaja kož po raznih sumljivih osebah, ki hočejo živeti na račun nevednih lovec.

Dolžnost članov-lovecv je, da oddajajo razne kože v prodajo edino le »Divji koži« v Ljubljani, ki je izrečno le naša lastna ustanova, da po njej branimo svoje skupne interese. Članstvo torej pozivljemo, da se strogo drži navodil, ki jih prinaša naše glasilo »Lovec«. Le v slogi je moč. Zato pa naj vse članstvo sodeluje in brani lastne interese.

Gorenjski podružnici želimo pod novim vodstvom obilo uspeha. To pa se bo doseglo le v slogi in medsebojni opori in medsebojnem zaupanju.

Koledar

Nedelja, 28. januarja: (1. predpepelnična nedelja). Roger, Egidij in Odorik; Marjeta, devica. Ponedeljek, 29. januarja: Frančišek Salezijski, cerkveni učenik.

Osebnosti

— Promocija. Gospod Zekar Franc iz Sopot pri Brezicah je bil 27. januarja t. l. na ljubljanski univerzi promoviran za doktorja filozofije.

— Promovirana sta bila na graški univerzi za doktorja medicine gg. Erik Klinec iz Gornje Radgone in Albert Sentočnik iz Košakov pri Mariboru. Mladima zdravnikoma čestitamo!

— Poročila sta se Karolina Ocvirk, posestnica in šivilja na Vrnskem, ter Josip Jurhar, čevljar istotam. Čestitamo!

Ostale vesti

— Vzemni zavarovalnici v Ljubljani — vse časti Prva slovenska domača zavarovalnica proti požarni in drugim škodam Vzemna zavarovalnica v Ljubljani je našim poplavljenecem naklonila podporo v znesku 16.447 Din. To je pač redek primer požrtvovalnosti in ljubezni do bližnjega. Zvestoba za zvestobo. Voda je sicer še huja uničevalka poslopji nego ogenj, vendar po zavarovalnih pogodbah Vzemna ni bila dolžna povračati škode. Sama od sebe se je odločila za veliki dar. Bogan plačal tisočero! V Strugah, 25. januarja 1934. — Ivan Pučelj, poverjenik. Andrej Orehek, župnik.

— Zahvala. Podpisani sem za svoje 70. godovanje prejel toliko pozdravnih čestitk in voščil, da se mi je nemogoče vsakemu posebej zahvaljevati. Zato, predragi voščilci in počastilci, izrekan Vam vsem tem potom najprisernejšo zahvalo, želeč, da se i Vam, predragi prijatelji in znanci, vse to, kar ste voščili meni, po volji božji v polni meri izpolni! Najprisernejša zahvala! — Zlatog pri Zeleznicah, 26. jan. 1934. A. Hribar, župnik.

— Šolski časopis. Sekcija JUU za dravsko bavovino v Ljubljani prosi vse, ki žele sodelovati v

polzkusni številki šolskega časopisa, da oddajo rokopolse predsedniku uredniškega zbora gosp. Jožetu Zupančiču, učitelju v Litiji. Številka bo izšla koncem februarja s snovjo za prvo polovico letošnjega marca. Rokopise je poslali do 2. februarja t. l.

— Zlati poroki obhajata te dni v krogu svojih otrok, znancev in prijateljev čislana in spoštovana veleposelstnica Francie in Marija Cepl iz Škofje vas pri Celju. Ugodnima zlatoprepelcema daj Bog doživeti v krogu dragih svojcev še biserno in zelo lezno poroko.

— Legitimacije. Železniški upokojenci že lahko dobijo svoje podoljšane žel. legitimacije, in sicer v računski pisarni na gl. kolodvoru v Ljubljani.

— Zdravnik dr. Maks Kremžar v Domžalah je odpoval na orožne vaje in ne bo ordinaral štiri tedne.

— Pri isihanju sledi na kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, popite zjutraj na tešče, brez truda izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

— Banovinska bolnišnica v Murški Soboti razpolaga s 140 posteljami. Sprejetih pa je bilo v letu 1933 1869 bolnikov, med temi 986 moških in 883 ženske. Umrlo je 40 moških in 28 žensk. V bolnišnici so trije zdravniki, trije uradniki, 12 usmiljenih sester in dvajseta režijskega osebja. Bolniška oskrba znaša na dan: osebna 6,20 Din, stvarna 21 Din. Dohodkov je bilo 696.797,74 Din, izdatkov pa 817.059,84 Din.

— Kmetijski tečaj v Kupčincih pri Murški Soboti, ki se je začel 11. januarja, prav dobro uspeva. Obiskuje ga redno do 50 mož in fantov. Predavanja so vsaki drugi dan od 2 do 5 popoldne. Predavajo trije strokovnjaki.

— V službenem listu kr. banske uprave dravske banovine št. 8 od 27. t. m. je objavljen »Zakon o dopolnitvi sporazuma med kraljevino Jugoslavijo in republiko Francijo«, dalje »Zakon o začasnem trgovinskem in kompenzacijskem sporazumu med kraljevino Jugoslavijo in republiko Grčijo«. Predpisi za dopustna naprežanja lesa v saviarstvu, »Razpis — pojasnilo tar. št. 536, točka 4. b) dodatnega sporazuma z republiko Avstrijo«, »Ratifikacija mednarodne konvencije o uporabi svinčenega belila za barvanje, po republiko Venezueli«, »Uporaba konvencije glede vrednostnih pisem in skatel na Gibraltar«, Ratifikacija zapisnika o reviziji statuta stalnega mednar. sodišča po republiko Čile«, »Fakultativna odredba v zapisniku o podpisu statuta stalnega mednar. sodišča, ratifikacija Nemčije«, »Ratifikacija zapisnika o reviziji statuta stalnega mednar. sodišča in zapisnika glede pristopa Združenih ameriških držav, po Urugvajur«, »Ratifikacija zapisnika o reviziji statuta stalnega mednar. sodišča, po Venezueli«, »Bernska konvencija za zaščito literarnih in umetniških del — uporaba za Novo Zemljo«, »Pristop Francije, njenih kolonij in protektoratov in Tunisa k bernski konvenciji za zaščito literarnih in umetniških del«, »Pristop Sirije in Libanona k bernski konvenciji za zaščito literarnih in umetniških del«, »Razglas o razpisu novih volitev obč. odbora za občino Sramlje«.

— Škoda po povodnjah je tudi v kamniški občini velika. Najnujnejša popravila so ocenjena na Din 36.000. Od tega odplačalo 24.000 Din na mesno občino, kar bo pač precejšnja postavka in žrtev za novi proračun. Z deli pa se seveda ne da odlašati, ker bo potem škoda še večja.

— Pri žolčnih in boleznih na jetrih, žolčnem kamnu in zlatenci urejuje prebavo naravna »Franz-Josef« grenčica na naravnost najpogostejši način. Klinična izkustva potrjujejo, da je povsem učinkovito domače zdravljenje s »Franz-Josef« vodo, če se jemlje zjutraj na tešče, pomešana z malo tople vode.

— Nesreča. Iz Vranskega poročajo: V zimskem času spravljajo posestniki svoj les s planin v doline. Pri tem se večkrat dogajajo nesreče, najsi bo pri ljudeh ali pri živini. Tako sta se v zadnjih dneh ponesrečila Viktor Plaskan, nastavljenec pri tvrdki Oset, kateremu je hloď stisnil nogo, in Levcar Franc, posestnik iz Prekopa, ki je dobil hušo poškodbo na stopalu leve noge. Z nogo je prišel med dva drveča hloda, ki sta mu nogo v peti zlomila.

— V 13 sekundah ga je obril. Nov jugoslovanski rekord v hitrem brilju, je postavil brivski pomočnik g. Franjo Hoesl, uslužbenec v brivskem salonu g. Kiralya v Murški Soboti. Obril je svojega tovariša v 13 sekundah. Dosedaj je bil držal rekord neki brivec iz Banjaluke, ki je rabil za brilje gosta 14 sekund.

— Prodajalna »Nove založbe« v Ljubljani — Kongresni trg — ima poleg pisarniških in šolskih potrebščin veliko zalogo devotionalij, umetniških slik in okrasov za mize in stene, pa tudi praktičnih predmetov kakor torbice, nožičkov itd. Vedno bogata izložba tudi v prodajalni.

PRI CRNIH PRISILIH, nečistih turih, so bili opaženi slučajni uspehi s preizkušenim zdravilom »FITONIN«. Ze po tretjem dnevu izredno izboljšanje, a po 15 dnevih popolno ozdravljenje. »Fitonin« stane v lekarnah 20 Din. Po poštenu povzetju 2 steklenici 50 Din. Poštno knjižico št. 15 pošlje brezplačno Fiton d. z. o. j. Zagreb, 4-78.

— Gospodje dušni pastirji so na deželi skorajda edini, ki se brigajo za naše ljudske odre. V preobilici stanovskih dolžnosti jim je strokovna pomoč nujno potrebna, če hočejo sedanjemu času primerno tudi odre uporabiti za katoliško obnovo svojih župljanov. Zato morajo biti naročniki izdani »Založbe ljudskih iger«. Za letošno naročnino 60 Din dobijo mesečnik in štiri igre. Zadržuje navadna dopisnica na naslov: Tiskovno društvo v Kranju.

— Narodne pesmi »Dobro je v okolici«, I. zvezek, so izšle. Zbral in harmoniziral F. Kramar, cena 10 Din (po pošti 11 Din). Naročila sprejema: Dobrodelno društvo »Varstvo«, Ljubljana, Dunajska cesta 17.

— Starec 83 let je zbolel na točki oteklini na vratu. Zdravilo so ga skozi deset dni s Fitoninom oblagali in bil je popolnoma ozdravljen brez vsake komplikacije ali točkov, kakor je izjavil zdravnik. Steklenica »Fitonina« volja 20 Din v lekarnah.

— Topla obleka Vas eventuelno obvaruje prehlada, nikdar pa ne pred okuženjem. Ako se želite tudi na ta način zavarovati, morate jemati Panflavin pastile.

— Katera dobra, krščanska družina bi vzela iz usmiljenja osemletno deklico, ki obiskuje tretji razred ljudske šole — zdravo, pridno, brez staršev — za svojo. Naslov pove uredništvo »Slovenca«.

— Lastno stanovanje lahko kupite v solastnini v stanovanjski hiši — Ponudbe sprejema: »Stavbna zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307.

— Pri ožebelosti vzbuja redna zdravilna uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice jako delovanje črevesa in dela telo vitko.

Mariborske vesti:

Prometne preureditve

V javnosti vlada še vedno živahno zanimanje za napovedano preuredbo v mestnem avtobusnem prometu, ki bi se morala že izvršiti, zavlekla pa se je, ker se ni prispela tozadevna rešitev od banske uprave. Kakor smo že sivečasno poročali, bo prinesla nova preureditev tudi uvedbo krožne, avtobusne proge, ki bo zvezala koroške predmestne dele s središčem mesta in kolodvorom, obenem pa se bo izpremenila smer voznih prog, tako da se bo vključila v promet Gosposka ulica. Poslednje je izzvalo v javnosti sicer dokaj odpora, zlasti od strani trgovcev iz Gosposke, ki se boje, da bi padel promet v njihovih trgovinah; njihova bojazen pa menda ne bo upravičena, ker bo verjetno avtobusni promet prinesel še več živahnosti v Gosposko ulico. Velja pa so postala sedaj nekatera prometno-tehnična vprašanja, ki jih bo treba praktično rešiti, da se bo promet razvijal lahko nemoteno. Med temi je zlasti važno vprašanje križišča obeh avtobusnih smeri na vogalu Vetrinjske in Jurčičeve ulice. Če bi obratovali avtobusi med kolodvorom in Glavnim trgom na sedajni način ter vozili iz Grajskega na Glavni trg po Vetrinjski, z Glavnega na Grajski trg pa po Gosposki—Jurčičevi—Vetrinjski, bi bilo na vsak način potrebno postajališče na vogalu Vetrinjske—Jurčičeve, da se izognejo morebitnim trčenjem. Temu bi pa bilo čisto lahko izogniti se, če bi se vozna smer izpremenila: avtobusi od kolodvora bi vozili na Glavni trg po Vetrinjski. Na ta način bi odpadlo postajališče na omenjenem vogalu, dosežen pa bi bil tudi obenem pravi namen te preureditve: potnika, ki prihaja iz kolodvora, spraviti v centrum mesta — Gosposko ulico. — Drugo važno prometno vprašanje bi bila ureditve prometa iz Glavnega trga v Koroško cesto. Dosedanja vozna pot je stisnjena med živilskim in mesarskim trgom. Tvori oviro tako trgu kakor prometu samemu. Nov predlog je: speljati vožno pot pred mestnim magistratom proti Koroški cesti, oba trga pa združiti v celoto. Na ta način bi se izognilo najnevarnejšemu križišču pred Gosposko ulico in pred Veliko kavarno, mesarji bi bili zadovoljni, ker bi imelo obistvstvo neoviran dostop do stojnic in promet bi se razvijal mnogo hitreje in brez nevarnosti. Na sredi trga pred magistratom bi se lahko uredilo potem nekako centralno postajališče za avtobuse s primernim pavilijonom za čakajoče občinstvo, ki bi mnogo bolj odgovarjalo prometnim potrebam, kakor sedanje odročno pri mostu. — S temi prometnimi ureditvami bi se znatno razbremenila Tattenbachova ulica ter izginil nevarni zavoj iz nje v Kopalisko.

Sklepi mariborskih ribičev

Maribor, 27. januarja.

V petek zvečer se je vršil v lovski sobi hotela Orel izredni občni zbor ribiškega društva, ki ga je vodil poslednjič podpredsednik primarij dr. Janko Dernovšek. Občni zbor, ki ga je posetilo lepo število častilcev apostola Petra, je odločil o dveh važnih vprašanjih: o izpremembi pravil z ozirom na zastopstvo posameznih društev v Zvezi ribiških društev ter o izdajanju lastnega ribiškega glasila. O obeh vprašanjih sta referirala prvi podpredsednik dr. Dernovšek in drugi podpredsednik prof. Fludernik. Pri izpremembi pravil gre za število delegatov mariborskega, celjskega in ljubljanskega ribiškega društva v osrednji Zvezi. Dosedaj je bilo ljubljansko društvo zastopano v Zvezi z 8, Celje in Maribor pa s 6 delegati. Sprejet je bil predlog, naj daj v bodoče ljubljana 3, Celje in Maribor pa 4 zastopnika. — Glede lastnega glasila se je razvnela živahna debata, v katero so posegali priznani mariborski ribiči. Dosedaj so ribiči nekako gostovali v »Lovcu« in sarajevskem »Ribičem« listu. V bodoče pa bodo izdajali lasten dvomesečni, za katerega bo znašala naročnina pri 16 straneh 25 dinarjev na leto. Ker se bo deževala nizka cena ribiških kart, bo mogoče uvesti obligatorno naročnino lastnega glasila. Občni zbor se je izrekel za predlog ter ga je odobril.

★

□ Dokaz ljubezni in spoštovanja so podali v petek zvečer številni odlični javni delavci in zaslužni možje, ki so se zbrali v restavraciji Narodnega doma, da na upravnem manifestantem način proslavijo 80-letnico znamenitega slovenskega šolnika in učenjaka šolskega svetnika Franca Jerovška, svojega ljubljanskega srednješolskega profesorja in vzgojitelja. Lahko namreč rečemo, da so mladostne vsi odličnejši možje, ki stojijo danes na pozornosti našega javnega življenja v Mariboru, sli skozi očetovalsko dobro vzgojiteljske roke svetnika Franca Jerovška. Priručne in občutne so bile voščilne besede, ki so jih še vedno čilemu in čvrstemu slavljenju izrekli po vrsti po večini njegovi nekdanji učenci, pa tudi drugi iz vrst neustrašenih slovenskih rodoljubov, ki so se zbirali pred vojno v obliki posebne skupine pod nazivom »Starobor«, ki je imela svoje stalno zbirališče v Narodnem domu. V gladki in klasčni latinščini je epigrovito iskreno in udane čestitke zdravstveni inšpektor dr. Jurček. Stedili so potem voščilni govori min. n. r. dr. V. Kukovca, bivšega oblastnega predsednika dr. Leskovarja, vpok. gimn. ravnatelja dr. Tomiškega prof. dr. Dolarija, odvetnika dr. Juna, trgovca Weikla, hramiličnega uradnika Tomažiča, občini svetnika Kejžarja in drugih. Slavljenec se je v ginljivih besedah zahvalil za prisrčno slavlje, pevec iz predvojnega slovenskega Maribora pa so s svojim ubranim petjem povzdignili slovesnost večera.

□ Smrt blage žene. V najlepši starosti 87 let je umrla v Gradcu soproga uglednega mariborskega posestnika in elektrotehničnega poljelnika g. Spragerja, gospa Marija Sprager. Smrt jo je odrešila dolgotrajnega, mukopolnega trpljenja, ki ga je prenašala s čudovito vdanostjo. Za njo žalujejo soproga s hčerko ter številno sorodstvo. Pogreb blage pokojnice se bo vršil jutri popoldne v Gradcu. Svetila ji večna luč, žalujočim naše iskreno žalje!

□ Zdravniška vest. V Maribor se je preselil dosedajni šef-zdravnik zdravilišča Rimske Toplice in Stalina Radenci, g. dr. Rudolf Rožič. Dr. Rožič je dalj časa bival v inozemstvu in se posvečal na klinični v Berlinu in Parizu, zlasti pa na Dunaju, zdravljenju notranjih bolezni, posebno bolezni srca, krvnega obtoka, ledvic ter bolezni presnavljanja tvarin.

□ Upradni svet MP je imel v petek zvečer pod predsedstvom župana dr. Lipolda sejo, na kateri je ponovno razpravljalo o oddaji razpisanih mest pri mestnih podjetjih. Kakor smo že poročali, je oddano tajniško mesto inž. Zupančiču iz Stojncev pri Ptuj. Upraviške posle bo vodilo začasno še sedanje ravnateljstvo, ker se vrše radi oddaje upraviškega mesta še posvetovanja ter se bo o tem sklepalo še na posebni seji.

□ Uradne ure v naši upravi na Koroški cesti so od pol 8 do pol 13 in od pol 14 do 18. V podružnici na Aleksandrovi cesti pa od 8 do 12 in od 15 do 19. Ob nedeljah zaprto.

□ Smrt kosi. Umrlo so: Jera Cernjavci, soproga pokojnega orožniškega stražmojstra, stara 51 let; Elizabeta Krebs soproga posestnika, stara 36 let; Marija Malhenčič soproga nastavnice drž. žel. delavnice, stara 37 let, ter Ana Germ, zasebnica, stara 59 let. — Svetila blagim pokojnicam večna luč!

□ Nočna lekarniška služba vrši v prihodnjem tednu od 28. jan. do 3. febr. Koroška lekarna »Marija Pomagala« na Aleksandrovi cesti.

□ Za 80-letnico starčev je darovala ga. Marija Kuhar znesek 10 Din, in ga. Sonja Čeh 10 Din. Bog naloži!

□ Tak se je dvignil na Glavnem mostu na treh mestih radi mraza. V solnčnih dneh je izpolnila prostor med lesenimi kockami betonskim mostičem voda, ki je sedaj v mrazu zmrznila ter dvignila tlak na enem mestu nad vol metra visoko, da je bil promet resno ogro-

ran. Delavci so tlak razkopali, odstranili spodaj led ter koeke na novo nabili.

□ Dvanajst let teže ječe. Dne 30. sept. lanskega leta je bila v Jančevskem vrhu obstreljena posestnica Marija Januš. Nekdo je ustrelil zvečer skozi zaprto okno na njo ter jo zadel v glavo. Strel, ki jo je zadel v obraz, jo je strahovito razmesaril ter ji izbil eno oko. Zločina je bil osumljen sosedov sin, 35-letni Ivan Kocmut, že oženjen mož, ki pa ni živel pri svoji ženi. Včeraj se je Kocmut zagovarjal pred malim senatom radi tega zločina.

Kocmut se je poročil že leta 1926 na Jančev goro pri Selmici ob Dravi. Ker pa ni dobil posestva, je šel v Francijo, od koder se je povrnil ter se lani naselil pri svojem očetu. Ko je sosedji Mariji Januševi mož umrl, se je ponudil mladi vdovi za hlapca. Med gospodinjino in hlapcem je nastalo kmalu razmerje; hlapec se je prevzel ter je jel nastopati oblastno kakor gospodar. Ko je prišel drugi snubec, je Januševa Kocmuta odločila. Zagrozil je z masčevanjem in grožnjo je res izpolnil. Zvečer 30. septembra je prišel bivši hlapec s puško v roki k sosedovi hiši. Videla ga je ter zaklenila vrata. Nato pa je zunaj počilo, strel je prebil okno ter jo smrtno ranil. Le s težavo so jo zdravniki ohranili pri življenju, oslepla pa je na eno oko in tudi za drugo se obstoja nevarnost. Kocmut je dejanje priznal. Izgovarjal se je, da je hotel Janušovo ubiti iz ljubosumnosti, nato na sodišče se samga sebe. Obsojen je bil na 12 let robije ter na dosmrtno izgubo častnih pravic.

— Hudo zaprtje, katar debelega črevesa, napenjanje, motenja v želodcu, odvajanje krvi, lenivost jeter, zlato žilo, bolečine v kolku, odstrani naravna »Franz-Josef« grenčica — zjutraj in zvečer majhen kozarec. Zdravniki strokovnjaki izpričujejo, da »Franz-Josef« voda učinkuje brez bolečin celo pri dražljivosti črevesa.

Celje

□ Lep napredek Jadranske Straže v Celju. V petek zvečer se je vršil ob precej veliki udeležbi članstva redni letni občni zbor Jadranske Straže v Celju. Predsednik g. dr. Gorican je v uvodnih besedah orisal glavno delo te narodne in obrambne organizacije v Celju. V zadnjem letu je število članov naraslo 4-krat in šteje danes nad 500 članov. Podmladek je organiziran na vseh celjskih solah in ima nad 2000 mladih stražarjev in staršarje. Jadranska Straža je dala tudi pobudo za izdajanje knjige »Naše morje«, ki jo je založila Mohorjeva družba in je tudi plačala za izvršitev teh izdaj 5000 Din. Podrobno o društvenem delovanju v preteklem letu je poročal tajnik g. Gerlane, ki je ponovno povdaril zahvalo Mohorjevi družbi in pisatelju g. Finžgarju, ker so pokazali popolno razumevanje za stremilje-nja Jadranske Straže in pripomogli, da je šla ta lepa knjiga v tako velikem številu med slovenski narod. Blagajnik g. Ciril Sadar je poročal, da je imela organizacija v preteklem poslovnem letu dohodkov 21.016,75 Din, izdatkov pa 18.204,25 Din. Na tem občnem zboru je predaval g. V. Pirnat o pomenu, vrednosti in potrebi Jadranske Straže. Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: preds. dr. Gorican Al. župan; odborniki: Gavrilović N. Dušan, polk. komandant mesta, Jurak Peter, opat Prokoršek Ivan, n. poslanec, dr. Ivčič Stefan, zdravnik, Maričič Fr., ravnatelj trgovske šole, Jurčičevič Božena, profesorica, Zupančič Ivanka, upraviteljica osnovne šole; dr. Bavdek Jože, sodnik upravnega sodišča, Gerlane Bogomir, učitelj, Sadar Ciril, blag. mestne branilnice in Cergolj Janko, poš. poduradnik. Člani nadzornega odbora: dr. Rašp Ivan, primarij in Smertnik Jože, ravnatelj celjske posojilnice.

□ Pogreb tragično umrlega mesarskega pomočnika Brezovška Jožefa bo danes ob 4 popoldni na okoliškem pokopališču. Pokojni je bil brat ge. Reicherjeve, kjer je bil tudi v službi.

□ Lesni trgovci iz celjskega okraja pozor! Z ozirom na zbor lesnih trgovcev, ki se sestanejo dne 30. januarja t. l. v Mozirju k razpravi o stanovskih in gospodarskih vprašanjih, opozarja sekcija lesnih trgovcev pri Združenju lesnih trgovcev za okraje Celje — Gornji grad in Šmarje pri Jelšah v Celju, da je za člane iz celjskega okraja organizirana avtobusna vožnja v Mozirje. Celjski mestni avtobus bo na razpolago v torek, dne 30. januarja pred kolodvorom v Celju. Odhod je določen za 8.50. Avtobus šaka v Mozirju do konca zborovanja. Cena vožnje za vsakega udeleženca tja in nazaj ca 35 Din. Spotoma bo pobral udeležence iz krajev ob progi Celje — Mozirje, ter se člani opozarjajo, naj se zbirajo ob običajnih postajališčih. Sekcija prosi za sporočilo vseh onih članov, ki se nameravajo poslužiti te zveze in to radi pregleda za slučaj, če bo treba naročiti več vozov.

Dober uspeh

pri bolečinah

v sklepih,
protinu,
išiasu

dosežete s

TOGAL

tabletami

Delovanje je naglo in učinkovito, brez škodljivih stranskih vplivov. — Vprašajte svojega zdravnika! — Dobe se v vseh lekarnah.

Odobreno od Min. soc. politike in nar. zdravja br. 1437 od 5. 11. 1932.

Tajski promet v Kamniku

Kamnik, 27. januarja.

Kamniško Tajsko prometno društvo je imelo te dni svoj redni letni občni zbor ob častni udeležbi članstva. Zbor je otvoril predsednik g. okr. načelnik Franc Voušek, ki je poročal o splošnem delovanju društva v preteklem letu. Društvo je posvečalo veliko pozornost reklamni in je izdalo brošuro o Kamniku v 10.000 izvodih, katero je razposlalo na vse strani. Predvsem se je usmerila reklama v nekatere banovine naše države, iz katerih je prišlo tudi večji del letoviščarjev. Posebno razveseljiv pa je porast inozemskih gostov (od 132 na 162). V splošnem je tajski promet v Kamniku narasel pri nočnih za 30 odstotkov in beležimo v preteklem letu 608 letoviških gostov in okrog 15.000 nočnih, kar da povprečno 27 do 28 noči na vsakega letoviščarja. V tem številu pa niso všeti oni gosti, ki so prenočevali v Kamniku samo eno ali dve noči.

Tajniško poročilo je podal g. Alfonz Skala. Iz njega posnemamo, da šteje društvo 123 članov, ki so prispevali s članarino in prostovoljnimi prispevki 1737 Din. Tajništvo je rešilo 659 dopisov in je posredovalo pri oddaji stanovanj v 532 slučajih ter dalo 2847 raznih informacij. Pri splošni statistiki je treba še omeniti, da je v Kamniku na razpolago v sezoni v zasebnih stanovanjih 135 sob z 205 posteljami in da je v zasebnih stanovanjih bilo v preteklem letu 316 letoviščarjev v restavracijah in hotelih pa 292. Omenil je, da se je vozno olajšave poslužilo izredno mnogo letoviščarjev. H koncu je izrazil priznanje in zahvalo mestni godbi za pogoste promenadne koncerte in tudi igralcem »Sleherikaz«, ki so z uspeho vzpizoririvajo napravili živahno razpoloženje v mestu.

Iz blagajniškega poročila g. Vinka Možina je razvidno, da je imelo društvo 17.767 Din dohodkov, ki pa so bili seveda premajhni, da bi društvo moglo uresničiti vse načrte. Največja postavka v dohodkih so inserati domačih interesentov za brošuro, to je 6.100 Din. Banska uprava je prispevala 2985 Din, mestna občina 2009 Din itd. Med izdatki je šlo 13.413 Din za tisk brošure.

Pri volitvah je bila soglasno izvoljena predlagana lista odbornikov, odbor pa se je konstituiral naslednje: predsednik Alfonz Skala, podpredsednik notar Anton Zevnik, tajnik župan Fran Krtnar, blagajnik Vinko Možina, odborniki pa okr. načelnik Franc Voušek, Artur Hvala, dr. Dominik Zvekelj, Ferdo Smuc, Anton Cerar in Maks Kozelj. Namestniki so dekan Matej Rihar, Vinko Ržen, L. Vočnik in Joško Klemenčič ml. Preglednika sta Vranšak in Zor.

Kamniško Tajsko prometno društvo zasluži vsa podpora naše javnosti, saj ne dela zase, ampak za povzdigo in napredek našega mesta.

Ptuj

Kuluk. Mestna uprava sestavlja sezname zavezanecv za ljudsko delo za letočno proračunsko leto. Da bodo sezname točni, se pozivajo vsi prizadeti, da v mestni upravi navedejo sezname obveznikov ljudskega dela za leto 1933 in podajo morebitne priponbe, v kolikor so obstoječi sezname nepravilni.

Na glavni cesti pri Sv. Janžu na Dravskem polju blizu cerkve je prišlo med dvema voznikoma do karambola, ki bi postal kmalu usodopoln. Voznika Simon Pesek iz Zlatolčja in Antonija Zupančič iz Goričevsi sta z vozovi skunaj trčila. Voz Simona Peska se je pri tem prevrnil in pokopal Peska in njegovega 10-letnega sina Jožeta. Dočim se je fantek skobacal iz nevarne položaja skoroda nepoškodovan, je dobil Simon Pesek precej hude poškodbe na glavi. Kateri izmed voznikov je zakrivil trčenje z vozovi bo dognala šele sodnja, ki je uvedla preiskavo.

Trbovlje

Samaritanski ozir. higijenski tečaj za žene in dekleta se vrši v Društvenem domu ob sredah in petkih popoldne od 5—6 in je prav dobro obiskan.

Poslovanje socialnega urada na občini je za stranke samo ob torkih, četrkih in sobotah med uradnimi urami, druge dni je preobložen z drugim delom.

Pasje znamke za leto 1934 morajo kupiti lastniki psov pri županstvu. Pristojbina znaša 50 Din. Psa, ki po 1. marcu ne bodo imeli znamke, bo pobral konjač.

Najfinašnja gornjebanška moka po najnižjih dnevni cenah ter razno prekajeno meso na zalogi pri Karl Alberta Zupane, Trbovlje.

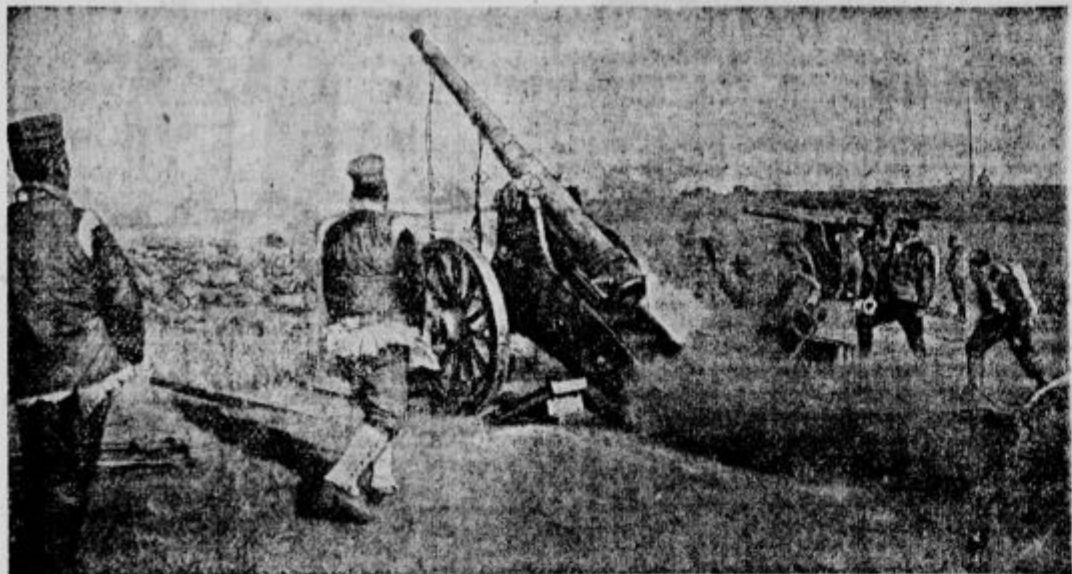
Novo mesto

Sprejem novih radio valov je lahkoten — seveda samo, če imate PHILIPS radio z novo brezplačno tabelo. Dobí se pri zastopstvu absolutno vodeče firme

M. Wachter

urur, zlalar in optik — Novo mesto.

Pred 30 leti je izbruhnila rusko-japonska vojna

6. februarja poteče 30 let, kar je izbruhnila rusko-japonska vojna. — To je bil začetek imperializma ošabnih Japoncev. Ko bi takrat ne bili zmagali, bi danes gotovo ne bilo vojne nevarnosti med Rusijo in Japonsko. — Na naši sliki vidimo japonsko topništvo, ki strelja z ruskim topom, ki ga je ugrabilo Rusom.

Na jugu imajo senzacije več uspeha Anglež se za race ne zmeni, Španec je lahkovoren

Špansko mesto Santander je bilo v teku zadnjih tednov popolnoma zbegano. Vedno so se širile gorostase vesti o državnem prevratu, uporih, propadanju denarja in sličnem. Razburjeni meščani so pričeli s policijo vred iskati krivce. Naposled so ugotovili, da so izvirale vse porazne novice iz istega vira. Širil jih je neki Fernando Estario, dokaj zanimiva osebnost. Zdravniki so ugotovili, da je prismojen. Vprav uživa, če povzroči njegove vesti splošno zmedo. Blaženo se je smehljaj, ko je opazoval množico, ki je oblegala Santander-sko podružnično državne banke in pod vplivom vesti o polomu pesete zahtevala nazaj svoj denar. Estario je premožen mož, mnogo potuje in povsod ima ne-prilike radi svojih izmišljotin. Nekoč je v malem

švicarskem kraju pripovedoval o inozemskih turistih, ki so postali žrtev razbojnikov. S tem je nepopisno razkačil deželo, moral se je pokoriti v ječi in naposled zapustiti deželo. Santanderski preiskovalni sodnik je imel z norec veliko posla. Estario, ki je prepotoval vso Evropo, mu je med drugim zaupal, da se je počutil najslabše v Londonu. Angleži se ne brigajo tudi za najdebelejše race, ki nikoli ne zletijo predaleč. V Parizu se nasprotno širijo senzacije z veliko naglico, a zato so tudi kmalu pozabljene. Francozi so nejeverni, čeprav radi pripovedujejo naprej. Estario je najbolj zadovoljen z domovino. Španca je idealna dežela za njegovo udejstvovanje. Španci hitro prenašajo nove vesti, jim slepo verjamejo in nanje dolgo ne pozabijo.

prenese samo na duha, temveč na vse telo. Ameriški učenjak ni mogel ugotoviti, kako da tudi duševno delo povzroči tako utrujenost telesa. Duševno delo, je izjavil prof. Benedict, ima samo brezposlemen vpliv na splošno stopnjo vitalitete. Naša preiskovanja nam še niso prinesla oporišča, na katero bi lahko uprli razlago, zakaj duševno delo povzroča tudi tako veliko telesno utrujenost.

Vremenske tvornice

Na občnem zboru ameriške zvezdoslovne družbe je poročevalec Clayton poročal o svojih raziskovanjih glede mrzlega vremena na zemlji. Zanimalo ga je vprašanje, zakaj nastopa tudi v pozni zimi tako hud mraz, čeprav je solnce že zdavnaj visoko na nebu. Po njegovem mnenju je treba pripisati ta pojav »akcijskim središčem«, ki so na določenih mestih zemeljske površine in ki jih on naziva prave tvornice vremena. Takšno akcijsko središče je n. pr. nad južnim Atlantikom med tropsko Afriko in izlivom reke Amazona, drugo zopet nad indijskim Oceanom, tretje v zmernem pasu. Če bi ta akcijska središča ostala stalno na istem mestu, potem bi bila naloga med vremenslovcem zelo enostavna; toda ti stalno menjavajo svoje mesto sledeč izmenjavi solnčnega sija. Kdor vpošleva to okolnost in jo spravi v zvezo z menjavanjem solnčne lege v vsakem letnem času, bo našel ključ, na podlagi katerega bo lahko napovedal vreme za več časa naprej.

Najstarejše gledališče je na Kreti

Prof. Luigi Perniere je objavil v vestniku rimskega arheološkega inštituta popis razvalin, ki jih je odkril na otoku Kreti. Otok je bil v XX. stoletju pred Kr. središče takratne kulture in imel mednarodni pomen sedanje Anglije. Raziskovalci so našli v bližini nekdanjega mesta Festosa razvaline v Homerjevi Odisseji omenjenih poslopij. Med njimi je posebno zanimivo velikanško gledališko poslopje, zgrajeno okoli leta 1580 pred Kr. Raziskovalci ga bodo poskušali obnoviti, da bi ugotovili celotno obliko. Mogočno marmornato stopnišče je vezalo gledališko poslopje s kraljevo palačo, ki je morala postati žrtev potresa. V največji dvorani so našli ostanke prestola s čudnim napisom, ki ga še niso mogli prečitati.

19letni Ben Hammer v Pasadeni v Kaliforniji je zgradil model letala, ki je preskrbljeno z motorjem 1/4 PS ter z vsemi letalskimi pripravami. Ima tudi strojno puško, točno tako kakor opazovalna letala angleške mornarice

Zakaj se duševni delavec tudi telesno utruji?

Profesor Benedict, ki poučuje na nekem ameriškem vseučilišču, je raziskoval, koliko kalorij potrebuje duševni delavec v primeri z ročnim, to se pravi, ali potrebuje razumnik za delo z glavo več hrane kakor delavec, ki opravlja ročno delo. Prof. Benedict je prišel do zaključka, da nimajo duševni delavci pravice do večje množine hrane kakor ročni delavci. Po njegovem mnenju porabi eno-urno duševno delo en gram sladkorja, ali 1,50 grama belega kruha ali 4 grame banane. Toda prof. Benedict takoj pripominja, da dolgotrajno in napeto duševno delo povzroča utrujenost, ki se ne

V gorskih krajih modernih držav je smučanje za šolske otroke obvezno! V teh krajih ni to samo zdrav sport, temveč prava življenjska potreba. Morda se tudi naše šole kmalu povzpno do te stopnje.

Strahote trgovine z dekleti Zvijaze nečlo- veških mešetarjev - Pot, s katere ni več vrnitve

Poglavje o kupčiji z dekleti je že staro, a prav tako žalostno. Kadar se dekle samo napravi na pot s strašnim namenom, da konča v hiši, ki se v boljši družbi ne imenuje, je policija skoro brez moči. Urad, ki izdaja potne liste, skuša s temeljito preiskavo vsakega primera tudi takim dekletom zapreti pot v Južno Ameriko in jih obvarovati pred telesno in duševno pogubo. Priznati je treba tudi, da so splošno južnoameriški konzulati tudi natančni pri podeljevanju vizumov, toda ves ta trud oblaščev je pogosto zaman; tako so na primer agenti za južno-ameriške javne hiše spretni v ponarejevanju potnih listov ali vizumov.

Drzni agenti si znajo tudi drugače pomagati. Nedavno so na neki ladji v Hamburgu v trenutku, ko bi parnik moral odpluti, aretirali neko Berlinčanko, ki se je v družbi baletne skupine hotela odpeljati v Južno Ameriko. Aretiranka in članica te plesne skupine — bilo jih je morda manj kakor 20 — so vse odločno in glasno protestirale, češ da policija nima pravice posegati v njihovo področje. Seveda so bili vsi ti protesti 20 letnih deklic zaman. Berlinčanko, kakor vseh drugih 20 deklet so odpeljali v Berlin. Toda policija ni mogla Berlinčanki nič slabega dokazati; potni list in vizum sta bila v redu, prav tako pogodba, ki jo je sklenila z nekim varietejem v Rio de Janeiru. Edino, kar je mogla policija storiti, je bilo to: Mladoletnim dekletom plesne skupine so vzeli potne liste, proti drugim pa policija nikakor ni mogla postopati. Te so se odpravile z naslednjim parnikom v Južno Ameriko. V resnici so nekaj časa nastopale v nekem varieteu v Rio de Janeiru, toda v Evropo jih ni bilo več nazaj. Iz tega varietaja so šli v drugega, iz tega v tretjega in od-tod je bil samo en korak — v javno hišo.

Tudi drugod nastopajo trgovci s človeškim mesom kot gledališki agenti. Tako so nedavno v Londonu takšni agenti iskali s časopisnimi oglasi mlada dekleta za inozemske varieteje. Če so bila dekleta, ki so se javila, lepa in mlada, so z njimi takoj sklenili pogodbo. Obljubili so jim tudi stalno tedensko plačo in poleg tega tudi provizijo za prodane pijače... Ko so prišle v Južno Ameriko, so jih spravili v najslabše kavarne in varieteje, kjer so jih izrabljali za najbolj umazane kupčije in izkoriščevali. Ko so v Londonu obljubili nesrečnim dekletom provizijo za prodano pijačo, so pri tem mislili na vse drugačno

provizijo. Toda dekleta te klavzule niso razumela. Policija je odločno nastopila in posrečilo se ji je aretirati glavne krivce.

Usoda ženske, ki jih na ta način spravijo v Južno Ameriko, je strašna. Marsikatero dekle zvabi na pot čudno hrepenenje po neznanem, po dolgi poti, po bivanju v nenavadnih krajih, drugo zopet želja po boljšem zaslužku. Marsikatero dekle si je za vedno zapečatilo usodo v trenutku, ko je stopilo na parnik, ki je odplul v Južno Ameriko. Na pot gredo ne da bi znale jezik, daleč od doma ostanejo osamljene brez resničnih prijateljev in prijateljic, brez njihovega nasveta. Izpostavljene so na hruštem izkoriščanju. Sama niti ne vedo, kdaj so zašla na krivo pot in strašna je njihova zavest, da so prišla v roke neusmiljenih izkoriščevalcev in da si ne morejo več pomagati, ko ovane mladostno lice ali si nekopajo hudo bolezen, tedaj jih izkoriščevalci vržejo na cesto. Pogosto jim niti konzulati ne marajo pomagati, ker se izkoriščevalci predstavijo z dokumenti, iz katerih je razvidno, da so dekleta »prosto-voljno« napravlila ta korak.

Južna Amerika je najboljši »odjemalec tega blaga«. Toda tudi Evropa je še vedno tržišče. Umazani agenti delajo za vse trge... Poročilo Zveze narodov o trgovini z dekleti na Daljnem vzhodu kaže, da je tam ta obrt razvita bolj, kakor bi si človek mislil. Policija se tam sploh ne briga za to vprašanje. Strašna so poročila posebno o trgovini z Američankami, ki radi svoje lahkovornosti in naivnosti toliko prej postanejo žrtve teh brezsrčnih mešetarjev. Po morju jih vozi na Kitajsko in v Indijo. Gorje, če bi obrežna policija opazila parnik, otvoren s temi žrtvami. V tistem trenutku bi dekleta zverli v človeški podobni kratkomašo pometale v morje. Singapore velja za središče trgovine z dekleti na Daljnem vzhodu. Oblastva sicer stori, kar je mogoče, da bi ta strašni posel preprečila. Toda trgovci so izvrstno organizirani. Poleg tega imajo velike zneske, s katerimi podkupujejo policijske organe. Angleška oblastva nastopajo proti njim brez usmiljenja.

Vprašanje mednarodne trgovine z dekleti ugotavlja Karel Langstein v »Prager Tagblattu«, je postalo predmet mednarodnih konferenc in posvetovanj, toda doslej se še ni posrečilo najti poti, ki bi napravila konec temu strašnemu zlu.

Na železniški stražnici Vzhodne železniške družbe v Londonu imajo najmodernejšo nadziralno železniško napravo. Na steni je označena proga 50 km na daljavo; s pomočjo posebnih znamenj spoznaš natatnično lego prihajajočega vlaka, prav tako lahko ugotoviš, ali je signalizacija v redu in ali deluje kretnice.

Dva otoka v dar!

Velika Britanija si lahko dovoli najrazličnejše šale. Tako je te dni darovala svojemu dominijonu Avstraliji dva romantična otoka Ashmore Island in Cartier Island, ki ležita okoli 300 km severozapadno od zapadnih avstralskih obali. Za Avstralijo sta otoka gotovo velikega pomena. V bližini teh otokov so namreč velikanške sipine morske pene in školjke. Seveda niso Angleži darovali teh otokov Avstraliji iz gole radodarnosti. Za Angleže ti otoki ne predstavljajo nikake koristi. Prebivalci niso hoteli plačevati davkov in neki zakupnik, ki mu je država pred 12 leti izročila pobiranje davkov, je ostal dolžan zakupnino in davek sam. Če bi hoteli Angleži ustvarjati prebivalce, bi morali poslati k otokom križarko, toda vožnja te križarke bi stala stokrat več, kakor bi Anglija mogla inkasirati za davke. Poleg tega so na otoku lovili školjke in morsko peno brez dovoljenja in v zadnjem času so se tam pričeli pojavljati temni elementi. Avstralija bo zdaj napravila red v vsakem pogledu.

Zapiski pariških hotelirjev — list svetovne zgodovine

Parški list »Jour« je priobčil podatke o emigrantih, ki živijo v Parizu. Kaj pestra je slika ljudi, ki iščejo zatočišče v svobodoljubni Franciji. Največ je Rusov, ki so zbežali pred boljševiki. Njihova kolonija šteje 15.000 duš, samo v Parizu namreč. V Parizu žive tudi pristaši Mahada, prav tako svobodoljubni Kubanci, Španci protirevolucije je privedla v Pariz mnogo Špancev, prav tako so pribežali pregnanci iz Venezuele. Znano je tudi, da živi v Parizu in na francoskem splehu mnogo Italijanov, ki jih je pregnal fašizem. Te dni so prispeli učbeniki celo iz Argentine po zaletnem sporu. Med njimi je tudi bivši predsednik de Alvear. Zapiske pariških hotelirjev imenuje list zapiske svetovne zgodovine.

Ali mraz res mori drevesa?

Pogosto slišimo, da je hud mraz umoril nešteto dreves in drugih rastlin. Vprašanje je, ali je res samo mraz kriv razpadanju tkiva. Prof. Pierre Larue trdi v reviji »La Nature«, da pogosto umori drevesa presuh veter. Če je zemlja zmrznila in prične pihati suh veter, se izlapevanje pospeši in vsa vlaga tkiva zgrine v zrak, medtem ko si korenine ne morejo dobiti nove. Čim hitrejši je veter in čim gorkejši je, tem prej razpade tkivo. Tako je celo res, da radi toplote rastline usahnjejo in ne radi mraza. Navadno se škoda čuti samo na nekaterih vejah, ali samo na nekaterih listih, medtem ko ostane debló še nepokvarjeno. Pozneje si tako drevo zopet opomore.

Vedel sem, da je ženska pri krmitu!

Natanični stražnik.

Stara gospa nagovori stražnika v Dublino pri Nelsonovem Stebru, kjer se križajo skoraj vse tramvajске proge: »Kje bom dobila tramvaj za Black rock?«
»Trenotek še, gospa, pa ga boste našli sredi Vašega hrbta,« ji odvrne stražnik.

MLADI SLOVENE

Godovanje

Boter polž je rekel:
»Danes je moj god.
Danes bomo spili
vina zvrhan sodi«

Murni muzikanti
prvi so prišli:
godli so veselo
tri dni, tri noči.

Muhe so plesale,
žabji zbor je pel,
boter polž ves ganjen
pil je in ihtel...

Peti dan pa vince
je storilo svoje:
sova zdaj vsem gostom
smrtno pesem poje.

Zakaj ima lisica na koncu bel rep

Medvedu je umrla žena in napotil se je skozi šumo, da bi našel koga, ki bi jokal ob njenem trupu. Kakor je to v nekaterih krajih običaj. Hodil je in hodil, pa je srečal volka.

»Kam pa, stric medved?« ga je nagovoril volk.
»Umrla mi je žena, pa iščem nekoga, ki bi jokal in žaloval ob njej. Sam nimam časa žalovati.«

»Vzemi mene!« se je ponudil volk.
»Ali znaš dobro jokati?« ga je vprašal medved.
»Seveda, pa še kako!« se je pobahal volk.

Medved pa se je hotel najprej prepričati in dejal je:

»Zajokaj torej, da slišim!«
In volk je sedel na zadnji nogi in začel pre-
svojivo tuliti:

»Hu-hu-huuuu-hu!«
Medvedu volkovo jokanje ni bilo nič kaj všeč.
Zavrnil ga je:

»To ni nobeno žalovanje, to je renčanje, dragi moj! Spravi se mi s pota!«
Volk se je ustrašil: stisnil je rep med noge in se spustil v beg.

Medved je šel dalje in srečal zajca. Zajec ga je pozdravil:

»Dober dan, stric medved! Kam pa, kam?«
Medved mu je pojasnil:

»Umrla mi je žena, pa iščem nekoga, ki bi jokal in žaloval ob njej.«

»Vzemi mene!« se je ponudil zajec.
»Dokaži, da znaš res jokati!« je ukazal medved.

Zajec se je postavil na zadnji nogi in začel:
»I-i-i-i-i-i!«

»To ni jokanje, to je evljenje!« se je razjezil medved in ga napodil.

Medved je nadaljeval pot in srečal lisico.
»Kam pa, stric medved, kam?« ga je nagovorila.

»Umrla mi je žena, pa iščem nekoga, ki bi jokal in žaloval ob njenem trupu.« ji je povedal medved.

»Vzemi mene!« se je ponudila lisica.
Medved jo je nezaupno pogledal in dejal:

»Saj ne znaš!«
»Kako ne bi znala?« je odgovorila lisica. »Poslušaj!«

In se je postavila na zadnji nogi ter začela pre-
trestljivo javkati in tugovati:

»Ch, oh, oh... Ubogi medved je za vedno iz-
gubil svojo milo ženo, svojo dobro, marljivo go-
spodinjo... Kdo mu bo zdaj kuhal in stregel, kdo
čakal pred brlogom, ko se bo vračal z lova? Oh,
oh, kako je to hudo!«

»Dosti je, že vidim, da znaš!« jo je pohvalil medved. In vzel je lisico s seboj ter jo povedel v svoj brlog.

Sredi brloga je ležala medvedova žena in je bila mrtva, čisto mrtva.

»Začni jokati in tugovati!« je velel medved lisici.

Lisica je odkimala z glavo:
»Nak, ljubi stric, tukaj ni primeren prostor za žalovanje. V zaprtem prostoru moj glas ne pride do veljave.«

»Pa kaj naj storim?«
»Ponesi ženo na dvorišče, tam bo moje tugo-
vanje in jokanje odmevalo daleč naokoli,« je sve-
tovala lisica.

Medved jo je ubogal. Zgrabil je mrtvo med-
vedko, jo odnesel na dvorišče in dejal lisici:

»Tako! Zdaj pa le milo javkaj in plakaj, jaz pa ti medtem pripravim nekaj dobrega za zobe!«
In je medved zlezel nazaj v brlog ter začel pripravljati jedi. Med pripravljanjem je nekajkrat pomolil glavo iz brloga in poslušal, kako li-
sica tuguje. Pa je bilo vse tiho. Nazadnje je stopil na prag in zaklical lisici:

»Hej, hej, tetka lisica, kaj je z žalovanjem? Nič ne slišim!«

Lisica, ki je mrtvi medvedki požrla že obe prednji nogi, je predrzno odgovorila:

»Počakaj, da ogledam še tole kost, potlej pa takoj pričnem!«

»Kakšno kost?«, se je začudil medved.
»Kost od noge tvoje žene,« je odgovorila lisica.

»Kaj blebotaš, nesrečnica?« je zarenčal medved.

»Ali misliš, da bom z lažnim želodecem javkala in jokala?« se je nesramno zarežala lisica.

Medved se je strašno razjezil. Planil je proti lisici in jo hotel zgrabiti. Prekanjena lisica pa ga ni čakala; ucvrla je mimo njega v šumo. Medved, ki je imel v roki polno žlico moke, je odlo-
mastil za njo in vrgel žlico za njo. Moka se je vsula lisici na konec repa — in od tistega časa dalje imajo vse lisice na koncu bel rep.

Neki kmet sedi z napihnjanimi lici ob vodi in tovi ribe.

Mimo pride zdravnik in vzklikne:
»Mož, ali ste znoreli? S tako otečenim obra-
zom sodite na mrazu. Še bolj se boste prehladili!«

»Motite se, gospod zdravnik,« ga zavrne kmet.
»To ni oteklina; samo črve držim v ustih, da mi ne uidejo!«

Pravljica o slavčku

Nekoč zdavnaj je živel starček, ki ni imel ni-
kogar na svetu razen drobnega slavčka. Skrbel je
zanj kakor za lastnega otroka. Slavček mu je v
zahvalo za svojo ljubezen milo prepeval noč in dan.

Ne daleč od starčkove koče pa je živel stara,
hudobna žena. Sovražila je ubogega starčka iz dna
srca — pač samo zato, ker je bil dober in pošten
človek, ona pa je sovražila poštenost in dobroto.

Nekoga dne je odšel starček po opravkih v
sosedno vas. Hudobna starica se je splazila k nje-
govi koči in začela vabiti slavčka na okno. Slavček
je — nič hudega sluteč — res priletel in brezskrbno
gledal stariko s svojimi drobnimi očmi. Starica pa
ga je zgrabila in mu s škarijami odrezala jezik, da
ne bi mogel več razveseljati svojega starega go-
spodarja s srebrnim žgolenjem.

Slavček je žalostno povesil glavo, potem pa je
razpel peroti in odletel nekam daleč, daleč v črno
šumo, da se nikoli več ne vrne...

Ko je starček prišel domov, se je grozno pre-
strašil, ko je videl, da slavčka ni več. Hudobna
starica pa je bila celo tako predrzna, da mu je
povedala, kaj je storila s ptičkom.

Od žalosti nesrečni starček tri dni ni ne jedel
ne pil. Nemo je sedel v svoji samotni koči in ža-
loval za ljubljnim slavčkom. Četrtega dne pa se
je napotil v šumo, da bi poiskal izgubljenega
ptička.

Več dni in noči je zaman blodil po šumi. Slav-
čka ni bilo nikjer.

STRIČKOV KOTIČEK

577. Dragi Kotičkov striček! — Tudi jaz rad
berem nedeljsko otroško stran. Posebno mi uga-
jajo Tvoji pogovori z otroci.

Poslušaj, kaj se mi je v nedeljo pripetilo! Mama
je šla k popoldanski službi božji, jaz pa sem ostal
sam doma. Želel sem stikati po predalu in vzel iz
njega uro. Pripel sem si jo za suknjico, da je veri-
žica bingljala ven. Joj, da bi me videl, striček,
kakšen fant sem bil! Čez nekaj časa sem se na-
potil proti Kapucinski cerkvi. Pa me je tam srečala
mama, ki se je vračala od blagoslova iz cerkve.
Več, kaj je storila? Vzela mi je uro, jaz pa sem
šel žalosten v cerkev k blagoslovu. Kaj praviš, stri-
ček, ali je imela mama prav, da mi je vzela uro in
z njo vse veselje?

Prosim za odgovor!
Te pozdravlja Franci Korbič, učenec II.
razreda v Školji Loki.

Dragi Franci! — S svojim vprašanjem si me
spravil v takšno skripico, da mi možgani kar škri-
pajo od napetega premišljevanja, kako naj razso-
dim to košljivo reč. Če rečem, da je imela Tvoja
mama prav, ko ti je vzela uro in z njo vse vese-
lje, se zamerim Tebi, če pa rečem, da ni imela
prav, se zamerim njej. Oh, prav nič prijetno ni
včasih biti Kotičkov striček, prav nič! Vse moram
do pičete natanko vedeti in znati, drugače bi ve-
soljni svet kar koj začel zaničljivo vihati nos nad
menoj in se mi posmehovati! »Kotičkov striček je
moder samo takrat, kadar si modro obleko na-
takne! Kadar pa ima na sebi obleko druge barve,
o modrosti ni pri njem niti sledu...« O ti hudobni
svet, kako krivično presoja moje umske sposobno-
sti in vrline! Če tu pa tam ne vem odgovora na
kakšno prav težko vprašanje, s tem še ni rečeno,
da je z mojo modrostjo pri kraju. Še ministrov
sluga, ki je visoko nad menoj, ne ve vsega, pa naj
vem jaz?

Ampak daleč sem zašel. Je najbrž vesoljni svet
prepričan, da se hočem na takle način izogniti Tvo-
jemu vprašanju in si v tem hipu gotovo že škodo-
željno mane roke, češ: »Aha, to pot smo ga pač
Hobo, pa naj se kar pod nosom obrise vesoljni
svet! Se ne dam ujeti kar tako. Moja modrost je
tolikšna, da bi lahko napolnil z njo milijon pra-
znih butic in še toliko bi mi je ostalo, kolikor mi
je po potrebi za današnje zmešane čase: zvr-
ham naprtnik in pol iz tega naprtnika in pol za-
jamem zdaj drobno kapljico in odgovorim na Tvoje
košljivo vprašanje takole: Sporoči mi najprej,
kakšna je bila ura, ki si jo vzel Ti predalu —
mama pa Tebi: ali zlata ali pločevinasta? In še
to mi sporoči, kako si mogel iti v cerkev k blago-
slovu, ko je mama že prihajala od njega — potem
bomo pa po pravici in resnici razsodili, kdo ima
v tej zamotani pravdi prav in kdo ne! Dotlej mi pa
bodi prav lepo pozdravljen in nič ne zameri, če
moj odgovor ni takšen, kakršnega si pričakoval! —
Kotičkov striček.

578. Dragi moj Kotičkov striček! — Več jaz
sem strašno radovedna punčka. V vsako reč vta-
knem svoj nos, vse bi rada vedela in znala, pa vem
še zelo malo. Če slišim kakšno tujo besedo, kar koj
pobaram očeta ali mamo, kako se tisti besedi slo-
vensko pravi, pa mi največkrat odgovorita: »O ti
nadloga nadležna, ali se v šoli res še niste naučili
drugače ločila kakor vprašaj? Sam vprašaj te jo!
Kaj ko bi v šoli tudi piko na konec stavka postavi-
la? Tako me nevljudno zavrneta in ne pomagata
nič, če potemim sto grenkih solz.

Še zadnjič prisluskovala pogovoru med oče-
tom in teto in sem slišala, kako je očka nazadnje
jezno dejal teti: »Oh, ženske pa res ne poznate no-
bene logike!«

Kar koj sem priskočila zraven in zadržala:

»Očka, kaj pa ta beseda pomeni?«
»Ta beseda pomeni, da se mi pri priči poberi
iz hiše, če ne ti uhlje potipljem, da boš vriskala!«
je očka zakričal nad menoj in mi ni kazalo dru-
gega, kakor ravnanje se po njegovem nasvetu...

Vidiš, Kotičkov striček, zaradi tega se obra-
čam danes nate. Da bi prečudna beseda »logika«
res pomenila ono, kar je očka dejal (namreč to, da
se moram pri priči pobrati iz hiše), se mi malo
verjetno zdi. Daj, daj, Kotičkov striček, razloži mi
Ti, ki si gromozansko učen in moder mož, pome-
ni to prečudno tuje besedo!

Za prijazno pojasnilo se Ti že vnaprej najlepše
zahvaljujem in Te lepo pozdravljam, če si kaj bo-
lan, če si pa zdrav. Te ne pozdravljam nič, ampak
Ti prijazno zakličem: Adijo! — Anica Bernik,
učenka V. razr. v Mariboru.

Draga Anica! — Da si strašno radovedna
punčka, bo kar držalo, tisto glede nosu je pa po
moji sodbi močno pretirano. Prečudne stvari bi
doživela, če bi res v vsaki reči vtikala svoj nos.
Pa ga vtakni še v mišjo luknjo ali v kopirve ali v
krop ali mačku v usta, če si ga upaš! Bi se gotovo
stokrat premislila, preden bi to storila, hoho...
Toliko o nosu.

Kaj beseda »logika« pomeni in kako bi se ji

Nekoga dne pa ga je zagledal v košatem grmu.
Radostno je zletel slavček svojemu dobrotniku na-
proti in ga povabil k sebi. Pogostil ga je z jedjo
in pljačo. Ko je starček vstal, da bi se vrnil domov,
ga je slavček povedel v skrito podzemsko jamo.
Tam sta ležali dve košari: prva je bila velika,
druga majhna.

»Vzemi si eno izmed dveh košar za spominke
je dejal slavček.

Starček je bil zelo skromen mož in izbral si
je manjšo košaro. Nato se je prisrčno poslovil od
slavčka in odšel. Ko pa je doma odgnil košaro, je
ostrel: košara je bila do vrha polna samih ave-
lih, žvenkljajočih cekinov...

Vest o čudoviti starčkovi sreči se je raznesla
po vsaj vasi. Prišla je na uho tudi hudobni starki.
In lakomna starica se je odločila, da tudi ona po-
skusi svojo srečo.

Napotila se je v šumo in po dolgem iskanju
res izledila slavčkov dom.

Slavček je pogostil tudi njo in jo potem povabil
v podzemsko jamo, kjer sta ležali dve košari. Gra-
bežljiva starica pa se ni zadovoljila z manjšo ko-
šaro; segla je po večji in je bila prepričana, da je
polna samih cekinov...

Ko pa je doma odgnila košaro, je krliknila od
groze. Iz košare je planila nanjo grda pošast in jo
s takšno silo udarila z ostrimi kremplji po obrazu,
da se je zgrudila mrtva na tla.

slovensko reklo? To vprašanje Ti ne dela nobene
sramote, kajti jako, jako mnogo je na svetu ljudi,
ki bi to radi vedeli, pa si nikoli nobenega ne upajo
vprašati... Ti bom to besedo pojasnil na kolikor
mogoče preprosti in razumljivi način, še prej pa Ti
moram povedati zgodbičko, ki sem jo nedavno sam
v zvezi s to prečudno besedo doživel.

Sam srečal na cesti tri gde, tetke in sem jih
vljudno pozdravil. In so kar v zboru zadržale
nad menoj:

»Kotičkov striček, ali ti smemo še me kaj
pisati?«

»Smete mi že, smete,« sem jim odgovoril,
»ampak napišite že kar vnaprej na ovitek in dva-
krat debelo podrtajte: Za košček!«

In so bile strašno užaljene in je malo manj-
kalo da niso z dežniki planile po meni in izpehale
ves prah iz moje suknje. Pa se mi je zasmilila go-
spodinja, ki bi bila s tem prikrajšana ob gromo-
zanski užitek, ki ga ima s krtačenjem moje suknje.
In sem se jim zelo prijazno zarežal ter se rešil iz
stiske z vljudnim povabilom:

»Pa mi kar tukaj povejte, kar mi imate pove-
dati, preljube mi tetke — znanke si prihranite in
črnilo in papir!«

In so bile kar koj potolažene in so se začele
spet podjetno sukati okoli mene in klepetati, da se
mi je kar v glavi vrtelo. No in smo kramljali toliko
časa, da sem jim nazadnje tudi jaz prijazno zabru-
sil besede, ki jih je že Tvoj očka uporabil, pod nos:

»Oh, ženske pa res ne poznate nobene logike!«
In je bil kar koj spet ogenj v stehi in so ogor-
čeno protestirale (ugovarjale) vseprek:

»Kaaaj? Da ne poznamo logike? To je neza-
slišana žalitev, Kotičkov striček! Tožiti te pojdemo,
če ne preklješčiš! O, pa še kako jo poznamo, logiko,
že dolgo jo poznamo in sploh jo bomo poznale do
koneca dni — pikale!

In sem obmolnil, kajti so dežniki spet raz-
jarjeno zapirali po zraku in sem se spet spom-
nil gospodinje in njene krtače, ki bi zastojal iskala
prašek na moji suknji. In sem jo že hotel hrabro
pobrisati, pa je tisti hip prišel mimo neki moj
znanec in mi začel pripovedovati neko tako zani-
mivo storijo iz svojega življenja, da ga nisem prav
nič poslušal, nego vlekel na uho, kaj bodo razjar-
jene tetke za mojim hrbotom še hudega na moj ra-
čun izrekle. In je moje bistro uho slišalo, kako se
je ena izmed tetk nagnila k drugi tetki ter jo
pobarala:

»Ti, kaj pa je prav za prav — logika?«
»Jaz ne vem,« ji je odgovorila ta: »še nikoli
nisem slišala te čudne besede.« In se je druga
tetka obrnila k tretji: »Morda veš ti?«

»Kje ne!« je zamahnila z roko ta: »še sanja
se mi ne o njej. Pa saj je to vseeno. Glavno je, da
smo se postavile za vsak slučaj!« — — —

Vidiš, to sem doživel jaz in zdaj dobro vem,
da ženske »logike« v resnici ne poznajo. Kajti po-
meni ta prečudna tuja beseda v slovenskim toliko
kot »doslednost« — in če niti slovenske dosledno-
sti ne poznajo, kako bodo poznale neslovensko —
logiko?!

Jaz, Kotičkov striček, pa poznam obe: logiko
in doslednost. Če zjutraj rečem, da je moja suknja
črna in zvečer še vedno vztrajam pri tem, pomeni
to, da sem jako logičen ali dosleden mož. Ženske
pa nikoli ne ostanejo dolgo pri eni barvi, nego na
vso sopo zagotavljajo zdaj, da je ta in ta reč črna,
nekaj minut na to pa že na vse načine dokazujejo,
da je ta in ta reč — bela. To se pravi logike ne
poznati!

Pa se mi zdaj od te preklicane logike že vse
v glavi vrti, zato hitro končam in Te lepo pozdrav-
ljam! — Kotičkov striček.

Zajec odnesel kmetici denar

Tale žalostno-vesela zgodbička je močno polobna
izmišljeni šali, pa je za začitka do kraja resnična.

Neka kmetica je prodala v mestu Bidefeld
(izgovori: Bidefeld) na Nemškem veliko košaro
masla in jaje. Izkupilec za prodano robo je bil kar
čeden, navrh pa je kmetica dvignila še od svojih
prihrankov iz mestne banke večjo vsoto denarja,
s katerim je nameravala poravnati nekaj dolga. Na
Silvestrov večer se je z vlakom vrnila v domačo
vas, oddaljeno dobre pol ure od kolodvora.

Sredi poti je nenadoma zagledala zajca, ki se
je ujel v nastavljeno past. Hitro je skočila k njemu
in ga ročila iz zanke — ne iz usmiljenja, marveč iz
dobičakželjnosti. Hotela je namreč za novo leto raz-
veseliti družino z okusno zajčjo pečenko. Da bi
zajca čimprej usmrtila, mu je ovila okoli vratu ro-
bec in ga krepko zadržala. Ubogi zajec se je začel
na vse kriplje braniti in posrečilo se mu je, da se
je iztrgal kmetici iz rok. Veselo je poskočil od tal:
hoplat! ter jo odkuril v bližnjo šumo. S seboj pa je

Hiša strahov

V samotni hiši kraj vasi —
ženice pravijo — straši.
Že leto dni v tej mrki hiši
stanujejo le ščurki, miši.

Prestrašeno se vsak pokriža,
ki hiši malo se približa;
a časnikeje jako mika,
od daleč vsak za list jo slika.

Nekoč pa prišel odnekod
bogat, junaški je gospod
in hišo kupil od lastnika
poceni — kakor kaže slika.

Halo, otroci!

Izkušajte konce za četrto sliko, ki jo prinese-
mo prihodnje nedelje.
Najboljši spis bo nagraden, druge posrečene
prispevke pa bomo objavili.

Rešitve pošljite najkasneje do četrta, 1. febru-
arja t. l. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo
»Slovenec« v Ljubljani.

ZA BISTRE GLAVE

Rešitev izpolnjevalke

Na mestih, kjer ležijo črtice, bi morale stati
te-le besede (rime): Zapela — tvoja — voščila —
žalostni — meni — pozre — zbežala — ježa.

Do četrta, 25. t. m. smo prejeli 78 rešitev.
Pravilno pa so rešili obe izpolnjevalki samo ti-le:
Lebar Ančka, dijakinja I. razr. gimn. pri Ur-
slinikah v Ljubljani; Zvonko Zolger, dijak I. razr.
real. gimn. v Ljubljani; Janko Bizilj, učenec III.
razr. vad. v Ljubljani; Dana Dolene, dijakinja III.
razr. drž. gimn. v Kranju; Anica Valentinčič, dija-
kinja I. razr. gimn. v Ljubljani; Janez Jerebič,
učenec II. razr. na Vrhniki; Marija Maležič, učenka
(?) razr. v Ribnici; Franja Reboj, učenka IV. razr.
v Kranju; Micka Vurnik, učenka V. razr. v Radov-
ljici; Marica Bergine, učenka II. razr. v Grosuplju;
Irena, Franci in Božo Mostar.

Za nagrado je bila izžrebana Dana Dolene,
dijakinja II. razr. drž. gimn. v Kranju. Dobi knji-
go: Vadnjak: Ofoški Postržek.

Izpolnjevalka: Hoplahop

Hopla-hop, konjiček!

Steci brz čez —

zdirjač preko trat

pisan grad —

V njem doma kraljica je

na vso moč bogata;

vsa, od šolincev do las,

jojnene, je —

Ptičkov ima milijon,

rož pa brez števila;

solnčnih žarkov za sto let

si je —

Na prestolu zlatem spi

zvonček bel v ročicah ji

žalostno —

»Hej, kraljčica Pomlad,

ali si še živa?«

Vstani, vstani, že je čas!

jo iz sanj —

Vstane, z nama, hopla-hop!

zdirjač preko trat.

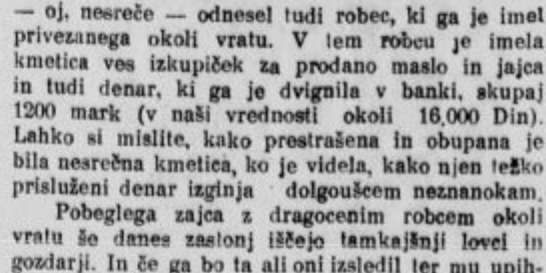
brž prežene zimo, mraz

izpred naših —!

Na mestih, kjer stojijo črtice, postavite zraven
spadajoče besede (rime). Vsaka črtica pomeni en
zlog.

Ena izmed pravilnih rešitev obeh ugank bo iz-
žrebana za nagrado.

Rešitve pošljite najkasneje do četrta, 1. febru-
arja t. l. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo
»Slovenec« v Ljubljani.

— oj, nesreče — odnesel tudi robec, ki ga je imel
privezanega okoli vratu. V tem robcu je imela
kmetica ves izkupilec za prodano maslo in jaje
in tudi denar, ki ga je dvignila v banki, skupaj
1200 mark (v naši vrednosti okoli 18.000 Din).
Lahko si mislite, kako prestrašena in obupana je
bila nesrečna kmetica, ko je videla, kako njen težko
prislužen denar izginja — dolgoucem nez

DELAVSKI VESTNIK ŽENA IN DOM

Ali naj nas napredek tekstilne industrije veseli?

Od leta 1930 je v češkoslovaški republiki ustavilo svoje obrate že nad 300 velikih tekstilnih tvornic. Nekoč cvetoči okraj tekstilne industrije so danes podobni boli groblji, kakor pa življenju. Nikjer ni več v teh okrajih tiste znane velike kulture in gospodarskega napredka — vse le umira in se potaplja. Po zadnjih statistikah je bilo ugotovljeno, da je danes v Češkoslovaški med drugimi stotisoči brezposelnih kar 117.000 tekstilnih delavcev brez dela in zaslužka. Kaj je temu vzrok? Tudi mezde še zaposlenih tekstilnih delavcev so tako občutno padle, da tudi to delavstvo le še života, kajti tvornice, ki jih gospodarska kriza še ni porušila, delajo le po dva ali kvečkemu tri do štiri dni v tednu in končno ustavijo svoje obrate za nedoločen čas. Češkoslovaški tekstilni delavec zasluži v najboljšem primeru le 64 Kč ali 160 Din na teden.

Kljub temu, da je v naši Jugoslaviji tekstilna industrija še z rožami poslana in radi dobro konjunkturo rastejo tekstilne tvornice kakor gobe po dežju, je naše tekstilno delavstvo večinoma še slabše plačano od češkoslovaškega. Nič čudnega, da imamo pri nas že celo emigracijo češkoslovaških tekstilnih tvorničarjev, ker pri nas se da dobro zaslužiti in delovno moč se plačuje lahko prav po beraško. Danes se posebno v naši banovini ustanavljajo preko potrebe tekstilne tvornice s starimi, uvoženimi stroji, in to blazno konjunktorno širjenje tekstilnih podjetij bo krizo le zaostriilo in nje učinek bo še mnogo bolj tragičen kot je v češkoslovaški državi. Delovne sile in moči se za tekstilno industrijo danes pri nas rekrutirajo izključno z dežele, z kmetov, in sicer za beraške

mezde, da ljudem ne ostane prav ničesar ne za obleko ne za izobrazbo — niti za potrebno in zadostno hrano. Tak delavec in delavka najlaže podleže različnim bolezenskim ključem, ker nimata potrebne odporne sile. Tekstilno delavstvo je pri nas povrh še popolnoma nezavedno, ne pozna strokovnih organizacij in jih ne ceni, ne zbira nobenih fondov, ker jih v resnici pri sedanjih zasluških ne more, ali pa jih zelo težko.

Ali je prav, da inozemski fabrikanti iz žuljev naših slovenskih delavcev delajo mastne dobičke in jih pravočasno, in sicer sproti spravljajo čez mejo? Nekoč, ko bodo tovarne pozaprl, nam bodo pustili ničvredne stroje in pa več desetisoč brezposelnih delovnih rok. In kam bomo z njimi? Potrebno in pametno je, da to mizerijo, ki bo enkrat morala nujno priti, če bo tako šlo naprej kot danes, že sedaj uvidimo in da zato povzamemo potrebne mere, da preprečimo strašno revščino in stradanje. — Klasičen primer v razvoju in metodi kapitalističnega gospodarstva je prav tekstilna industrija v Sloveniji. Delavca izmogoča, delovno moč ima takorekoč zastoj, stroje ima za polovico ceno, ker so bili že nekoč amortizirani, ker so stari, higijenske in varnostne naprave so v večini primerov pod ničlo, tudi konzument se mu ne smili, tudi tega tako odira kakor delavca. Ali se v resnici damo v sedanjih krizi in pri sedanjih revščini izmogočati, in še od tujeve? Kje je naša zavest, naša pamet? Ne smemo več hoditi po sedanjih potih in ne biti brezbrizni za vse, kar drugi delajo in počenja, če nečemo, da nas ne bo v bližnji bodočnosti bolela glava.

Naš greh

Naš strašni greh nad lastno krvjo prihaja na dan: cela krdela našega ženskega naraščaja, nad katerim smo bili neodpustno zanemarili dolžnost dobre, zanesljive vzgoje, dolžnost poklicne izobrazbe in usposobljenosti, dolžnost socialne pomoči in vodstva, smo bili brezbrizno poslali z doma v svet. Ni moglo biti drugače, kakor da je velik del te ženske mladine v tujini omahnil, se pogubil, raznesel našo sramoto in nam sedaj, ko nam ga tujina vrača kot izžet in nadležen družabni odpad, grozi zaneati npravo in telesno gobavost v sleherni kraj naše domovine. Nič ne pomagajo prikrivati: Ta krdela slovenskih deklet nima toliko na vesti tujina, kakor lastna domovina. Ta krdela — kakor še marsikaj drugega! — glasno pričajo, da je nekaj gnilega v našem narodu, ne samo nekaj, ampak veliko gnilega!

Žena pri nas ne uživa naravnega spoštovanja, kolektivnega varstva, kakor na pr. med Američani in Skandinavci in med jugoslovanskimi narodi pri Srbi. Žena je Slovencu na splošno isto, kar orientaku: zgolj spolno bitje, predmet naslade, zraven še delavna moč v njegovo udobnost: dekla. Edino pred materjo ima še nekaj svetlega spoštovanja, ki mu pa ne brani, da njene dobronete ne bi nečloveško izkoriščal. Ljubzen in čut odgovornosti nasproti sestri, ki v toliki meri odkljuje Srba, mu je pa že docela tuja. Prav tako mu je tuje tisto, iz najtajnejših globin nepopačene moške duševnosti izvrtajoče sveto spoštovanje do lastne žene, ki ga kaže Skandinavec. Ne čudimo se, da potem naš ženski mladini, v kolikor ni v lastni družini našla zdravega ozračja in dobre vzgoje, največ je ostala prepuščena le vplivu socialnega okolja, manjka vsakega ponosa, vsake

nerazdružljiva pajdaša. V njuni senci rastejo in rastejo ječe, norišnice in bolnišnice pa — zavodi za padla dekleta.

Potreba po takim zavodu je postala sedaj v Sloveniji vsem očita in pereča. Vsaj sedaj se usmilimo sami sebe in svoje nesrečne krvi in poskrbimo, da ohranimo zdravo, kar je še zdravega, da rešimo, kar se še rešiti da, ostalim pa omogočimo človeški konec. S pomočjo dobrih ljudi se je pravkar posrečilo preskrbeti dom našim slepcem, dobila so se javna sredstva za delavski dom; zdaj je najnujnejša potreba zavod za padla dekleta. Sredstva zanj se morajo najti in se bodo nedvomno tudi našla, javna in zasebna. Treba je le, da se zavzame za stvar nekaj pravih ljudi, ki se ne izživajo v besedah, marveč v dejanjih.

Da mora biti tak zavod kje zunaj na kmetih, sredi polja in gozdov, z lastnim gospodarstvom, kjer morejo živeti varovanke v najozki zvezi z naravo in se v trdem delu pokoriti njeni pesti pa hkrati uživati njene blagodati, je ob sebi umevno. Trdo delo, vzpodbuden zgled pa varen in topel krov — to je lek za take duše.

Ker pa moramo v kratkem izhirati, ako bomo še dalje tako nezmislno gospodarili z našim ženskim naraščajem, da nam bo tujina vsakih par let vračala na tisoče izpitih in okuženih žensk, poiščimo pota za boljšo vzgojo in izobrazbo naših deklet. Vsak, kdorkoli ima blago voljo in sposobnost, da se udeležuje na tem poprišču, mora biti dobrodošel in mora najti vso javno in zasebno podporo. Vsak monopol je tu škodljiv, nezmisljen in nedopusten. Spričo desetisoč žrtve enomilijonskega naroda (da ne štejemo delov izven meja lastne države) mora utihniti vsak politični ugovor in pomislek: človeška osebnost je prvo in sveto in ne-

Ali veš Ljubljani zakaj se je

iz malega početka v kratki dobi par let razrastlo v obširno zadrugo z 38 prodajalnami

Zato, ker je kljub povojnim nesolidnim cenam oddajalo članom dobro in ceno blago. — Tega principa se drži še danes! — Zato je interes konzumentov, da zadrugo z nakupi vzdržujejo in podpirajo — — —

Poziv nameščencem in nameščenkam

Naša nameščenska organizacija se nahaja danes v težkem boju. Z vsemi razpoložljivimi sredstvi se bori za koristi svojega članstva, ki ravno v teh dnevih doživlja nepričakovana presenečenja, razočaranja in težke krivice. Članstvo se z zaupanjem obrača na organizacijo za pomoč in organizacija tudi radevolje nudi svojo pomoč.

Toda zavedati se moramo tega, da je uspeh intervencij odvisen od moralne avtoritete in respektu, ki ga vzbuja organizacija. To silo pa daje organizaciji številno njenega članstva in disciplina članstva. Čim večja armada stoji za predsednikom, tem lažja in tem uspešnejša je njegova intervencija.

Zato pozivamo danes vse nameščenke in nameščenke, da vstopijo v našo organizacijo ter s tem pomnožijo vrste naše velike nameščenske armade. V organizaciji je moč. Močna in močena organizacija je jamstvo uspeha v boju za nameščenske pravice.

Prijave za vstop v organizacijo je oddati zaupnikom organizacije, ki jih imamo v vseh večjih krajih po Sloveniji. Nameščencem iz bivše Stajerske priporočamo, da se obračajo na naslov: dr. Fr. Vavčec, Maribor, Koroska cesta. Nameščenci iz bivše Kranjske pa se morejo prijaviti tudi direktno na naslov predsednika organizacije (Franc Kremlj, urednik »Slovenca«, Ljubljana, Kopitarjeva 6).

Krščanski nameščenci na plan!

Društvo združenih zasebnih in trgovskih zasebnih nameščencev Slovenije.

Zakoniti zadržki v službi

Novi obrtni zakon ima tudi za delavce važno določbo (§ 219 obrtnega zakona) o prejemkih v primeru, da delavec radi bolezni ali nezgode ali pa iz drugih važnih razlogov ne more opravljati službe.

Omenjeno določilo novega obrtnega zakona pravi, da obrtni delavec svoje pravice do plače, ako je po najmanj štirinajst dnevnem službovanju zadržan od službe radi bolezni ali nezgode za sorazmerno kratko dobo. Toda ne več kakor teden dni, a tega ni zakrivil sam namenoma, niti z veliko malomarnostjo. Isto velja tudi tedaj, ako je od službovanja zadržan brez svoje krivde radi drugih važnih razlogov, ki se tičejo njegove osebe.

Delavec pa je dolžan tak zadržek od službe takoj javiti svojemu delodajalcu in mu na zahtevo predložiti potrdilo pristojnega OUZD ali uradnega zdravnika o razlogih in trajanju njegove ceno-ne možnosti. To zahtevo lahko delodajalec po preteku določenega časa ponovi.

Ako tedaj delavec oboli, mu delodajalec ne sme v prvem tednu bolezni odtegniti ničesar, tudi ne prispevkov za OUZD, ampak mu mora v prvem tednu bolezni ali zadržki v službi zaradi nezgode izplačati celo mezdo, prav tako tudi v primeru, če delavec ni opravljal službe brez svoje krivde, iz drugih važnih razlogov.

Zakon zahteva več pogojev, pod katerimi more uslužbenec zahtevati izplačilo enotedenske mezd, četudi ni delal. Tak pogoj je:

Štirinajst dnevno službovanje. Delavec je moral delati najmanj 14 dni pri istem delodajalcu. Toda ta doba se ne šteje od dneva, ko je delavec z delodajalcem sklenil službeno pogodbo, temveč od dneva, ko je dejansko pričel delati. V ta čas pa se štejejo tudi nedelje in pa prazniki in tudi dnevi, ko se ni delalo.

Delavec ni smel bolezni, nezgode ali drugega važnega vzroka, radi katerega ni mogel delati, namenoma ali pa radi velike malomarnosti sam zavrniti.

Omenili smo že, da je bolezni ali pa nezgoda zadosten vzrok, da delavec ne more na delo, in je upravičen do izplačila ene celotedenske mezd. Glede bolezni, zlasti pa glede nezgode moramo pripomniti, da je vseeno, je-li delavec obolal ali se ponesrečil v službi ali drugje. Le namenoma ali pa radi velike malomarnosti ni smel bolezni zavrniti sam. Namenoma pa zavrniti bolezni ali nezgode tisti, ki kaj stori ali opusti s tem namenom, da si nakopije bolezni, ali da ga doleti nezgoda. Navadno se to ne dogaja, pač pa si večkrat kdo nakopije bolezni ali zavrniti nezgode iz malomarnosti in raztresenosti, ki je pa pri vestnem delu

ne bi smelo biti. Na pr. na vodnjaku je nabit opomin, da se voda iz tega vodnjaka ne sme piti, ker je okužena. Vsakemu morda voda ne bo škodovala. Toda prepoved je tu in vidna. Malomarno bi ravnal delavec, ki bi okuženo vodo pil, češ, da mu morda le ne bo škodovala.

Delavcu, ki je namenoma povzročil bolezen ali nezgodo, OUZD ne izplača hranarine in rente. V takem primeru tudi delodajalec ne bo izplačal enotedenske mezd.

Pomen kolektivnih pogodb

Danes se bolj kot kdaj prej zavedamo, kaj pomenijo za delavstvo kolektivne pogodbe. Zato se ne čudimo, da se naši tovariši po raznih tovarnah in podjetjih z vso silo borijo za to, da si priborijo kolektivne pogodbe, oziroma, da si jih ohranijo. Kolektivne pogodbe so za naše delavstvo velikega pomena in prav bi bilo, da bi si jih delavstvo prav vsih podjetjih priborilo. Kolektivne pogodbe dajejo delavcu vsaj nekaj pravice, dočim je brez teh izpostavljen popolni samovolji podjetnika.

Kaj je kolektivna pogodba? Za kolektivno pogodbo se smatra pismena pogodba, ki jo sklene delodajalec s strokovno delavsko ali nameščensko organizacijo ter se z njo uravnava medsebojna službena razmerja, pravice in dolžnosti. Kolektivne pogodbe smejo sklopiti samo prostovoljne — ne prisilne — organizacije.

Kolektivna pogodba velja za vse pomožno osebe stroke, za katero je sklenjena. Če pa je sklenjena s posameznimi delavci in nameščenci še posebna pogodba, velja zanje ta posebna pogodba, kolikor je ugodnejša od kolektivne.

Velik pomen kolektivnih pogodb tiči v tem, da se morejo z njimi urediti in določiti stvari, ki so z drugimi zakoni pomanjkljivo ali sploh niso urejene. S kolektivno pogodbo je mogoče na pr. urediti dopuste za delavce, ki jih naši zakoni, ki vsebujejo delovno pravo, ne poznajo. Dalje je mogoče s kolektivnimi pogodbami določiti primerno odpovedno dobo, avtomatično urejevanje plač, odmor, srečevanje vajencev itd.

Seveda morajo biti kolektivne pogodbe v skladu z določili obrtnega zakona. Če bi torej kolektivna pogodba določala kaj slabšega, kot nudi delavstvu obrtni zakon ali zakon o zaščiti delavcev, potem je to določilo neveljavno. Določila teh zakonov so namreč večinoma prisilnega značaja.

Kolektivna pogodba ne velja samo za one delavce, ki so ob času sklepanja te pogodbe uslužbeni v podjetju, ampak tudi za tiste delavce, ki pozneje stopijo v obrat.

Prav posebno pa moramo poudariti to, da mora biti kolektivna pogodba pismena in da jo more skleniti le prostovoljna delavska strokovna organizacija, ne pa posamezni delavci ali njih zastopniki. In še nekaj: kolektivno pogodbo si more priboriti le strožna, organizirano in zavedno delavstvo. Zakonodajalec je storil prav, da je dovolil sklopiti kolektivne pogodbe samo strokovnim organizacijam. S tem je prisilil delavstvo, da se organizira in s tem je delavstvu pokazal, da je moč le v organizaciji.

Tudi nameščenci smejo sklopiti kolektivne pogodbe pod zgoraj naštetimi pogoji. Med našimi nameščenci kolektivne pogodbe sicer še niso v navadi, toda prav bi bilo, da se tudi nameščenci zbuje in uredi svoja službena razmerja s kolektivno pogodbo. Seveda velja tudi za nameščenke: le nameščenska strokovna organizacija sme sklopiti kolektivne pogodbe. Močna strokovna organizacija je torej pogoj boljših delovnih pogojev. Kdaj bo naše delavstvo in nameščenstvo o tem prepričano? Čas bi že bil!

»Naš Dom«, ki opravlja že 25 let veliko nalogo prosvetnega dela v mariborski škofiji, stona s prvim zvezkom v novi priklupni obliki in bogato vsebino v 26. leto. Ob tej priliki mu je napisal škof Tomažič lepo posvetilo z željo, da bi »Naš Dom« kot glasilo fanovske in dekliške mladine tudi nadalje krepil v mladinski katoliški zavest, versko življenje in apostolsko delo, da bi čim bolj prodrl v mladine vrste ter jih oridobil za vsižene katoliške cilje in ideale. Zato ga mladini, njenim vzgojiteljem in prijateljem toplo priporoča in njegovo vzgojno delo blagoslovja... Zares lep list priporočamo tudi mi.

npravne hrbtenice in postaja, čim stopi izpred oči domačega kraja, lahek plen tuje podlosti.

Slovenci smo alkoholiziran narod; pri tem so milijoni, ki jih zapravljamo za alkohol — dasi so spričo naše revščine vnebovpijoči — sami ob sebi še najmanjša cena. Prava žrtev so naše žene in matere pa naše potomstvo, predvsem žensko. Ne mislimo, da smemo za svoj denar brez kazni pijančevati, kolikor hočemo! Narava se za vsako ponižanje in zlostavljanje — in kaj drugega je pijančevanje! — neizprosno maščuje. V deveto kolen! Toliko je gotovo; Pijanost in nenravnost sta

Skrb za ljudski ženski naraščaj

Kmetijski, obrtni in delavski stan so jedro našega naroda. Skrb za dobro vzgojo njihovega naraščaja je isto, kar skrb za srečno bodočnost celokupnega naroda. Duševno in telesno zdrava, poštena, sposobna ženska mladina — zanjo nam gre na tem mestu — zdrave, vrle, vzorne narodne matere. Vzgoja in izobrazba mora zajeti prav vse ljudske hčere, nobene bodočnosti ne sme ostati prepuščena usodi. Osnovna in narodna šola to nalogo izpolnjuje, le da se vse premalo ozirata na bodoče materinsko-gospodinske naloge ženske mladine. A kar je glavno: popolne priprave in usposobljenosti za praktično življenje tudi pri najboljši volji ne moreta dati in so nujno potrebne nadaljne ustanove za dopolnitev dekliške izobrazbe. Pri tem pa ne smemo misliti na same šole — nadaljevalne in strokovne —, ki so draže in še ne dosega vselej v celoti svojega cilja, marveč tudi na druga pota in načine. Tu nam morejo biti v zgled Nemci, ki se pečajo s tem vprašanjem že več desetletij z lastno jim temeljitostjo. Tostvarne misli in izkušnje dozorevajo v novi Nemčiji pravkar za prenos v resničnost.

Že leta 1919 so gospodinske organizacije v Prusiji dosegle, da se je priznal gospodinskemu delu značaj pravega poklica: z uvedbo učne pogodbe in pomočniskim izkušnje. Leta 1924 se je ta uredba razširila na vso Nemčijo in se je do danes izužilo nad 11.000 gospodinskih vajenk, odnosno pomočnic. Nemške gospodinje po pravici poudarjajo, da se more dekle v resnici praktično izvežbati za gospodinski poklic — samostojen ali v službenem razmerju — predvsem v zasebnem, družinskem gospodinjstvu! Izkušnja je to v toliki meri potrdila, da je Državna zveza nemških gospodinskih društev državni vladi že pred meseci predložila načrt, po katerem naj bi se na tej podlagi uredilo že toliko let nameravano in zdaj pred uredništvem stoječe obvezno »žensko službeno leto«. Tako bi za državo odpadli ogromni stroški za ureditev posebnih »taborov« — gospodarstev, na katerih bi se letno vzgajalo in vežbalo okrog 350.000 mladenk, načrt bi se mogel takoj uresničiti. Vladi ni treba drugega kakor izdati odločbo, da od tega in tega roka dalje — zveza predlaga v to že veliko noč 1934 — nobeno dekle ne bo smelo nastopiti službe ali poklicne (akademije) izobrazbe ali se poročiti, če ni vsaj leto dni delalo na gospodinsko-materinskem poprišču. Vsekakor naj bi poleg zasebnih gospodinjstev ostale odprte za enoletno službovanje tudi vse dosedanje ustanove: šole, tabori, zavodi in bi bilo obvezankam, oziroma njih roditeljem dano na prosto voljo, za katero mesto se odločijo.

Sprejem v družine je zamišljen tako: zani bi se oglašala dekleta po dovršitvi osnovne (ljudske) ali srednje ali višje šole. Sprejem bi najprej veljal samo začasno: za partedensko poizkusno dobo. Če bi se v tem času pokazalo, da se gospodinja in dekle dobro ujemata, bi sledil sprejem za eno leto. Družine — predvsem malomeščanske in kmetijske s številnimi otroci — ki bi bile primerne in sposobne za vzgojo in izobrazbo deklet, bi se najvestneje izbrale; in sicer bi jih imenovali in predlagale vladi gospodinske in tem sorodne ženske organizacije. Načelno naj bi kmetiska dekleta odslužila svoje leto v kmetijskih gospodarstvih in dekleta iz malih mest naj bi se pošiljala v vele-mesta.

Vse te enoletne obvezanke se smele jemati le kot dodatne pomožne moči in se zaradi njih nikakor ne smejo odpuščati že dosedanje delovne moči. S tem se na eni strani zaščiti poklicne gospodinske pomočnice pred odpustom in brezposelnostjo, na drugi strani pa enoletnice pred morebitnim izkoriščanjem.

Za svoje delo bi dobivala dekleta v družini

dotakljivo in ne sme nikomur služiti v dosego ciljev irven nje. Mimo tega: Kakšna korist celoti od slabih ali nikakih mater, od v jedru hirajočega vira življenja?

Teh desetisoč slovenskih deklet nam mora biti pa tudi pretresljiv dokaz, koliko večje so nevarnosti brezposelnosti za ženske kakor za moške, koliko težje je na ženskem naraščaju popravljati zamujeno. Ko torej iščemo sredstev in poti za za-poelitev brezposelnih, ne pozabljamo na ženski del brezposelnikov in skušamo tudi njim o-preti vrata do poštenega dela in kruha na domači zemlji.

Da bi pa v dekletih ostala živa zavest, da ne služijo zgolj posamezni družini, marveč narodu samemu, naj se dvakrat na teden zbirajo v krajevni strokovni (nadaljevalni) šoli, dekliškem taboru ali podobni ustanovi, kjer naj dobivajo skupen pouk in razvedrilo. Tukaj bodo pomešana v tovariški skupnosti dekleta vseh stanov in različnih starosti in tu bo mogoče gojiti zavest tesne medsebojne povezanosti vseh članov naroda s celoto in spoštovanje do praktičnega dela.

Konec službenega leta bi vsako dekle položilo enostavno izkušnjo pred državno komisijo o temeljnem znanju v kuhanju, gospodinjstvu, pranju, likanju, šivanju, krpanju in negi otrok. Spričevalo o prestatnem izpitu bi dajalo pravico do službe v gospodinjstvih, do nadaljnje izobrazbe — in mojitve.

Tak je torej v glavnih potezah predlog Državne zveze nemških gospodinskih organizacij. Ali in v koliko bo sprejet, je še vprašanje. Toliko pa je gotovo, da hoče nova Nemčija v svojo skrb zajeti vso žensko mladino brez izjeme in jo usposobiti za dragoceno službo domu in družini, potomo-stvu, neglede na njen siceršnji poklic.

MODNE NOVOSTI

Bluza, v kateri ni mogoče biti žalosten! Ozke, nežne proge so modre in svetlosive barve.

Od leta 1813
odličen
bel šifon

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

E. K. V. — Bedra na O pri petmesečnem otroku naj vam ne delajo skrbi! Preberite, kar je bilo na tem mestu pisano o Xastih bedrih v predzadnji številki; ista vodila veljajo tudi za vaš primer. Tudi če je nakaza dedna (vi jo imate od očeta, otrok od vas) in znatna, ne pride operativno zdravljenje v poštev pred dovršenim četrtem letom, pač pa se da, ko otrok shodi, mnogo doseči s primerno obutvijo.

I. L. Lj. — Grizenje nohtov pri človeku z »močno« (?) voljo, ki da mu je grizenje nujna potreba za sproščanje napetosti in užitek, kako naj se odpravi? Čemu pa? Ko si ta »junak« ogrize nohte na rokah, naj se loti nohtov na nogah, med tem mu zrastejo spet nohti na rokah in tako bo imel vse življenje dovolj užitek in zabavo!

Najboljše zdravilo zoper malokrvnost? Na tisoče jih je in vsa so najboljša, a vsako samo zoper malokrvnost te ali one vrste, ki jih je na stotine. Razodenite vzrok malokrvnosti v vašem primeru, pa vam sporočim primerno zdravilo!

Isti. Zasliženje dušnikov (bronhijalni katar) se zdravi na trideset načinov, kolikor je pač vzrokov in načinov obolenja.

M. D., Č. — Reklamni zdravil načeloma ne ocenjujemo, naše splošno mnenje o njih je pa paznik vasovalcem in vasovalcem naše pomenskvalnice menda dovolj znano.

M. V., C. — Krčne žile pri delovni ženi so sitna, a ne brezupna zadeva. Ako so se žile res izredno bohotno razpasle, potem ne kaže v vaši dobi in vašem pokliu nič drugega, kakor operacija, ki je sama na sebi, neznatna in po navadi uspešna — eno žilico vzamemo ven ali samo podvezemo, druge se lepo zasušijo in izginejo. Odpravite se v bolnišnico, najbolje brž po perilu, v dveh ali treh tednih se vrnete domov. Da pa se vam ne bo ponavljala nadloga, zakaj sila rade se razširjajo nove žile, če se ne varujete, skrbite pred vsem za redno in zadostno iztrebljanje in ogiblajte se mirne stoji. Kadar vam treba pri delu stati, in takih opravil imate kot gospodinja več ko dovolj, prestopajte se neprestano! Ko se vam nudi priložnost, da sedete, sedite na nizko in pošteno iztegnite bedra, če sedate na stol, podložite pod nogi klopico da vam ne bo zastajala kri v nogah. Čvrsta hoja je manj škodljiva ko stoja, časih celo zdravilna. Znana mi žena z zabrekli mi žilami je se dala od svojih otrok speljati na dva — ali tri dneven gorski pohod, vrnila se je domov srečna, da ji je oteklo bedro ohlapilo in izginila napetost žil.

A. S., I. — Bruhanje med nosečnostjo ni redek pojav in je različnega izvora. Navadno si žene pomagajo z domačimi sredstvi in — potrepe, tolažijo se v prvih polovicah, da bo kasneje v drugi odleglo, v drugi polovici pa, da se itak blizu konca. Če ni res kaj hudo, pijte pol ure pred drugo jedjo nekaj požirkov pelinovega čaja. Za prvi zajtrk posrebljate se v postelji ležeč skodelico mleka samega ali s čajem oz. kavo mešanega in položite se pol urice.

Isti. Ponočno ščipanje po trebuhu in bolečine v križu so že v navadnem stanju taka zadeva, ki se ne da opravi na dajavo, tem manj v vašem sedenjem položaju. Napotite se vendar k zdravniku ali pa pošljite ponj, saj vendar ni tako daleč, kakor mi hočete navesti.

Z. L., Lj. Naglušnost, ki se je razvila polagoma in brez bolečin, je bržkone odpravljiva. Dajte si uho pregledati in bržkone bo z izčiščenjem zadeva povoljno urejena.

Isti. Rjava pega po površni ranci se porazgubi po navadi sama, prav tako površne brazgotinice. Vsaj tri mesece jih pustite v miru. Z masiranjem jih morda razvečete ali epravite do bohotne razsrti. Ne bežite v stvari, ki jih telo samo popravlja in sicer dosti bolje in lepše, kakor se nam sanja!

J. K., Č. — O živih nitih (ali nitkastih gličicah) je bilo že večkrat pisano in povedano, da jih je težko odgnati zgolj z noiranjimi sredstvi in da treba vztrajnega pomaganja tudi od zunanje strani. Od nekaj slove vliji s česnovno vodo po vsakodnevni izpraznitvi, vzivanje sirovega korena (vsaj vsak drugi dan), kar naj se ponavlja vsak mesec po 14 dni, dokler nadlega ne zgine. Vam bo tem lažje zadeti prave roke zdravljenja, ker se vaše gličice drže luninih spremenov.

M. M., B. — Zoprni okus ves čas nosečnosti? Kot »posladek« poskusite vsak večer dobro prežvečiti sedem brinovih jagod, zjutraj na tešče pijte grenko ali Karlovarsko sol s toplo slatino (Radensko ali rogaško).

F. B., O. — Vošeni mehurčki po telesu pri polletnem dojenčku, ki je imel že kraste po glavi in obrazu, pomenijo dejansko občutljivost njegove kože, ki se ne da kar predurčati, kvečjemu počasi omiliti s primernim ravnanjem (prehrano in kožno nego). Iz vašega obširnega pisma ni razvidno, kako hranite svojega miljenčka, pravilna in primerna hrana je odločilna važnost. Tiste kopeli z »rdečim kalijem« (kalijevim permanganatom) niso napačne, časih bi jih jaz nadomestil z otrobovimi ali kamilicnimi. Prizadeta mesta posipajte s smukcem.

J. K., Lj. — Iztok iz sečne cevi je različnega izvora, pri vas je bržkone navadno mastilo. Vsekakor se dajte o priliki zdravniško preiskati, zlasti ker se mi vaše samozdravljenje ne zdi najboljše. Tudi radi vaše skrbi zavoljo obisti.

P. G., M. — Trod (izstop) danke pri malem otroku se zdravi po vzroku. Vsekakor je treba otroku omogočiti iztrebljanje, da se mu ni treba napenjati pri tem opravilu. Najlažje dosežete s čistilnimi vlivji. Potrebo naj pa otrok opravlja sedeč na posodi tako, da se ne more z nogami upirati na tla, s tem se mu onemogoči preveliko pritiskanje. Po opravljeni potrebi se mora morda izstopila danika spraviti nazaj in sicer s prstom, ovitim iz mehke, v olju namočeno čunčice. Časih je vzrok trodu kakšna gobica v danki, časih gliste, kar treba vse zdraviti po svoje. Če je zavoljo dolgotrajne nadloge ohlapela odprtina, treba operativnega zdravljenja.

Isti. Nočno zavijanje po trebuhu in pogostno ticanje na potrebo že štiri tedne pomeni bolezen danke ali debelega črevesa. Spravite vendar otroka k zdravniku, ki pomore bržkone sam ali pa ga pošlje v bolnišnico.

M. K., — Bruhanje se pojavlja pri suhi in blede deklaciji, če teče ali skače? Meni se ta pojav ne zdi čuden. Deklica naj je počasi in dobro žveči; po jedi pa naj bolj miruje. Vsaj enkrat na dan naj dobi kakšno pošteno mlečno jed, enkrat ali dvakrat na teden naj izpije po eno jajce ali vsaj rumenjak.

M. K., B. — Mrzle roke čez dan vam po noči še premirajo? Poskusite vsak dan z menjajočimi se kopelmi: tri minute jih držite v vroči vodi (kar prenašate), nato tri minute v mrzli, nato si jih krepko odrgnete s suho brisačo in naposled oterite s kafrnim cvetom. Zamenite svoje drobno ročno delo s katerim drugim, ki zahteva krepko gibanje lahti vsaj za eno uro na dan. Dokler traja hladno vreme, pijte ribje olje po eno žlico dvakrat na dan. Če bi vse to ne zaleglo, pojdite k zdravniku, da vam morda z ozirom na vaše dobo predpiše še kakšno drugačno zdravljenje. Moja mati, ki junaka nosi svoj poldeveti križ, je imela v vaših letih mnogo sinovosti z rokami, ki so ji drvele in jo ponoči bolele, da ni mogla počivati; v poznejši dobi se je ta nadloga kar porazgubila.

A. D., S. — O dedovanju hočete kaj več vedeti, ker se nameravate v doglednem času poročiti, a se plašite, mende, da se slaba svojstva vaših prednikov prenese na potomstvo. V našem jeziku je bilo pisano o tem važnem predmetu še največ in brez pretiravanja v Mohorjevi knjigi: Čuda in tajne življenja. Ako ne dobite v tistem spisu dovolj pojasnila, potem se obrnite na zdravnika, ki vam bo razložil, kaj se deduje in kaj ne in kako naj se dedno obremenjeni človek poroči, da ne bo kvarnih posledic na potomstvu. Zdi se, da gledate v svet prečno in da tudi preveč ugiblujete. Vem, da je težko zadeti tisto zlato srednjo pot, ki je ravno v sredi med popolno varnostjo in lahkomišelnostjo tvegavostjo, a sreča rajši spremlja pogumne ko plahe življenjske bore!

L. K., Lj. Zgarni mamki, materi 14 otrok, ki ji je odpovedala desnica in ji odpovedujejo noge, kako naj se kakorkoli pomaga, da se ji olajšajo tegobe in podaljša življenje za kak dan? Zdravnik je ugotovil poapnenje žil, slabo srce in slabe žilve. Z vsemi temi tegobami se da še živeti morda katero desetletje! Glede hrane priporočam mlečne jedi in pred vsem kislo mleko enkrat na dan. Glede zdravil svetujem omelov čaj (omela je znana zajedavka na sadnem in drugem drevju, uporabno so mladice in listje), po eno čašo po požirkih na dan. Ko pride čas za krepilno zdravljenje, spravite mater vsaj za tri tedne v katere domače toplice; če ne zmorete takega zdravljenja, naj se spomladi pari vsaj enkrat na teden v sopari zavrelce smrečnih vršičkov.

Drugim — drugič!

Kmetijski nasveti

Zatiranje mravelj v lesu. — P. L. V. — V stebri vašega koca so se vam že pred dvema leti ugnezdile crne mravljice, ki ga grozijo razgrizti. Radi bi se znebili te nadlege, da ne veste kako. — Pognati »ravljice iz lesa ni tako težko. Poiščite na stebri lukaje, kjer imajo mravljice izhod iz mravljišča, ter nalijte vanje petroleja ali bencina. Raz-ijajote se plini uničijo ne samo mravljice, ampak tudi njih zalego. Z benzinom ravajte pre igrano, da se vam ne uže. Tako očiščen stebel namažite s katranom, pa ste ga za vedno zavarovali proti tem škodljivcem.

Ohnovitev travnika. — Dolinski C. — Slab travnik ste predlanske jeseni preorali, zagnojili in takoj zasejali s pšenico. Lani ste pa pustili po poze pšenice strnišče nepreorano do prihodnje spomladi, ko ga hočete obdelati za žves in travno mešanico ter spremeniti v stalen travnik. — Pred vsem vas moramo opozoriti na napake, ki ste jih na tem zemljišču dosedaj napravili. Na preoranem travniku slabo uspeva pšenica, ker je zemlja slabo rodovitna in to žito prevel duši. Dalje ne smete pustiti strnišča nepreoranega do prihodnje spomladi, ker se zemlja kvari. Če bi hoteli pravilno postopati, bi morali ta slab travnik že po prvi košnji plitko sprati, da travna ruša razpade; nato ga jeseni globoko preorati ter pustiti v odprtih brazdi čez zimo, da zemlja premrzne; preorano zemljišče spomladi pognojiti s hlevskim gnojem in posaditi krompir. Z okopavanjem in pletvijo tega sadeža bi se zemlja doobna vdolala. Šele prihodnje leto bi posejali oves s travno mešanico. — Za naravno stalnega travnika vzamete v zanesljivi trgovini s semenom travno-deteljno mešanico že pripravljeno za srednje težke zemlje. Za tri mernike

posetve potrebujete 15 kg in približno 3 skafe ovs. Če hočete pustiti oves dozoreti, sejte ga zelo na redko, kajti pregost zadušiti trave in detelje. Najprej posejete oves in ga zabranajte; potem šele travno-deteljno mešanico, ki jo posajate ali zavlečete z obrnjeno brano.

Gnojenje ječmena s superfosfatom. — K. R. T. — Jeseni ste zasejali ozimni ječmen, ki ste mu le malo pognojili. Nameravate gnojenje dopolniti sedaj spomladi s kakim umetnim gnojilom in želite vedeti, katero je najbolj učinkovito. — Ječmen ima le kratko dobo rasti, zato mu morate nuditi taka rastlinska hranila, ki so lahko topljiva in hitro učinkujejo. Pri ječmenu želite doseči čim več in čim boljšega zrnja. Tega pa napravi fosforna kislina, ki jo dobimo v umetnih gnojilih Tomosovi žlindri, kostni moki in superfosfatu. Prvi dve gnojili za žito nista primerni, ker prepočasi delujeta. Zelo učinkovita pa je superfosfat, ki ima fosforno kislino v lahko topljivi obliki, vsled česar rastlini hitro pomaga. Da dosežete pri ječmenu najboljši uspeh, tedaj raztrosite zgodaj spomladi, čim sneg skopni, po njem superfosfat. Za mernik posetve vzamete 30 kg, za oral 160 kg, za ha 300 kg tega gnojila. Koristno je tudi, če ozimni ječmen, pozneje, ko se zemlja osuši, na lahko prebratate; tedaj vam bo še boljše uspeval.

Imam namen kupiti kozo zaradi mleka. Ali je to priporočljivo in ali je mleko priporočljivo za mladoletne otroke ter koliko ga imam pričakovati dnevno od nje, kakšen hlev moram napraviti za njo, kakšna hrana je za njo najprimernejša. I. G. K. — Če vam ni mogoče rediti krave, je vsekakor priporočljivo, da si kupite kozo. Kozje mleko je po svoji sestavi najbolj podobno kravjemu mleku.

Zato se zdravo kozje mleko prav tako priporoča tudi za mladoletne otroke kakor kravje. Glede mlečnosti so kozje zelo različne. Najbolje kozje nam lahko donajajo tudi 3—4 litre mleka na dan, druge pa samo en liter ali še manj na dan. Ker si hočete nabaviti kozo radi mleka, morate pri nakupu paziti, da dobite dovolj mlečno kozo. Med najbolj mlečne spada bela sanska kozja in po njej zboljšana domača kozja. Pa tudi med domačimi kozami najdete takšne, ki dajejo dovolj mleka, zlasti če jih primerno krmiti in dobro negujete, kar je pri nas večkrat zelo pomankljivo. Kozo po svoji naravi zelo ljubi prostost; skakanje in plezanje je njena življenjska potreba. Zato mora imeti prostoro hlev, ki je obenem tudi prav svetel, zračen, suh in primerno topel. Hlevska vrata in okna naj so obrnjena proti vzhodu, nikdar pa ne proti severu. V hlevu za več ko računamo najmanj 2 do 2,5 kv. metra hlevske površine za žival. Za eno samo kozo pa morate računati vsaj dvakrat tolikšno površino in to še zlasti z ozirom na mladice. Višina hleva naj znaša okrog 2,2 m. Okna napravite dovolj velika in toliko visoka, da žival ne bo čutila nikakega prepiha. Tudi na napravo za dobro zračenje hleva ne smete pozabiti. Hlevska tla napravite neprodorna in tako, da se bo gnojilnica dobro odtekala v gnojilnico jamo, ker kozja potrebuje sušno, suho in toplo ležišče; vlažja ji zelo škoduje. Nastiljamo ji s suho nastiljo. Pri pomikanju tega pa tudi sicer je dobro, da napravite v hlevu letvast pot, ki se da dobro snaziti in daje vedno gorko ležišče; letve naj bodo največ 1 cm druga od druge. Ne pregloboke in 75 cm dolge jastil postavite okrog 75 cm visoko, nad jastil pa primerne gare. V hlevu naj bo kozja prosta, ne privržana. Ob nevetrovnem vremenu naj se giblje kozo okrog pol dneva tudi pozimi na prostem ali v primernem tekalšču, da ostane zdrava. Poleti so za kozjo glavna krma zelena krmila in paša, pozimi pa seno, krmna pesa, repa, zelenjavni odpadki itd. Okrog 2 kg dobrega sena in do 3 kg krmne pese naj dobi kozja na dan. Menjava v krmljenju zelo pripomore k donosu kozo. To se da najbolje doseči, če menjava močna krmila, ki jih naj dobi biva kozo zlasti, ko je mladovna, da se dlje časa ohrani mlečnost. Med močnimi krmili se priporočajo predvsem oljate tropine (na pr. orehove itd.). Med krmno potrosimo dnevno po nekoliko soli in klajnega apna. Krmimo trikrat na dan točno ob

določeni uri vselej toliko krme, kolikor ji more pojedati. Po krmljenju naj dobi kozja čisto postano vodo. Pomije niso za kozjo. Kozo je treba redno snaziti vsak dan zlasti pozimi, ko je največ v hlevu.

Molj v grahu ali graham. I. G. K. — V grahu, ki sem ga izluščene obesil v vreči na zrak pod streho, so se zaredili molji, in to skoraj v vsakem zrnju. S čim se da to preprečiti, oziroma odpraviti, ker tak se mi stoji uživati. — Pravite, da so se vam molji zaredili v grahu. Najbrž pa ne bodo to molji, kajti ti niso v zrnju, ampak ga nagrizajo od zunaj ter ga preprežejo z gosto pajčevino. V zrnju pa nastopa hroščec graham, ki je pri nas najbolj razširen. Če grah napade molj — graham zavijač — se ga lahko izbežite z močnim zažveplanjem. Graham postavite v kad, v kateri užgete nekoliko žveplenevega cveta ali žvepleno trsko. Kad pokrijte nato z vrečami in jo pustite dva dni na miru. V tem času bodo poginili molji in njih zalega. Graham potem dobro operite v vodi in posušite. Ostane še vedno uporaben za hrano. — Če je pa škodljivec graham, tedaj ga sicer tudi lahko uničite z zažveplanjem, toda mrtvi hroščki bodo ostali v zrnju, ki se potem ne da več uživati. Če hočete spraviti graham iz zrnja, tedaj postavite napaden grah na topel prostor, da izlezejo hroščki na dno. Potem jih lahko uničite in odstranite, zrnje pa porabite za hrano, v kolikor ni preveč onesnaženo. Za seme pa tak grah ni več. Kako pa pride graham v zrnje? Samica odleže spomladi na odveteli grah, to je na nežne stroke jajčeca, iz katerih izlezejo ličinke, ki prodro skozi strok v drobna zrna. V njih se zabujajo in pred zimo pridejo hroščci ven, žive pa v zrnju do bodočih spomladi. Od grahamja napaden grah se na zunanje spozna. Če pa dobro osušeno zrnje postavite v vodo, bo zdravo zrnje padlo na dno, piškavci pa plavaljo povrhu. Piškavi grah odstranite in ga takoj porabite najbolje za krmo. Napaden grah lahko postavite v shajeno krušno peč, ki ima 50—50 stopinj toplote. Pri tej toplini poginejo grahamje hube in hroščki, preden so imeli priliko zrnje izdolbsti. Tako zrnje je še vedno uporabno za hrano, deloma tudi za setev.

Imam 1 kub. meter (hlod) lipovega lesa. Premier ima 56 cm, okrogel, lep, gladek. Istokoli imam pol kubič. metra divjega kostanja. Prosim, kje in za kakšno ceno, bi ga mogel prodati ali porabiti? Posekano je bilo 30. nov. 1933. V. G. J. — Lipov hlod 56 cm v premeru, ponudite kakemu rezbarju, ki ga lahko porabi za kak kip ali podobno, in pogodite se z njim za ceno. Divji kostanj, če je prav lep in ne grčav, lahko pustite razgati na 5 cm debele plohe in ga ponudite kakemu mizarju v nakup.

Pravni nasveti

»Zapuščina Amerikanca.« Pod tem naslovom na tem mestu preteklo nedeljo priobčeni nasvet je v zadnjem odstavku tiskarski skrat samovoljno izpačil. Pravilno se glasi, da dedujejo bratje in sestre polovico zapuščine, a drugo polovico zakonita žena.

Izterjavanje dote od kmeta. L. M. V. Leta 1929 ste se poročili in Vam je imel brat Vaše žene takoj po poroki izplačati večji znesek dote. Doto Vam je pa le deloma izplačal in se za Vaše opomine, da izplača še ostanek, nič ne zmeni. Vprašate, če morete doto kljub zaščiti kmetov sodno iztirjati. — Ne. Dolg je nastal, kakor vidimo iz dopisa, pred 20. aprilom 1932. Ker je dolžnik kmet, je zaščiten in Vam mora svoj dolg odplačevati v obrokih navedenih v uredbi o zaščiti kmetov; torej do 15. novembra letos Vam ima plačati 6%, sledeče leto 6,60% itd.

»Finanear.« I. L. Obrnite se na Dravsko finančno direkcijo v Ljubljani.

Skrajšan rok. Z. A. Z. Navesti bi morali rojstna leta posameznih bratov in rok njihove službe v vojski, ako hočete, da Vam povemo, če ima tretji brat pravico do skrajšanja roka.

Kuluk državnih uslužbencev od privatne imovine. K. O. S. Kot državnemu upokojencu Vam finančno ravnateljstvo vsako leto odteguje določen znesek od pokojnine za kuluk. Imate pa tudi hišico, od katere plačujete letno 137 Din davka. Vaša občina Vam še posebej nalaga vsako leto kuluk. Ali je to pravilno, da se od Vas zahteva, da na dveh mestih plačujete kuluk? — Državni, banovinski in občinski uslužbeni (upokojeni) ter ostali nameščenci so glede svoje privatne imovine obvezni kuluku, kakor drugi davkoplačevalci in podvrženi odkupnini, če plačujejo letno nad 100 Din neposrednega davka, sicer pa so od zasebne imovine eestne obveznosti oproščeni. Ker torej plačujete 137 Din davka od privatne imovine, ste na dveh mestih podvrženi kuluku.

Predčasni pregled. A. B. Lahko zaprosite za predčasni vojaški pregled. Prošnjo je vložiti na komando vojnega okrožja in kolikoli s kolkom za 5 Din. Če boste uspešni, boste zvedeli na navedeni komandi, kakor tudi vse ostalo.

Poročilo. A. S. B. Leta 1929 ste kupili hišo na dolg in je bila Vaša mati porok za 50.000 Din. Radi visokih obresti in krize niste mogli dolga izplačati in je bila hiša na dražbi prodana za 60.000 Din. Vam pa je ostalo le nekaj pohištva in dolg radi neplačanih obresti in davkov. Mati je umrla spomladi, a še ni bilo zapuščinske obravnave. Vprašate, če bo moral Vaš brat kot prevzemnik posestva po materi plačati poroštveni dolg matere. — Mati je prevzela poroštvo za glavnicu, ki se je morala obrestovati in je s tem prevzela tudi poroštvo za obresti te glavnice. Za ta dolg je mati jamčila osebno in s svojim premoženjem. Po materini smrti jamči torej njena zapuščina za cel poroštveni dolg. V kolikor ne bi upnik svoje terjatve iz poroštva prijavil pri zapuščinski obravnavi po materi, prestatne ta poroštvena obveza v treh letih po materini smrti, ako upnik medtem ni opominal dedičev sodno ali izvensodno za dospel dolg. — Za davke jamčite sami, oziroma izkupiček Vaše hiše, a ne materina zapuščina.

Izterjavanje pravnih stroškov. A. V. M. S tažo živite skupaj in vodite Vi trgovino, dočim je obrtni list izdan na ime Vaše tašče. Vse blago v trgovini je Vaša last. Tašča je bila pred kratkim obolenja radi žaljenja časti in mora nasprotnice plačati pravdne in zastopniške stroške Na sodniji so tašči rekli, da če ona nič nima, da boste morali plačati stroške Vi. Vprašate, če Vas res lahko prisilijo k plačilu, pač pa posredno, ker Vam bo gotovo ljubši mir, kakor pa ponovni eskultorjevi obiski v Vaši trgovini radi taščinoga dolga.

Državni uradnik kot sejmaj. A. V. M. Vaši trgovini dela konkurenco sejmarka, poročena v državnim uradništvu, ki hodi okrog z ženo po sejmih skoraj vsak čas, ne samo takrat, ko ima dopust. Vprašate, če je to dovoljeno. — Ker se glasi obrt

na ženo, ki ima lahko pri tem poslu svojega moža kot pomagata, je z obrtno-pravne strani stvar v redu. Ni pa v skladu s predpisi uradniškega zakona, da uradni hodi kot sejmaj po sejmih, kaznivno pa je to, če dela to v času službe. — Če zadevo prijavite nadrejenemu oblastvu, dobro pazite, da bo Vaša ovadba vsebovala res samo resnične podatke, ne pa kakšne kombinacije, sicer lahko še Vi odgovarjate radi klevete.

Spor radi rejčnika. A. S. G. Pred 11 leti je Vaša žena kot dekle imela otroka, ki ga je dala v rejo neki posestniku. Od te posestnice je kratek nato otroka vzela k sebi teta Vaše žene in je Vaša žena, ki je tedaj služila, bila s tem zadovoljna. Dobrih 10 let je otrok že pri teti svoje matere. Sedaj hočete Vi z ženo tega otroka vzeti od tete, ona pa pravi, da ga ne da prej, dokler ne plačate vzdrževalnino za vsa leta nazaj po 100 Din na mesec. Če ga ji pa pustita, pa ne zahteva nič. Ali je zahteva tete upravičena? — Po postavi sme nezakonita mati zahtevati od svoje tete-rednice otroka, da ji ga ta izroči. Teta kot rednica nima nobene pravice do povračila rejnine, ker je vse, kar je storila za otroka, storila v darivnem namenu. Vendar pa je že sodišče tudi rejnikom prisodilo povračilo rejnine, če so starši brez uemeljenega razloga vzeli otroka nazaj. Kako bo v Vašem primeru izpadla pravda, ne moremo prerokovati. Svetujemo Vam, da dobro premislite, preden sgrubite teti otrokac, kot pišete in naj Vaša žena vsaj malo hvalnozast pokaže napram rejnici.

Pomotoma plačan davek. Ze nad 10 let plačujete davek od neke parcele, za katero bi moral plačati davek sosed. Pomoto je zakrivila davkarja. Vprašate, kdo Vam je dolžan povrniti plačane zneske. — Ker ste plačevali davek, ki ga je po zakonu bil dolžan plačati sosed, imate pravico zahtevati povračilo celotnega zneska, za katerega je se sosed brez razloga obogatil. Če nimate vseh odrezkov pošttnih položnic, lahko dobite potrdilo od davčnega urada, koliko davka da ste za to tujo parcelo plačali.

Zamenjava sveta. F. B. B. Pred 24 leti je Vaš oče s sosedom zamenjal nekaj sveta za nedoločen čas, da si je sosed lahko postavil svinjak in strnišče, a oče je dobil drugo svet. Oba gospodarja sta umrla. Vprašate, če lahko zahtevate svet nazaj. — Če se s sosedom sporazumete, potem je prav. Če pa med vama sporazuma ne bo, Vam ne svetujemo tožbe. Težko bo Vam dokazati, da je zamenjava sveta bila le začasna, do preklica, ker na tak nedoločni podlagi ne bi sosed zgradil svinjaka. Poskrbite pravočasno, da se zemljišnjično stanje spravi v sklad z dejanskim posestnim stanjem, da ne bo enkrat nastala nepotrebnna pravda.

Zakonito dedovanje. J. P. C. Vaša sorodnica je poročila vdova s petimi otroci. Po nekaj letih ji je umrl mož, s katerim je imela enega še živečega otroka. Pred kratkim časom je umrl en otrok prvega zakona. mladoleten, brez oporoke ter je zapustil po očetu podedovano in še preostalo imetje v vrednosti 100.000 Din. Vprašate, koliko odpade po zakonu na preostale brate, polbrate in mačeho? — Po smrti otroka preide njegova zapuščina na njegove roditelje, na vsakega do polovice. Če so roditelji umrli, pa na njihove potomce. Polovica zapuščine, ki bi pripadala materi, se bo razdelila na štiri materine otroke, polovica zapuščina, ki bi pripadala očetu, se bo razdelila na pet očetovih otrok. Rodni bratje bodo dobili vsak devet štiridesetin, skupaj torej 36 štiridesetin, a polubrat štiri štiridesetine. Mačeha v tem primeru nima nobene zakonite dedne pravice. — Če prizadete stranke s sklepom sodišča niso zadovoljne, imajo pravico rekurza na okrožno sodišče.

Pripisostvovana parcela. F. S. V. Pred 42 leti je oče kupil posestvo, ki ga je sedaj izročil Vam, svojemu sinu. Pri pregledovanju zemljiške knjige in primerjanju s posestno polo ste ugotovili, da ne uživate Vi neke parcele, za katero ste plačevali davek, ampak jo uživa sosed. Vprašate, če ste upravičeni zahtevati od sosed, da Vam vrne »Vašo« parcelo. — Ker je sosed to parcelo vzel nad 30 let, celo nad 42 let, jo je pripisostvoval in lahko sosed zahteva od Vas potrebne listine, da zemljišnjično stanje spravi v sklad z dejanskim posestnim stanjem. Vi lahko od sosed zahtevate samo povračilo od te parcele v zadnjih 30 letih plačanih davkov, ker bi jih moral po zakonu sosed plačevati, ki se je na ta način na Vaše stroške brez razloga obogatil. (Nadaljev, na 12. strani.)

Frlaučku Gustl ma beseda

A m verjamete, de jest nism glih tku naumen, kokr vn videm. O, jh mam tud jest za ušesem. Le verjemite m. Veste, jest grem pu cest, ket kašn teleban. Clouk b mislu, če me vid, de se za ceu svet nē na brigam. De m je svet sam za-tu, de mam kam za stopt in de m ni treba pu luft le-tat, ket kašna kau-ka. — O, pa ni tku,

Jest zmeri kej premešlujem, pa videm tud use, kar se gudi pred mana al pa za mana, nej stujim al pa hodem, tu je use glih. Tulk misl mam nuē in dan u glau, de je ena drugi na pol. Sevede ni pol nē čudnga, če morm smpake učaseh kašna misu udližti, de nardim u glau plac za druga. Drgač b m enkat b se glava raznesle. Scer mam u glau precej velekl skladiše za misl. Ampak, ke je enkat ene rči preveč, ja je pa preveč. Kene, ke je blu u Amerik kufeta preveč, sa ga mogli u murje zmetat. Na Češkem sa hmcl pužgal, ke sa ga mel preveč. Pu celmu svete pa ta male lumpe zapiraja, ta velk morja jt pa hitr pu svet, de se jh duma preveč na nabere. Astn, kam pa čm jest iz sojem mislem? Nekam morm jt z nim. U uda jh na morm zmetat, pužgat tud ne. Zaprt jh na morm, ke misl sa pousod frej, še pr nas. Astn, m družga na kaže, kokr, de jh usakeh šternajst dni tlela mal utresem. Jest na morm pumagat. Če b naš rotuž mou tud za misl puberat take vuzove, kokr jh ma za smeti, pa b blu marškašnu Iblančane pumagan. Men pa še clu.

Vite, zatu pa na sme nubeden mula past, če mu kašna moja misu ni pu vol. »Beseda ni kojne, prau-ma. Misu pa še osu ni. Za kua b se pol edn nad misljo zmrdvou in začeu mene čez rama gledat? Tkuja je, pa nē drgač. Pa s pumagi, če s mormi.

Kene, zadnē sm puvedu neki ud tistga »Hudičuga otoka«, ke sa ga naštimal tam med Figucam in Europa. A je tu kej hudga? Jest mislem, de ne. Vite, pa se le nahter gespudi čez tu gor držeja in nusove viha. En gespud m je še clu naprej vrgu, de sm nazadnak in de se na zastopm na muderne naprave.

Lepu vas proem, a sm jest reku kašna žou beseda čez ta otok? Sej vnder vem, de je biu putreben. Če gre zavle Nobluve nagrade kej na-

skriž, pa nism jest uržah. Sej sa se gespud župan dost mujal, de b ja dubu ta prau. Če ja ni, nej s sami seb prpišeja.

Men je »Hudiču otok« čist ušec in je biu zadn čas, de sa ga naredi. Kam b se djal tramvajari, če b ga na blu? Sej sa vnder tramvajari tud ide. Ze zde jh je pouhn otok Kaj šele bo, če u štu tku naprej. Tu je že sam kumesjon tud sprevidu, de u sam ta otok premal za use tramvajarie in bo tam pred flečkajmarjem naredu še en otok. Če se tu na bo zadost, pa še ke drge. Sej placa mam zadost.

Neki m pa ni ušec pr tem otoke. Tist talari, ke sa pušice gor namalane. S tistem pušicam sa ja pa gespudi pulumil, ke sa jh pustl tku namalat, de kažeja use pušice kar naprej in naprej ukul »Hudičuga otoka«.

Zadnē, ke sm s ga en ferkelek prvošu pr Figuce, in sm tou pol stopt še u kavarna Europa na enga črnaga, ke sm biu glih pr gnari. Pa t prduja do iz šiške en autumubil. Mende je biu s Kuroškega. Sevede, šufer je gledu tiste pušice gor na talarjeh, de b vidu na kera plat ja more zafural, de na u mou kašneh sitnat zavle cestn-pulcajske vorngre. Ke je pa vidu, de tiste pušice kažeja kar naprej in naprej ukul otoka, je pa tud on začeu deujat iz autumubilam kar ukul otoka. Vem, de je ta srnak ta nar mn ene desetkat ukul prdirju. Nazadnē, ke je vidu, de na ta viža na u nkamer naprej pršo, je pa le ustavu pred pulca-jam in ga prašu, kuku je s ta rečjo in na kera plat more zaviti, de u pršo u Noumest. No, pulcaj je biu prazen in mu je z roko pukazu direkcjon na Noumest.

Kokr se guvari pu Iblan, je en autumubil clu kar dva dni dirju ukul tistga otoka in b murde še dons, če b mu h sreč bencina na zmankal. A b na blu bl pameten, če b se na tiste talarje raj na-pisal: ta cesta drži h Aleše na Pusauje, ta h ta slepmu Janeze, ta h Figuc na durše, ta pa dol preke špetal. Ud tam naprej b se pa že lohka šuferi sami orijentiral, na katera plat ja morja za-švenkat, če šja kam naprej pridet. Sej sa brihtn. Na sred »Hudičuga otoka« b pa pasala še ena prou velika tabla, de b blu gor napisan: »Peščem je prehod čez cesta duveln sam ud anajsteh punoč pa du šesteh zjutri.« A b mogli pa usagca pešca, ke se upa čez dan tam čez ta »Hudiču otoka«, za-varvat saj za ene šterstutaužent dinarju, kokr sa zavarvan tist, ke se vozja z eroplanam. Na ta viža b prši sej tud brezposeln du kašnga kuvača. Noja, in tku naprej. Država b pa pol lohka dubila tud kašna udčudnina, če se ji kašn daukoplačvauc punasreč.

F. G.

R. Balsamo-Crivelli:

Arheologova tašča

»Z eno besedo,« zavpije gospa Barbara, »izbij si to iz glave: mojega dovoljenja ne dobiš!«

»Ampak mama!« vzkligne nesrečno dekle. »Ampak dekle!« odvrne ježno žena in še odločnejše nadaljuje: »Samo to mi povej, kdo se more neki zatelebat v arheolog? Ne bi se čudila, če bi bil uradnik ali trgovec, kakor je bil tvoj pokojni oče, ampak arheolog!«

»Mama, pa saj ti sploh ne veš, kaj to pomeni!« »To pomeni grobovbrska, grobarja, človeka, ki izkopava mrlič!«

»Nasprotno,« odgovori hči in skoči pokonci, »arheolog je učenjak, modrec, zgodovinar, filo-zof!...«

»Ali vidiš, kako ti je zmešal pamet? Ta Lojz je samo pohlepen po tvoji doti, da veš!«

»Pa saj je tudi sam bogat! In potem poslušaj, mama, ljuba mamica: Lojz je plemenit človek!«

»Plemenitih ljudi ni, samo plemiči so, a za te sam Bog ve, koliko so vredni.«

»Dobro tedaj!« zavpije Zinka, udari z nogo ob tla in začne ihteti. »Polnoletna sem in poročim se z Lojzom.«

»A ne z mojim dovoljenjem,« zaključi mati.

In v resnici sta se poročila. A na svatbo je prišla tudi mati, stopila pred zeta in rekla:

»Zapišite si za ušesa, da vas ne bom nikdar marala!«

»Jaz sem pa prepričan,« je smeje se odgovoril Lojz, »da ne bo dolgo, ko me boste imeli tako radi, da me boste kar objeli!«

»V tisto vašo vilo na kmetih sploh ne pridem,« še srditeje nadaljuje tašča.

»Škodaj!« odvrne Lojz. »To je tako lep kraj.«

»Vaš poklic,« osorno dé žena, »je zame kar smešen.«

»Ni hujeja ko brezumje...«

»Zdaj postajate pa še predrznli!«

To je bil pozdrav in obenem slovo gospe Bar-bare z zetom. Ta se je od srca smejal, vzel svojo dražestno ženico, pa takoj na pot!

Bila sta popolnoma srečna. Nista šla na svat-beno potovanje: njuna edina želja je bila, da bi bila čim več sama. Pohitela sta torej v njegovo vilo, ki je stala nekje v Toskani, sredi velikega posestva. Tu je Lojz običajno živel, se povečal svojemu znanstvenemu delu in vodil izkopavanja po oko-lici. Njegova duša je bila polna minulosti in pred-zgodovine. Bil je arheolog, da školično že ni bil vsega objavil še tako mlad!, pa tudi pesnik, ka-kor je bila rekla materi Zinka. Mlada, čuteča žena se je kmalu tudi sama zanimala za stvari, za ka-tere se je navduševal njen mož. Pomagala mu je pri delu, pri izkopavanjih in se mnogočesa naučila.

Živela sta torej nad vse srečno: edina temna točka in žalostna misel je bila — mati.

Vražja žena, držala je besedo in se ni niti enkrat pokazala. Samo kako pismo, v jezi načet-kano, in kaka razglednica je prišla od nje — stara je živela sama zve, nedostopna, mrka in srdita.

Toda nekega dne je v časniku brala, da je Lojz odkril na svojem posestvu nekaj jako dra-gocenega. Etruščanski grob ali hipogej, poln sta-rinskih zakladov. Stari poskoči srce, malo se za-misli — potem pa kar na vlak! Pogledati mora, kaj je prav za prav s temi zakladi.

»Oh, mamica!« vsa srečna vzkligne Zinka, ko jo vidi priti skozi vrta.

»Ali je res?« takoj vpraša gospa Barbara in se ustavi. »Ali je res ali pa je to zopet kaka nje-gova sleparija?«

»Oh, mamica!« vzkligne Lojz in ji skokoma hiti nasproti.

Tašča se obrne k njemu s pravim — taščin-skim obrazom in ne vedoč, kako bi se držala, si začne gladiti brado, ki ji je rasla na podbradku.

»Pojdimo, pojdemo!« pohiti Zinka. »Zdaj je itak poldne: takoj bo kosilo, a med jedjo ti bova vse povedala in pojasnila.«

»Bomo videli,« dé gospa Barbara, »kako je s to stvarjo!«

»Stvar je ta,« je kmalu nato ves srečen po-jasnjeval Lojz in stregel tašči z naitzbranejšimi jedmi, »da sem na svojem posestvu v globini sed-mih metrov odkril neki hipogej.«

»Hipogej?« sumničavo privzdigne obrvi gospa Barbara in dvigne vilice v zrak.

»To je nekaka grobnica.«

»In notri so kajpak mrličji!« popade stara.

»Samo njihove žare, ker so Etruški, vsaj v dobi, iz katere izvira ta hipogej, svoje mrtve se-žigali.«

»Etruški?« strogo izprašuje dalje gospa Bar-bara. »Kakšna zgodba je pa zopet to?«

»To so bili narodi, ki so živeli nekaj tisočletij pred Kristusom, nekaki naši pradedi, samo malo — starejši,« je končal Lojz.

»Ali bi mogel človek videti ta hip... hipo...« dé nezaupno tašča.

»Seveda, mama,« odgovori Zinka. »Jutri te spremiva tja.«

Tako je obed srečno potekel. Lojz se je zaprl v svojo sobo, Zinka je šla materi pripraviti posle-ljo, a stara je brž, ko je ostala sama, segla po sončniku in se potihno odpravila iz hiše in po ze-tovem posestvu, ki ga ji je bil pokazal z okna.

»Moram sama videti, če se ne skriva tu zopet kaka prazna hvala in sleparstvo!«

Z velikimi koraki jo je ubirala prek polja, ko

nenadoma stopi na nekeke deske... Te popuste in tašča se pogrezne v zemljo. Padla je vsekakor na kup slame in se ni prav nič pobila, vendar je gro-zovito kriknila in skoraj umrla od strahu.

Nekoliko svetlobe je le prihajalo v jamo: Bar-bara se ozre po njej z obupnim pogledom in opazi vse polno žar, a zgoraj na stropu neko grozno glavo... Uboga žena ni poznala mitologije in ni nikoli ničesar slišala o Meduzi, starem poganskem božanstvu, ki so se ji na glavi namesto las vile kače ter je ob njenem pogledu vsak okamenel. Barbari se je zdelo, da jo te oči preteče gledajo in bliskovito ji šine v glavo misel:

»To je hipogej in to so mrtvi! Gorje meni!« In začela je klicati na pomagaje, kolikor ji je grlo dalo:

»Pomagajte, pomagajte!«

Neki kmet, ki je obdeloval arheologovo pose-stvo in pazil na hipogej — Lojz ga je bil površno seznanil z arheologijo, tako da je vedel i za Etru-ske i za žare s pepelom i za strašno Meduzino glavo — je slišal krik in pritekel. Naglil se je nad odprtino, pogledal notri in videl, kako se v polmeti premetava neka furija (kajti uboga Bar-bara je bila v svojem blaznem strahu v resnici

podobna furiji). Praznoverni očanec je mislil, da so tisočletja mrtvi Etruški vstali od smrti in z njimi sama Meduza!

Pokazal je pete in tekel proti vili kričeč in spa-čen od groze, kričeč z rokami:

»Gospod! Pojdite gledati! Meduza! Meduza!«

Drugega ni mogel spraviti iz sebe.

Lojz steče, kolikor ga noge neso, a za njim jo malo bolj polagoma ubira Zinka. Že od daleč sliši obupne klice na pomoč.

»Pri moji veri,« deje sam pri sebi in podvoji naglico, »zdi se mi, kakor da bi bil taščin glas.«

Prihiti do hipogeja, se nagne naden in jo za-gleda. Zakliče ji: »Kaj zaboga se je zgodilo, ma-mica?«

»Umrla bom,« odgovori ona, »Pomagajte!«

Lojz pošlje kmeta po lestev, jo spusti v grob-nico in veli tašči, naj se vzpne po njej. Ko se je zaslala Barbara na najvišjem klinu, je od veselja, da je zopet videla sonce, in iz strahu, da ne bi padla nazaj, razprla roke in se vsa obesila na zetov vrat. Ta jo je prisrčno objel in ji dal prvi sinovski poljub, rekoč med veselim smehom:

»Ali vam nisem bil dejal, da me boste še objeli?«

Šah

Do matcha Alatorcevi-Botvinik sedaj še ne bo prišlo, ker hoče Botvinik nadaljevati svoje študije v elektrotehniko. Pač pa nameravajo v Leningradu za spomlad mojstrski turnir, na katerega bi povabili tudi par internacionalnih mojstrov.

V Hastingsu je poleg Flohra tudi Lilienthal dosegel zelo lep rezultat — delitev II. in III. mesta z Aljechinom. Danes prinašamo dve partiji teh dveh mojstrov, v katerih sta imela slabše nasprotnike.

Flohr : Milner Barry.

1. d2—d4, d7—d5. 2. c2—c4, e7—e6. 3. e2—e3, Lc8—f5. 4. Dd1—b5 (to je zelo močan odgovor na zadnjo potezo črnega). Dd8—d7 (tu je boljše Dc8, ker na d7 jemlje dama prostor skakaču). 5. Sg1—f3, f7—f6 (to je posledica prejšnje po-teze črnega). 6. Sb1—c3, e7—e6. 7. Lf1—e2, Sg8—e7. 8. Sf3—h4, Lf5—g6. 9. Sh4×g6 (vzame nasprotniku izbornega lovca, čeprav mu otvori h linijo). h7×g6. 10. Lc1—dc. Se7—f5. 11. Le2—d3, Lf8—d6. 12. o—o—o (h pešca črni ne sme vzeti, ker bi potem bel dobil h linijo), b7—b6 (tu bi črni moral poskrbeti za razvoj svojega dam. ska-kača, ki mu zastavlja dama pot v igro, da bi igral Dc7). 13. g2—g4, Sf5—e7. 14. e3—e4 (s tem dobi beli jasno premoč v centru). d5×e4. 15. Sc3×e4, Ke8—f7. 16. h2—h4, Sb8—a6 (to stane prav za prav figuro, toda črni je stal že tako slabo, da mu ni preostajalo drugega, kot to obupno po-stopanje). 17. e4—e5, b6×e5. 18. Ld5×a6, c5×d4. 19. Db3—f3, Se7—d5. 20. h4—h5, c6—c5. 21. La6—c4, Ld6—e5. 22. Td1—e1, Kf7—e7. 23. h5—h6! (Flohr igra konec zelo energično. Na g×h6 bi odločilo Se 4×f6!). f8—h8. 24. h6×g7. Th8×h1. 25. Te1×h1, d4—d3. 26. g7—g8D!, Le5×b2+27. Ke1—b1! in črni se je vdal, ker ima beli damo več.

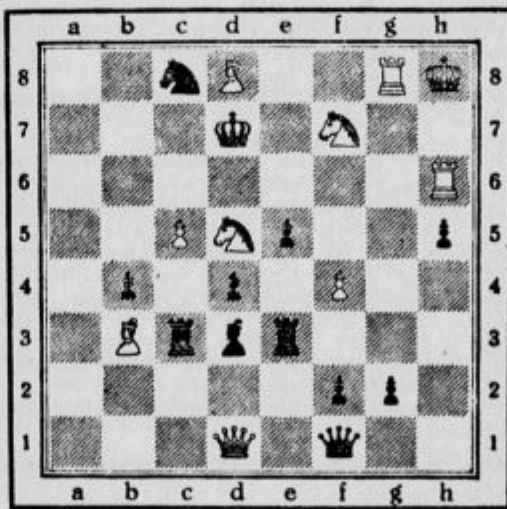
Lilienthal : Menšik.

1. d2—d4, Sg8—f6. 2. c2—c4, e7—e6. 3. Sb1—c3, d7—d5. 4. Lc1—g5, Sb8—d7. 5. c4×d5, c6×d5. 6. e2—e3, Lf8—e7. 7. Lf1—d3, o—o. 8. Dd1—e2, c7—e5 (ta poteza je precej riskantna, ker slabi polje d5). 9. Sg1—e2, a7—a6. 10. Ld3—f5, Tf8—e8. 11. o—o, b7—b6. 12. d4×c5, b6×c5. 13. Ta1—d1, Dd8—a5? (ta poteza je nerazumljiva, ker je bilo tukaj popolnoma naravno igrati Lb7. Črni bi pa seveda tudi potem imel težko igro). 14. Sc3×d5, Sf6×d5. 15. Lf5×h7+, Kg8—h8. 16. Td1×d5, Sd7—b6. 17. Td5—e5 (mogoče je Menšikova računalna na to pozicijo, v kateri sicer dobi figuro, toda izgubi partijo), f7—f6. 18. Lg5×f6!, g7×f6. 19. Te5—h5, Le8—g4. 20. Lh7—g8+ in Menšikova se je vdala, ker mata ni več mo-goče preprečiti.

Problem štev. 4.

I. Péris.

Črni: Kd7, Df1, Tc3, e3, Ld3, Sc8, P: b4, d4, e5, f2, g2, h5 (12 figur).

Beli: Kh8, Dd1, Tg8, h6, Lb3, d8, Sd5, f7, P: c5, f4 (10 figur).

Mat v dveh potezah.

Cenjene rešilce prosimo, da nam obenem z rešitvijo tega problema pošljejo tudi rešitve problemov št. 1., 2. in 3. če jih še niso, ker bomo objavili samo imena onih, ki bodo rešili vse te probleme.

BANKA BARUCH

15. RUE LAFAYETTE

PARIS

Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75

Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Bel-

giji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu.

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje

in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi

v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksen-

burgu sprejemajo plačila na naše

čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles.

FRANCIJA: No. 1117-94 Paris.

HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst.

LUKSEMBURG: No. 5967 Lux-embourg.

Na sahteve pošljemo brezplačno

naše čekovne nakaznice.

Pred nakupom si oglejte veliko raz-

stavo otroških in igračnih vozicov,

stolice, holenderjev, malih dvokoles, trikolejev, šival-

nih strojev, motorjev in dvokoles v prostori domače

tovarne »TRIBUNA« F. Batjel, Ljubljana, Karlovska c. 4

Najnižje cene! — Cenik franco.

Oskrbite si

za Vaše leposlovne,
znanstvene
in druge knjige
primerne
preproste ali fine

Poslužite se

za vezavo revij:
Dom in Svet,
Mladika,
Ilustracija,
Zena in Dom

trpežne vezave

originalnih platnic

katere Vam nudi

Knjigoveznica Jugoslovanske tiskarne

IZLOŽ.

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6/II.

Vsem onim, ki trpe na teh ranah, služi »Fitonin« kot izredno sredstvo, ker je dokazano in potrjeno po naših zdravniških in zdravstvenih institucijah, da zanesljivo in naglo celi tudi najtežje krovične rane. »Fitonin« odpravlja otekle in ne-prijen dub rane in že v začetku zdravljenja

»Fitonin« se dobiva v lekarnah, steklenica po gr. za Din 60.—. Ako bi ga ne imeli, naj se naroči pri »Fitonu« dr. z o. i. prometni oddelku Zagreb, poštni predal 1-78. Ako se ga denar pošlje naprej na »Fiton« dr. z o. i. poštni čekov račun št. 37.757 v Zagrebu se vrlihar s TEM VŠAK POŠTNI STROŠEK

Zastonj se pošlje poučna knjižica št. 15, vsakomur, ki jo zahteva!

ublažuje bolečine. Bil so slučajji, ko so bile take rane stare nad 20 let, z uporabo »Fitonina« so se pa zacelile pred potekom meseca. »Fitonin« priporočajo tudi pri ranitvah, poškodbah, opeklinah, oparitvah, ker preprečuje infekcije, ustavlja krvavitve in zelo naglo zaceljuje rane

»Fitonin« velika steklenica 100 gr. za Din 60.—. Ako bi ga ne imeli, naj se naroči pri »Fitonu« dr. z o. i. prometni oddelku Zagreb, poštni predal 1-78. Ako se ga denar pošlje naprej na »Fiton« dr. z o. i. poštni čekov račun št. 37.757 v Zagrebu se vrlihar s TEM VŠAK POŠTNI STROŠEK

Zastonj se pošlje poučna knjižica št. 15, vsakomur, ki jo zahteva!

Dovolj po minist. pod Š. br. 611 o. l. V. 1933.

Gospodarstvo

Naša zunanja trgovina

Aktivnost naša pol milijarde — Zaradi zmanjšanja uvoza

Pravkar so objavljeni podatki o naši zunanji trgovini v decembru 1933. Uvoz je znašal 63.263 ton v vrednosti 249.6 milij. Din, kar pomeni v primeri z decembrom 1932 zmanjšanje po količini za 27,3%, po vrednosti pa za 5%. Novembra je znašal uvoz 275,9 milij. Din.

Izvozili pa smo v decembru blaga 214.567 ton za 273,8 milij. Din, kar pomeni v primeri z decembrom 1932 zmanjšanje za 15,55% po teži ter 20,03% po vrednosti. Pripominamo, da je znašal naš izvoz novembra lani 403,5 milij. Din.

Glavni predmeti našega uvoza so bili v decembru naslednji (vse v milij. Din, v oklepajih podatki za november 1933):

Bombaž sirov 12,6 (7,96), bombaž predivo 31,3 (33,0), bombaž tkanine 10,6 (15,7), volna sirova 5,0 (4,4), vol. predivo 3,6 (11,4), voln. tkanine 6,3 (10,9), svilen predivo 5,4 (6,3), svilene tkanine 4,15 (3,5), železo nepredelano 2,9 (2,6), pločevina 3,8 (6,1), razni izdelki iz železa in jekla 10,2 (12,7), kože domačih živali 6,3 (4,7), limone in pomaranče 2,9 (1,45), ostalo južno sadje 3,8 (6,9), kava 4,8 (5,7), preniog 6,9 (6,1), olj. plodovi 4,16 (2,9), stroji, aparati in orodje 9,5 (11,5), električni predmeti 7,9 (7,7), umetne organske barve 4,1 (4,1).

Na drugi strani smo pa v decembru izvozili (v milij. Din, v oklepajih podatki za november 1933): Koruza 29,4 (26,3), sveže sadje 1,0 (1,6), suhe slive 13,15 (21,65), opij 13,3 (3,24), hmelj 7,05 (12,2), tobak v listu — (59,2), konoplja 3,4 (5,4), goveda 8,66 (9,4), prašiči 19,3 (16,6), drobnica 5,8 (5,3), perutnina 7,8 (7,5), sveže meso 37,65 (14,7), jajca 9,7 (8,8), drva 2,56 (2,94), sušni les 46,4 (52,13), oglje 1,1 (1,2), cement 4,7 (5,0), baker sirov — (57,3), rude in kamene 4,7 (11,8).

Pregled naše zunanje trgovine v zadnjem četrtletju nam daje tale slika v milij. Din:

	Uvoz		Izvoz	
	1933	1932	1933	1932
9 mesecev	2075,8	2121,6	2287,6	2033,6
oktober	281,1	243,7	413,0	320,1
november	275,9	231,6	403,5	359,5
december	249,6	262,7	273,8	342,4

Tako uvoz kot izvoz sta v primeri z novembrom padla. Uvoz je padel v glavnem radi manjšega uvoza tkanin in predveta ter strojev, dočim beleži izvoz v decembru izostanek dveh predmetov: tobaka in bakra, ki sta v novembru izkazala izvoz skupno 116,5 milij. Izvoz tobaka je nekoliko ponehal, ker so bile dobavljene skoro vse kupljene količine. Glavni kmet našega tobaka je bila Poljska. Izvoz bakra pa je bil slab, ker je v Ljubljani zamrznila in se po njej ni izvažalo. V ostalem beleži zmanjšanje tudi izvoz lesa, ki je eden najvažnejših predmetov našega izvoza.

Razvoj naše zunanje trgovine se nam kaže v zadnjih letih tako-le:

Vzajemna pomoč razpuščena

Pomožno blagajne imajo komisarje

Zaključujoč ukrepe po naredbi z dne 20. oktobra 1933 o delovanju brezobrestnih gradbenih hranilnic zadrug, je kr. banska uprava odklonila vsem zadrugam, ki so prijavile prilagoditev svojega delovanja omenjeni naredbi, njih predloge in jih pozvala k likvidaciji sistema kolektivnega obveznega štedenja z malo ali brezobrestno podlago. Z ozirom na to na področju dravske banovine ne more več delovati nobena takšna kreditna ustanova. Zaradi povzgoja zaupanja prebivalstva v socialno koristne pomožne blagajne je, zaključujoč svoje ukrepe v tej stvari, postavila vsem pomožnim blagajnam, ki so tu registrirane, komisarje iz vrst banjskih pravnih referentov s potrebnimi pooblastili, dotlej dokler se ne bo preprčala, da so se razmere pri teh blagajnah povsem ustale. Dotlej ostaneta naredbi z dne 20. okt. 1933 še v veljavi. Kr. banska uprava pri tem opozarja zainteresirane z ozirom na akcije, ki se v javnosti pojavljajo, da je v stvari Vzajemne pomoči, reg. pom. blag. v Ljubljani, ministrstvo za notranje posle odklonilo konkretno pritožbo z instancno odločbo z dne 10. 1. 1934, III. št. 83, poudarjajoč, da je po § 41. zakona o pomožnih blagajnah z dne 16. 7. 1892, drž. zak. 202 leta razpuščena, čim se je nad blagajno otvoril stečaj in to od dne, ko je bil proglas o otvorenju stečaja na bil na sodni deski. Odtlej more samo sodišče ukiniti stečaj. Kolikor se končno tiče banske nadzorne pravice, ugotavlja ministrstvo, da je bau to svoje pravice, dano mu v §§ 33, odst. 2, in 35, odst. 1, zakona o reg. pom. blagajnah pravilno vršil, ker je stečajno sodišče našlo, da razlog prezadolžitve (§ 68 st. 2.) v resnici obstoji.

Od avljanje avtomobilov

Iz Avtovestnika posnemamo, da je bilo proti koncu novembra 1933 v naši banovini registriranih 1575 potniških avtomobilov, 633 tovornih in 903 motociklov, skupno torej 3113 motornih vozil. Pod plombo pa je bilo stavljenih konec decembra 1933: 585 potniških voz, 74 tovornih in 386 motociklov, skupno torej 1045 vozil. Pri osebnih avtomobilih znaša odstotek plombarinih vozil 37,25%, pri tovornih 11,75%, pri motociklih pa celo 41,25%. V celoti je torej plombarina tretjina vseh registriranih vozil, kar je izredno velik odstotek, ki ga ni doslej zabeležila nobena druga država. Računa se, da izgubi država radi sedanje odjave vozil samo v naši banovini 1,4 milij. banovina 1 milij. Din, torej tretjino lani proračunanih dohodkov. V primeru navedenega se, da je bilo v samem Zagrebu odjavljenih 349 potniških avtomobilov, 45 tovornih in 50 motociklov, v Beogradu pa je bilo odjavljenih 412 osebnih zasebnih avtomobilov.

Poziv

k prijavi poskusnih zemljišč za izvedbo primerjalnih gnojilnih poskusov h krompirju.

Da bi dognala dopustnost mešanja apnenega dušika s superfostatom tik pred gnojenjem in bi obenem pokazala kmetovalcem na vzgledih uspešnost umetnega gnojenja v primeri z gnojenjem s hlevskim gnojem nameravate napraviti. Kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Ljubljani letos epomladl večje število triparcelnih primerjalnih gnojilnih poskusov v izmeri po 900 kv. m h krompirju kot poskusnem sadežu.

Kmetovalci s teritorija Kmetijske poskusne in kontrolne postaje v Ljubljani, t. j. iz bivše ljubljanske oblasti in iz sreza celjskega, ki imajo resno voljo delati take poskuse in razpolagajo ob kakih javni poti z njivo, ki jo nameravajo obdelati letos s krompirjem, naj se prijavijo. Prijave sprejema

Padec izvoza v decembru

Uvoz

	tis. ton	milij. Din
1929	1672	7594,8
1930	1514	6960,1
1931	1133	4800,3
1932	880	2859,7
1933	793	2882,5

Uvoz je torej po količini padel za v primeri z letom 1932 lani za 9,85%, po vrednosti pa je bil celo nekoliko višji: za 0,8%. Te številke nam kažejo, da je ravno padcu našega uvoza pripisovati aktivno bilanco naše zunanje trgovine. Da je količina uvoza bolj padla kot vrednost, je pripisovati baš padcu dinarja v letu 1933.

Izvoz pa izkazuje naslednje gibanje:

	tis. ton	milij. Din
1929	5,330	7,931,7
1930	4,733	6,780,1
1931	5,325	4,801,0
1932	2,398	3,055,6
1933	2,930	3,377,8

Izvoz je torej lani v primeri z l. 1932 narasel po količini za 22,16%, po vrednosti pa samo za 10,55%.

V decembru je bila naša zunanja trgovina aktivna za 24,2 milij. Din, dočim je znašala aktivnost v novembru 127,6 milij. in v oktobru 131,9 milij. Din. Skupno je bila naša zunanja trgovina v preteklem letu aktivna za skoro pol milijarde Din, to je 493,5 milij. Din. Leto 1932 je bila naša zunanja trgovina aktivna za 193,9 milij. Din. Doslej največja aktivnost naše zunanje trgovine je bila zabeležena l. 1929 s 327 milij. Din.

V naslednjem smo sestavili pregled najvažnejših predmetov izvoza v preteklem letu:

	1932	1933	1932	1933
Koruza	185	601	136	431,3
Tobak	6	5	237,5	143,2
Sveže sadje	87	56	149,1	71,9
Hmelj	1,65	1,4	13,2	83,2
Prašiči (kom.)	274	208	263,6	214,2
Sveže meso	16	14	153,5	137,1
Jajca	16,5	18,3	182,2	176,5
Stavbni les	568	729	419,7	767,1
Baker	26	35	247,2	292,9

Najvažnejši predmeti uvoza pa so bili:

	1932	1933	1932	1933
Sirov bombaž	8,6	10,6	117	153,5
Bombažno predivo	8	13	198,3	337,6
Bombažne tkanine	3,7	3	203,9	185,4
Volnene tkanine	0,8	0,8	178,1	124,8
Razni žel. izdelki	28	32	137	141,8
Stroji in aparati	8,5	7,4	138,2	106,7
Elektroteh. predmeti	2,6	1,8	107,1	80,3

pismeno in ustmeno do 10. februarja t. l. Kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Ljubljani, Tvrška cesta 38. V pismeni prijavi naj prijavitelj navede čitljivo svoje ime in priimek, nadalje kraj in hišno številko svojega bivališča, kakor tudi pošto in železniško postajo.

Postaja bo dala poskusniku potrebna orodja in gnojila na razpolago; za njihov prevoz, kakor tudi za hlevski gnoj, za sadež in za delo pa bo moral skrbeti poskusnik sam.

★

Naša kompenzacijska trgovina s Poljsko. — Poljska družba za kompenzacijsko trgovino poroča, da je od začetka poslovanja družbe (1. nov. 1932) znašal uvoz v Poljsko 18.444.000 zlotov, izvoz pa 24.967.000 zlotov. Največ prometa je bilo z Združenimi državami, na drugem mestu je bil promet z Jugoslavijo. Poljski izvoz v Jugoslavijo na podlagi kompenzacije je znašal 4.114.000 zlotov, uvoz iz Jugoslavije pa 8.968.000 zlotov.

Nova pekarna v Mariboru. Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev v Mariboru, r. z. z. o. z. je zaprosila za dovoljenje zgraditi električno pekarno na Rotovškem trgu 2.

Impregnirovane lesa v Hočah. Jugoslovanska tvornica za impregniranje lesa Guido Ruetgers d. d. v Hočah pri Mariboru nam sporoča: Objavljena vest o podelitvi večjih naročil od strani države našemu podjetju v Hočah na žloto ne odgovarja dejstvu in je najmanj preuranjena. Prometne ustanove naše države dosedaj še niso podelile v naši banovini nobenih pomembnejših naročil za impregnacijo železniških pragov.

Nova delniška družba. V Novem Sadu je snovana z glavnico pol milij. Din delniška družba »Astrahan«, ki se bo bavila s predelovanjem krzna. Tovarne stekla v Purginu je 18. jan. ustavila obrat, brez dela je 350 delavcev.

Nova zadruga: Kmetijsko društvo na Rakeku, r. z. z. o. z. (načelnik Modic Andrej).

Konkurz je razglašen o imovini Bara Vinka, trgovca z mešanim blagom v St. Ilju pri Velenju. Prvi zbor upnikov 8. febr., oglašiti se je do 1. aprila, ugotovitveni narek 12. aprila. — Nadalje je ustavljeno poravnalno postopanje in uveden konkurz o imovini Klemenčič Matije, čevljarja in trgovca z obuvalom v Sevnici. Prvi zbor upnikov 8. febr., ugotovitveni narek 12. aprila, oglašiti se je do 12. aprila.

Odprava konkurza: I. Grobelnik, trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani (vsa masa razdeljena).

V poravnalni zadevi Krapeša Frana, kavararja v Ljubljani, Kongresni trg 1, se odreja poravnalni narek na 8. februarja ob 10.

Kje vse konkurira japonsko blago. Veliki pritisk japonskega blaga na najrazličnejša tržišča je izrazil posrncet Evrope in Amerike. V naslednjem navajamo še nekaj podatkov o razsežnosti japonskega dumpinga. V francoskih kolonijah zapadne Afrike prodajajo Japonci svoje tkanine za tretjino iste cene kot Francozi. V Holandiji se prodajajo japonski bicikli po 5 goldinarjev, to je manj kot dajejo zastavljalnici za nova kolesa. Že se govori, da bodo Japonci prodajali v Evropi avtomobile po 50 funtov šterlingov (12.000 Din po komadu). Japonci ne prodajajo v Anglijo samo tekstilij, ampak tudi škotski whiskey! Japonsko pivo prodira v Sirijo. Pa še nebroj primerov bi lahko našeli.

Trgovinska pogodba Švice-Francija. Dne 31. t. m. poteče trgovinska pogodba Francije s Švico. Pričakovati pa je, da ta pogodba ne bo podaljšana, ker namerava Francija znižati uvoz kmetijskih proizvodov iz Švice. Ker pa je na drugi strani francoski izvoz v Švico zelo znan, prete švicarji z represalijami.

25-letnica pošto-čekovnega prometa v Nemčiji je bila te dni slovesno praznovana.

Avstrijski izvoz lesa v Francijo. Kmetijski odsek francoskega senata je danes odobril francosko pogodbo za uvoz večjih količin lesa iz Avstrije po prednostni carlini.

Borza

Dne 27. januarja 1933.

Denar

Ta teden je znašal promet na ljubljanski borzi 2.315 milij. Din v primeri s 3.461, 3.263, 2.059 in 2.581 milij. Din v prejšnjih letih.

Po belgajskem »Narodnem blagostanju« z dne 27. jan. so bili ta teden v prostem prometu tečajji nekotliko čvrstjeji. Znašali so: švicarski frank 1602 blago, devica Pariz 824—826, dolar 51,25—52, angleški funt 260—261,50, italijanska lira pa 4,235 do 4,300.

Curih. Pariz 20,275, London 16,19, Newyork 326,25, Bruselj 71,85, Milan 27,11, Madrid 41,40, Amsterdam 207,30, Berlin 122,35, Dunaj 73 (57,25), Stockholm 83,50, Oslo 81,35, Kopenhagen 72,35, Praga 15,28, Varšava 58,05, Atene 2,945, Carigrad 2,79, Bukarešta 3,05.

Živina

Mariborski sejmi 26. januarja. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 81 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 7—9 tednov stari komad 130—140, 3—4 mesece 200—250, 5—7 mesecev 320—360, 8—10 mesecev 450—500, 1 leto 650—700, 1 kg žive teže 7—8,50 mrtve 9,50—11 Din. Prodanih je bilo 37 svinj.

Hmelj

Izvoz hmelja iz Češkoslovaške je lani znašal 99.927 stotov za 50 kg v vrednosti 157 milij. KČ. Leta 1932 je znašal izvoz 111.715 stotov za 81,2 milij. KČ.

Zateč. 25. jan. Povpraševanje je izredno živahno in je razpoloženje zelo čvrsto. Cene za lanskó blago so sedaj med 1300 do 1600 KČ za 50 kg.

Les

Tendenco je slejkoprej mlačna, nekotliko pa je vendarle čvrsto povpraševanje za bukovo, tešeno, zlasti pa za tavole. Cene so ostale neizpremenjene.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Nedelja, 28. jan.: 7.30 O zidavi para za kisanje krme (Ing. Sadar Vinko). — 8.15 Poročila. — 8.30 Gimnastika (Pusišek Ivko). — 9.00 Versko predavanje (dr. Mihael Opeka). — 9.30 Mešan oktet poje božične pesmi. — 10.00 O pomenu dvojčkov in sorodniška manjvrednost (dr. Škerl Božo). — 10.30 Nar. pesmi igra harmonika, dedke in fant pa pojeta. Sodelujejo gđ. Sokova, g. Jelačin in Cvrtin. — 11.15 Slovensko glasbo izvaja Radio-orkester. — 12.00 Čas. Ruski instrumentalni in vokalni reproduc. koncert. — 16.00 Smernice za ureditve in vodstvo naših kmetij (Ing. Petkovšek). — 16.30 »Dover-Calaš«, veseloigra (St. Jakobski oder). — 17.30 Reprodukcijski valčki. — 20.00 Prenos operete iz Ljubljane. — V odmoru: čas in poročila.

Ponedeljek, 29. januarja: 12.15 Veselih nog na okrog (reproducirani plesi). — 12.45 Poročila. — 13. Čas. Operetna reproducirana glasba. — 18. Gospodinjstva ura: Prehrana delovnega človeka (ga. Santic). — 18.30 Električna hišna inštalacija (Ing. Mattanovich). — 19. Poročila za novostmi: Slovenska pesem (Klub esperantistov). — 20. Ura slovenske moderne glasbe: 1. Samospevi gospe Šuštarjeve. 2. Vokalni koncert gosp. Dermote, vmes klavir-solo, gosp. Vodušek. — 21.15 Citre in kitara (brata Ahačič). — 22. Čas. poročila, Radiojazz.

Drugi programi:

Nedelja, 28. jan.: Belgrad: 9.30 Služba božja v Saborni cerkvi. — 11.15 Koncert Glasbene šole: orkester in vokalni soli. — 15.30 Radio orkester. — 16.30 Narodne pesmi z orkestrom. — 19.00 Narodne pesmi z orkestrom. — 20.30 Vokalni koncert. — 21.15 Violina in orkester. — 21.45 Saksofon. — Dunaj: 11.20 Koncert za violino in orkester. — 12.30 Simfonični orkester. — 19.35 Opereta. — 22.40 Orkestralni koncert. — Berlin: 21.00 Zbovske pesmi. — 22.45 Koncert vojaške godbe. — London: 22.05 Orkestralni koncert. — Milan: 21.00 Prenos opere. — München: 8.45 Koncert na orglah. — 12.00 Koncert vojaške godbe. — 13.00 Orkestralni koncert s solisti. — 18.20 Godalni kvartet. — 20.05 Figarova svatba, komična opera, Mozart. — Praga: 8.30 Koncert na orglah. — 12.15 Orkestralni koncert. — 18.10 Orkester in petje. — 20.45 Radio orkester. — 22.30 Lahka glasba. — Rim: 17.00 Simfonični koncert. — 20.40 Vojvodinja iz Cikaga, opereta, Kalman.

Ponedeljek, 29. januarja. Belgrad: 16.30 Radio-orkester. — 19.30 Koncert kvinteta. — 20.30 Cavalleria rusticana, opera na ploščah. — Dunaj: 17.20 Samospevi: japonske pesmi. — 19. Orkestralni koncert. — Berlin: 19. Götze von Berlichingen, drama, Goethe. — 20.10 Koncert. — Brno: 20.10 Vokalni koncert: moderne ruske romance. — 20.30 Koncert za orgle. — Budimpešta: 13.30 Ciganska kapela. — 18.30 Jazz. — 19.40 Koncert filharmoničnega društva. — London: 21. Orkestralni koncert. — 21.15 Koncert za violino in violi. — Praga: 11.05 Salonski orkester. — 19.05 Mandolinski koncert. — 20.05 Festival v čast skladatelja Suku. — Rim: 17.30 Sopranski samospevi. — 20.10 Vokalni koncert. — 20.45 Lahka glasba. — Varšava: 16.55 Klavirski koncert. — 17.30 Vokalni koncert. — 18.20 Lahka glasba. — 20. Koncert.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Drama

Začetek ob 20.

Nedelja, 28. januarja: Ob 15. uri »Turške kumare«. Izven. Znižane cene od 6 do 20 Din. Ob 20. uri »Gospodična«. Premijera. Izven. Ponedeljek, 29. januarja: Zaprto.

Opera

Začetek ob 20.

Nedelja, 28. januarja, ob 15: »Nižava«. Izven. Znižane cene. — Ob 20: »Ples v Savojju«. Izven. Ponedeljek, 29. januarja: Zaprto.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 28. januarja ob 15: »Studentje sin«. Najnižje cene. (Sedeži po 15, 12, 10, 8, 6, 5 Din; stojšča po 3 in 2 Din.) — Ob 20: »Mala Floramye«. Gostovanje tenorista Stjepana Ivelje. Ponedeljek, 29. januarja: Zaprto. Torek, 30. januarja, ob 20: »Okence«. Red B.

Jugoslovanska knjigarna

naznanja,

da so izšle v njeni založbi pravkar sledeče velepomembne slovenske izvirne novosti

Univ. prof. dr. Milko Kos

ZGODOVINA SLOVENCEV OD NASELITVE DO REFORMACIJE

256 strani besedila na najboljšem papirju, 32 listov slik na umetniškem papirju, 5 historične karte med besedilom in 4 večje karte kot priloge. Format knjige 17,5 x 21,5 cm. Vežava v surovem platnu.

VSEBINA

PRED PRIHODOM SLOVENCEV. Pozorišče slovenske zgodovine - Predzgodovinska doba - Doba Rimljanov in velikih selitev narodov - OD NASELITVE DO MADŽARSKIH NAVALOV. Stoletje pred prihodom Slovencev - Prihod pod Obri - Naselitev v novi domovini - Država karantanskih Slovencev - Politična in verska priključitev karantanskih Slovencev na zapad - Zedinjenje slovenske zemlje v frankovski monarhiji - Panonija, središče političnih gibanj slovenske zemlje v 9. stol. - Konec frankovskega gospodarstva v Panoniji in Karantaniji - Politični, socialni in gospodarski red staroslovenske dobe - DOBA VELIKEGA NEMŠKEGA POLITIČNEGA IN KOLONIZATORICNEGA OSVAJANJA. Velika Karantanija in njene kraje - Germanizacija slovenske zemlje v 10—12. stol. - Gospodarstvo, družba in cerkev v prvih stoletjih germanizacije - BORBA ZA POLITIČNO PREVLADE NAD SLOVENSKO ZEMLJO. Dinastični teritoriji - Borba za Kranjsko - Zedinjanje slovenske zemlje pod Přemysl Otakarjem II - Habsburško-goriško ravnovesje 1282—1335 - Prodiranje Habsburžanov na morje - Slovenci in slovenske meje v visokem srednjem veku - Gospodarstvo in socialni položaj kmeta - Plemiški stan - Cerkev - Mešna in meščansko - KONEC SREDNJEGA VEKA - Dvig celjskih grofov - Turške in druge vojne v drugi polovici petnajstega stoletja - Družba in gospodarstvo, cerkev in duhovno življenje v 15. stol. - VIRI IN LITERATURA.

Narodnikom zbirke »osmos« znanemo razpoložljivi knjigo v drugi polovici tedna

Cena za nenaročnike vez. Din 98 —

Univ. prof. dr. Aleksander Bilimović

UVOD V EKONOMSKO VEDO

Vsakemu izobražencu nujno potrebna knjiga!

VSEBINA

Osnovni pojmi - Zgodovinski razvoj gospodarstva - Organizacija sodobnega socialnega gospodarstva - Ekonomska veda - Metodologija ekonomske vede - Seznam avtorjev

200 strani - Temeljno delo za študij sodobnih gospodarskih problemov - Izvnanja ponazarjajo mnoge tabele in risbe.

Cena za nenaročnike Din 60—, vez. 80—

Ivan Pregelj

TOLMINCI

Zgodovinski roman - 383 strani

»Demoški protest užaljene človečnosti, ki združuje en udarec tisoč rok, predanih s pobožnostjo v božjo usodo: to so Tolminci; in še film stoterih krivic, dramatični niz malih tragedij in ena sama

Sport

Hokey turnir na Bledu

Danes se nadaljuje tekme mednarodnega turnirja na Bledu in nastopijo sledeči pari: ob 10: FTK Budimpešta : VSV iz Beljaka, ob 11: ÖWSK Dunaj : Ilirija (Ljubljana), ob 14.30: VSV Beljak : Ilirija, ob 15.30 ÖWSK Dunaj : FTK Budimpešta. Konferenca predstavnikov sodelujočih klubov je sklenila izvesti turnir po sistemu za točke.

Današnji nogomet

v Ljubljani obeta mnogo privlačnosti posebno na igrišču Ilirije ob Celovski cesti, kjer nastopijo ob 14

ILIRIJA : KOROTAN
KOROTAN : REKA
ILIRIJA : REKA

Omenjeni klubi odigrajo nekaj brzoturnir v 50 minutnih tekmah, kar obljublja posebno živahnega poteka in borbenosti tem bolj, ker skrajšan čas ne bo stvil nikakih zahtev na kondicijo in bo s tem prišla tehnična stran igre do popolne veljave. Ilirija nastopi popolnoma kompletno z nekaterimi izpremembami za nadaljnje uspešnejše prvenstveno tekmovanje. Reka in Korotan, prvi prvaki II. razreda, nastopita seveda s svojimi najboljšimi močmi in bosta skušala svoje barve kar najčistneje zastopati. Pričakujemo lahko res dober in fair nogomet in priporočamo občinstvu, da se prireditve udeleži. Vstopnina je skrajno znižana, vstopnice so po 3 in 5 Din.

Nogometne tekme za Z. P.

Danes ob 13.30 in ob 15.30 na igrišču Hermes
V turnirju za brezposelne igralce nastopita danes samo dva para, in sicer oba na igrišču Hermes. Ob 13.30 se srečata

Jadran : Slovan

ob 15.30 pa

Slovan : Disk

Za tekme vlada vedno večje zanimanje, kar dokazuje udeležba zadnjih tednih, ki stalno narašča. Tudi današnji tekmi obeta biti zelo zanimivi, zato jih bo občinstvo posetilo v velikem številu. Ker ima ta turnir tudi važen socialni pomen, zato je prav, da prireditelja podpremo v njegovem stremeljenju. Tekmi se vršita ob vsakem vremenu.

Dve mednarodni hokey tekmi v Ljubljani

V torek reprezentanca Romunije : Ilirija, v sredo WSK Dunaj : Ilirija, obakrat ob 15 na drsališču Ilirije.

Ilirija bo odigrala v torek hokey-tekmo z reprezentanco Romunije, ki potuje tedaj na svetovno hokey prvenstvo v Milano, za sredo je pa povabila v goste WSK iz Dunaja. Obe tekmi sta prvi hokey-tekmi v letošnji sezoni v Ljubljani, ker nam vreme ni dopuščalo doslej igrati tekem. V moštviu Ilirije proti romunski reprezentanci bo nastopil tudi kanadski igralec Wziel, po potrebi bo pa ojačeno moštvo tudi z nekaterimi dunajskimi igralci. Tekmi obeta biti prvovrsten sporten užitek, zato se vabi naše sportno občinstvo, da ju poseti v obilnem številu.

Velik mednarodni motoskijöring na Blejskem jezeru

Bled je že večkrat tekmo letošnje zime pokazal, da v polni meri razume svojo vlogo v tujsko-proletnem oziru. V kratkem je tamošnji SK »Triglav« organiziral celo vrsto interesantnih zimskosportnih tekmovanj, ki smo jih doslej vajeni le v renomiranih mednarodnih sportnih in letoviških centrih St. Moritz itd.

Bled prinese na svečnico 2. februarja zopet veliko senzacijo: motoskijöring na Blejskem jezeru. Led je sedaj zadosti močan tudi za tako vrsto tekmovanja, njegova površina je idealna.

Prireditel obeta biti sportni dogodek prve vrste. Svojo udeležbo so obljubili poleg domačih tudi zagrebški in velik kader avstrijskih motociklistov, včlanjenih v Kürtner Automobil Klubu v Celoveu.

KADAR VAS BO V KUHNJI ZEBLO

se spomnite na patentirani obroč ali ploščo za štedilnik

STED-REGULATOR

ki Vam prihrani pol kuriva, kurjavo izrablji tako, da lahko pri večji toploti kuhate in ogrevate kuhinjo. Pustimo govoriti strokovnjakinjo: Iznajdba g. Avg. Zupančiča se je na naši soli izvrstno obnesla. Glavna dobrot Sted-Regulatorja za štedilnik je, da prihrani na kurjavi za polovico kuriva. — Zato ga priporočam vsem naprednim gospodinjam. Ravnateljstvo dr. Krekove meščanske gospodinske šole v Zgor. šiški. Ljubljana VII, dne 3. jan. 1934. Žužek Anđelinda, ravnateljica.

Glavna zaloga: Livarna A. Smole, Opekarska cesta 33. — Tel. 38-54.

Ludvik Ganghofer:

Samostanski lovec

Roman iz 14. stoletja

1.

Pomlad v gorah! Cvetja ne pozna, ki ga tresi vtigred po dolinskih travnikih, mlčnih, mehkih svetle ne, ki igrivo božajo cvetoče grmovje, in ne ljubkega ščebetanja domov se vračajočih lastov, ki pod gostoljubno streho svoja gnezda grade. Pomlad v gorah — brumenje je in bučanje, bes in grom, vihar in smrt. Na gozd v gorah pritiska zimski mraz kakor grozen velikan, in pomlad, ki ga hoče pregnati, mora biti silen junak, mora ubijati in razdirati, preden more graditi in obujati novo življenje iz ledenega spanja.

Visoko v strmih pečeh se neprestano udirajo in bobniro snežni plazovi, po rebreh zamolklo buči viharni jug, s svojo vročo sapo puha po izginevalnem snegu, v gozdu se zaganja v stare mogočnejše smreke in jih majo in stresa do stržena. In lomi vse gnilo in trilo vejevje ter ga odnaša s seboj v divjem vrtincu. Povsod neprestano curlija in grgra, na vsakem bregu se tvori poskočen pototek, po vsem skalovju šumlja voda, nastala iz skopnelega snega, obliva korenine iz se zbira v sleherni razpoki, v sleherni kotanji ter narašča v besneč, peaneč se hudournik, ki očisti gozd od vse nesnage in trohnobe, izpodje ter podre vsako bolno, slabotno drevo in pušča za sabo samo, kar je močno in zdravo.

V talečem se snegu se začno premikati skale, ki jih je zimski mraz odkrnil s kamenitih sten; v bobnečih skokih drve in bučijo doli po gorskem

Zlasti slednji so po svojem zimsko sportnem udeleževanju svetovno znani. Motoskijöring je izredno interesanten način tekmovanja, vsaj preizkuša sposobnost dveh tekmovalcev istočasno, motociklista in smučarja. Izredno napeti so trenutki v zavojih in so smučarji za to vrsto vožnje razvili že čisto svojevrstno tehniko.

Tempo tekmovanja bo sigurno zelo oster. Lanskoletni rekord znaša 86 km na uro, ki ga je dosegel g. Neško Kušar, član MK Ilirije na motorju BSA 500 ccm s smučarjem g. Janko Rusom z Bleda. Ta hitrost je izreden sportni uspeh.

Organizacija je v rokah agilnega SK Triglav na Bledu, ki ga bo podpirala v sportnem oziru MK Ilirija v Ljubljani (tajništvo Miklošičeva 15). Pozivajo se vozači-motociklisti, da se zaradi kasnega termina javijo na enega gornjih naslovov, kjer je na razpolago točen razpis.

Občni zbor SSK Marafona

Občni zbor Marafona je bil preklek soboto v Zadržni gospodarski banki na Aleksandrovi cesti 6. Iz podanih poročil povzemamo: tajnik je prejel in odposlal skupno 515 dopisov; podpornih in rednih članov šteje klub 303. Dohodkov in izdatkov je bilo 29.124.98 Din. V teški atletiki je klubova tekoatletična sekcija odnesla v borbi z Ilirijani z dvema točkama premoči prvenstvo v Dravski banovini; v državnem tekoatletičnem državnem prvenstvu je sekcija na četrtem mestu v celotni klasifikaciji. V lahki atletiki ima prvenstvo Maribora, v državni prvenstveni klasifikaciji pa je na 5. mestu. Razen tega je imel klub tudi kolesarsko, zimskosportno in vodnosportno ter damsko sekcijo. Dosedanji uspehi v kolesarstvu bodo z izstopom Štefana Rozmana utrpeli občutno vrzel. Pri volitvah je bilo večina izbrano dosedanje vodstvo. Klubov prestiž v državnem sportnem svetu je najbolj spoznati iz tega, ker zasedajo nekateri klubovi člani važne sportne funkcije, tako je dr. Fran Vatovec podpredsednik zagrebške tekoatletične zveze. Zal, da ni več v klubovem vodstvu dosedanjih poselovodci podpredsednik in ustanovitelj SSK Marafona ter poštirovalni organizator in klubov ideolog dr. Fran Vatovec, ki je umel s spretnim in sistematičnim propagandnim delom povzdigniti pomen in sloves SSK Marafona.

SK Korotan, nogometna sekcija. Danes ob 9.45 obvezen sestanek vseh članov nogometne sekcije. Zagotovo naj se ga udeležijo predvsem člani prvega moštva zaradi popoldanskih tekem na Iliriji. Prvo moštvo dobi opremo po sestanku.

SK Ilirija, tekoatletična sekcija. Klubovo interno prvenstvo v rokoborbi se vrši danes ob 9 dopoldne v šoli na Grabnu. Vabijo se vsi prijatelji teške atletike. Tehtanje se vrši od pol 9 do 9. Triko je prinesiti seboj. Ostalo oskrbi Nered.

Vremensko poročilo JZSZ in SPD

a) telefonično po stanju dne 27. januarja ob 7 zj.

Bistrica-Boh. jezero: —14°, jasno, 10 cm suhega pršica na podlagi 100 cm, smuka idealna. — Bled-jezero: —12°, jasno, mirno, 65 cm snega, sneg sreč, led uporabljiv, 25 cm debel. — Kranjska gora, Ratače-Planica: —12°, barometer pada, jasno, mirno, 120 cm snega, sneg sreč, Vrščič in Tamar 350 cm pršica.

b) pismeno po stanju dne 26. januarja 1934 ob 7 zj.

Goreljek: —12°, jasno, solnčno, 20 cm pršica, smuka idealna. — Planina na Kraju: —17°, jasno, mirno, 40 cm novega snega, sneg pršič, smuka idealna, izgledi najboljši, smuka v planinah zelo ugodna. — Dovje-Mojstrana: vreme najlepše, smuka idealna, skakalnica uporabna, izgledi najlepši. — Velika Planina: —10°, jasno, mirno, 4 cm snega, smuka odlična, izgledi dobri, pot zgažen. — Mrzlica nad Trbovljami: —5°, jasno, mirno, 60 cm snega, sneg poledenel, smuka dobra, skakalnica uporabna, izgledi dobri. — Kamnik: —14°, lahka megla, mirno, 20 cm snega, sneg sreč, smuka prav dobra, skakalnica uporabna, izgledi in smuka v planinah prav dobri. — Sodražica: —10°, jasno, veter sever, 10 cm pršica na podlagi 100 cm, smuka idealna, izgledi prav dobri, smuka na Travnji gori idealna. — Rakitna: —6°, veter vzhodnik, 20 cm snega, sneg sreč,

smuka prav dobra. — Rovte nad Logatecem: —6°, 40 cm snega, sneg poledenel. — Celje: —13°, jasno, brez vetra, snega na južni strani malo, na senčni 30 cm, sneg zmrazjen, smuka manj ugodna. — Šmarje pri Ljubljani: vreme jasno, brez megle, solnčno, snega 35 cm, smuka ugodna, tereni v okolici idealni. — Št. Vid nad Cerkljico: 25. jan.: —4°, jasno, burja, 60 cm snega, sneg suh pršič. — Zlebe: smuka prav dobra. — Skalaški dom na Voglu: jasno, mirno, 15 cm pršica na stari podlagi, smuka idealna, izgledi za prihodnje dni najboljši; dnevna prehrana 30 Din.

★

Svetovni bokerski prvak Carnera se je ob svojem prihodu v New-York takoj podal v svoje bivališče, kjer bo treniral. Bival bo v Pompton Lakes-u, v istem kraju, kjer se je pripravljaval za borbo s Sharkey-jem. Carnera si je izbral za svojega partnerja v treningu med drugimi tudi Joe Sekyro; katerega je Maks Schmeling leta 1929 po točkah premagal. Carnera pojde v začetku februarja v Miami, kjer se bo boril 22. februarja proti Tommy Loughran-u.

Ameriški skakalec v višino, sloviti George Spitz je skočil v dvorani 2.02 m visoko ter s tem postavil nov svetovni rekord v skoku v višino v dvorani.

Zahvala.

Podpisani upravičenec posmrtnine po ravnem stricu se oddelku »KARITAS« za točno izplačilo zahvaljujem ter vsakomur nasvetojem.

Maribor, dne 19. I. 1934.

Malek Avgust, I. r.

NAZNANILO PRESELITVE

Vljudno naznanjam, da sem prevzel v Celju, Gosposka ulica št. 9 po umrlem gosp. IVANU PREVOLSKU čevljarsko delavnico

in da opustim dosedanje delavnico v Prešernovi ulici št. 3. — Cenj. strankam se tudi v bodoče najtopleje priporočam.

Franc Plevčak

čevljarski mojster — Celje, Gosposka ulica št. 9.

Inventurna prodaja

zimskega blaga napol zastoni. Priložnostni nakup v Trpinovem bazarju Maribor, Vetrinjska ulica 15.

Zahvala.

Smatram za dolžnost, da se zavarovalnici »KARITAS« za hitro in točno izplačilo cele zavarovane vsote toplo zahvalim.

Slovenja vas, dne 23. I. 1934.

Pesek Jožef, Antonija, I. r.

Najstarejše, najsolidnejše podjetje:

C. PICKEL

tovarna cementnih izdelkov, d. z. o. z.

nudi po konkurenčnih cenah: betonske cevi, stopnice, raznovrsten umetni kamen za tlak, cement, apno, kamen naste cevi, ploščice za oblaganje sten, strešno lepko, izolacijske plošče, asfalt i. t. d. — Le prvovrstno in najboljše blago!

Tovarna: **MARIBOR**, Koroščeva ulica št. 39 — Vrbanova ulica št. 60

Zahvala.

Za izplačano posmrtnino po pokojni teti, ki sem jo prejel od »KARITAS«, se iskreno zahvaljujem.

Maribor, dne 22. I. 1934.

Jakobič Paul, I. r.

Trgovski lokal

na Bledu se odda v najem po izredno nizki ceni — preko sezi je ali za daljšo dobo. Lokalitete urejene z vsem trg. inventarjem kot stelažami, pulti, elektriko itd. — V isti stavbi mogoča tudi lepa stanovanja za najemnika ali trgovske službenice. Lega trgov. lokala v prometnem delu letovišča. — Za točnejše informacije nasloviti na

R. THALER, ŠKOFJA LOKA.

je zleknil na ležišče, mu je že trden spanec brez sanj zaprl mlade oči in ga osvežil, tudi če je trajal le malo ur. Da bi pa zjutraj ne zaspal prve zore, si je bil Hajmo izmislil budilca. Z jermenom si je privezal na roko težek kamen in ga položil zvečer tako rahlo na stranico svojega ležišča, da je moral pri najmanjšem sunku zdrkniti na tla. Čim se je torej Hajmo v spanju premaknil, ga je padli kamen prebudil. Čo je opazil, da je bila v koži še črna tema, je Hajmo budilca spet naravnal in spal dalje. Ako je pa videl, da zunaj pred malim okencem bledijo zvezde, je skočil pokonci, se umil pri tekočem studencu, katerega ledenomrzla voda je žuborela pred kočo, použil skromni zajutrek in se nepotil v pomladno jutro polno hrumečega juga. Še so bile noči mrzle, in trajalo je vedno nekaj časa, preden je nehalo Hajma mraziti po udih, a hitra hoja po težavnih potih mu je kmalu pognala kri po žilah, sveža rdečica mu je pobarvala spet mlada lica, in njegove oči so se bliskale jasno ko voda, ki jo obseva solnce.

Čim bolj divje je bučal pomladni vihar okoli njega, tem svobodnejše in udobnejše mu je bilo pri sru. In čim je jutro, ko ni smel motiti in plašiti v gozd se vračajoče divjačine, zrastle v svetli dan, ni mogel drugače, da si ne bi v vsem hrumu in šumu glasno zapel pesmi in zadovolj tako svoji življenjski moči, ki jo je viharno čutil v sebi in ki je silila na dan; zapel pesmi mlademu solncu nasproti, ki je s svojim iskrenim se zlato načrpal s snegom pokrite gorske vrhove. Potem seveda, ko se je ukrala v njegovo srce spet lovska skrb, ki ga je morila vse te dni, potem je povsem umolknil, stopal tiho od vrha do vrha in oprezovaje krožil z očmi naokoli.

(Dalje.)

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pletna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Pozor inserenti!

Pri nas so ostale nedvigljene sledeče ponudbe: »400«, »Dober zaslužek«, »Dobra šivilja«, »Dve prodajalki«, »Elefant«, »Fiat 501«, »Galanterija«, »Kratkoročno«, »Kuharica«, »Stalno 412«, »Parcela«, »Tajnik 1001«, »Promet«, »Vestna«, »Zanesljiva«, »Treznost«, »Zanesljiva moč«, »Zasluzek«.

Dalje starejša ponudbe: »A. A.«, »Dobre knjige«, »Doge«, »Jaquard«, »Gospodinja«, »Hisa«, »Kamnik«, »65.000 Din«, »Kuri je okoli«, »Kranj«, »Ljubljana-okolica«, »20.000«, »Marljiva«, »Parcelo kupim«, »Pekarna - Cena«, »Plačam«, »Posredovalci izključeni«, »Sigurno št. 13500«, »Poštena«, »Snažna in poštena«, »Tajniško mesto«, »Takojšnje plačilo 3«, »Vestna«, »Skrb za prihodnost«.

Vabimo p. n. inserente, ki so oglaševali pod temi šiframi naročili, naj dvignijo ponudbe takoj, ker bi jih sicer morali uničiti kot brezpredmetne. Lahko sporočite tudi naslov, na kateri naj ponudbe pošljemo. — Uprava »Slovenca« v Ljubljani. (c)

Službe iščejo

Gospodinja

srednjih let, ki zna dobro kuhati in je vajena vseh hišnih del, govori slovensko in nemško, želi mesto za samostojno gospodstvo ali gospojo na dodelo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zanesljiva« št. 553. (a)

Trgovski pomočnik

mlad, vojašine prost, zmožen slovenske, srbohrvaščine in deloma nemške, z dobro večletno prakso, išče primernega nameščenja. Zmožen tudi pisarniških poslov. Razpolaga s primerno kavcijo. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Zanesljiva« št. 553. (a)

5000 Din

brezobrestno položaj kot kavcijo za službo sluge, inkasanta, skladiščnika, ali kaj sličnega, s takojšnjim nastopom. Naslov v upr. »SL« pod št. 842. (a)

Mladenč

išče mesto šoferja ali sluge, kjerkoli v Ljubljani. Preskrbitelj bogata nagrada. Za vestnost položim kavcijo. Naslov na upr. »Slov.« št. 837. (a)

Kmečki fant

pošten, priden, trezen, nekadiček, z dobrim spricvalom išče stalno ali trajno mesto. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 807. (a)

Službo gospodinja

18let. Grem tudi na čezlo na manjše posestvo. Naslov v upravi »Slov.« Maribor, št. 72. (a)

Prodajalka

mešane stroke išče službo. Gre tudi v skladišče ali kaj primernega v Ljubljani. Ponudbe pod poštno, št. 801. (a)

Prodajalka

za trafiklo išče službo. Najraje gre v Ljubljano ali Maribor. Dopise na upravo »Slov.« v Celju pod »Marljiva« št. 814. (a)

Mlajša kuharica

išče mesto gospodinja. — Naslov pove upr. »Slovenca« št. 891. (a)

Pomočnica

za večjo kuhinjo, z dobrimi spricvali — želi službo. Naslov pove upr. »Slovenca« št. 880. (a)

Korespondentinja

z večletno prakso, večja popolnoma slovenske, srbohrvaške ter nemške stenografije, išče mesto. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Samostojna« št. 930. (a)

Izprašan kurjač

zakonski, brez otrok, išče mesto hišnika. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Hišnik« št. 902. (a)

Gospodinja

poštena, vajena vsakega dela in kuhe, želi stalno službo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Pridna gospodinja« št. 850. (a)

Prodajalka

blagajničarka z daljšo prakso, želi primerno službo. Gre tudi k otrokom. Vešča nemščine, glasbe, vsega gospodinstva in šivanja. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Pridna« št. 856. (a)

Trgovska pomočnica

želi službo v mlekarstvu, pekarni ali trgovini z mesnim blagom. Šla bi tudi v trafiklo ter položila kavcijo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kavcija« št. 906. (a)

Pletilja

poštena, večša tudi ženskih ročnih del, išče zaposlitve kjerkoli. Gre tudi k otrokom. Nastop takoj. Ponudbe bi poslali na upravo »Slovenca« pod »SL« št. 107-723. (a)

Služkinja

ki zna tudi šivati, išče službo. Gre tudi na dodelo. — Naslov v upr. »Slovenca« št. 924. (a)

Trgovska pomočnica

mlada, poštena, izurjena v splošnih trgovskih strokah, želi službo. Zmožna strojepisja, šivanja, dobra računalnica. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Očetovo jamstvo« št. 938. (a)

Službo dobe

Kuharico

srednjih let, pošteno in spretno, vajeno večjega gospodinstva, sprejemno. Klemenec, Vič 91. (b)

Poslovodje

za prodajalne čevlje — išče mesto takoj. Reflektanti iz stroke s prakso naj vložijo lastnoročno in obširno pisane ponudbe z navedbo plače in odgovarjajoče kavcije in naj priložijo fotografijo kakor tudi prepise spricval na Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova cesta 2 pod »Znana trdnica«. (b)

Reklamni potnik

dobro govornik, sigurnega nastopa in dobrega izgleda — se išče. Ponudbe s sliko in označbo dosežanj delovanja na Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova cesta 2 pod »Saviestan« št. 804. (b)

Organist

in cerkvenik dobi službo pri Sv. Marku. Nastop 1. marca, ali najkasneje 15. marca. Mlajši prosilci ljubljanske orgelarske šole imajo prednost. Prošnje do 10. februarja na Zvezi urad Sv. Marka pri Ptuj. (a)

Kuharico

samostojno, dobro gospodinja, z daljšo prakso, in sobarico vajeno pranja in likanja perila ter finih sob — sprejme večja trgovska hiša na delu z moderno urejeno kuhinjo in pralnico. Samo resne, vestne in zdrave reflektantke naj pošlijo ponudbe z navedbo zahtevkov in živopisom na upravo »Slov.« pod »Služba dobra in stalna« št. 737. (b)

Regentin Belo

z večjo prakso, z dobrimi spricvali — želi službo. Naslov pove upr. »Slovenca« št. 880. (a)

Korespondentinja

z večletno prakso, večja popolnoma slovenske, srbohrvaške ter nemške stenografije, išče mesto. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Samostojna« št. 930. (a)

Izprašan kurjač

zakonski, brez otrok, išče mesto hišnika. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Hišnik« št. 902. (a)

Vrtnarja

ki se razume na vzgojo zelenjave, cvetlice in po možnosti čebelarstva — se sprejme. — Prednost imajo starejši in neozepjeni. Vsa oskrba v hiši. Nastop 15. ali pa že 1. t. m. Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe upravi veleposestva barona Ottenfelsa, Bežanec, p. Pregrada. (b)

Dve prodajalki

sprejemno takoj in sicer eno starejšo, vsestransko verzirano za samostojno vodstvo detaljne trgovine, in eno mlajšo kot pomoč. Obe mesti sta v Ljubljani. V postev pridejo le popolnoma zanesljive in sposobne moči s primerno prakso v modni ali galanterijski stroki. Kavcija ali jamstvo potrebno. V ponudbah je navesti točno vsa dosedanja službena mesta, možnost nastopa, znanje in točno tudi zahtevke glede plače itd. Ponudbe je nasloviti na upravo »Slovenca« pod geslom »Dve prodajalki« št. 782. (b)

Prodajalka

z dveletno prakso — želi prenesti službo. Cenjene ponudbe poslati na upr. »Slov.« pod vestna in poštena. 787. (d)

Čitajte in širite

»Slovenca«!

Knjigovodja bilanc'st

perfekten korespondent v slov., srbohrvaškem in nemškem jeziku, dober pisarniški organizator, verziran v vseh davčnih zadevah, poznavatelj razmer v trgovini in industriji, s 15 letno prakso na odgovornem mestu v vseh gornjih pisarniških poslih v dveh večjih industrijskih podjetjih — želi prenesti sedanje mesto. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Knjigovodja« št. 927. (b)

Mesto gospodinjice

v lepem kralju m-ziske doline dobi služkinjo, ki zna kuhati in nadzorovati rejo prašičev. Opravljati bi morala vsa hišna dela. — Naslov se izve v upr. »Slov.« pod šifro »Mežiska dolina« št. 808. (b)

Prodajalka

z dveletno prakso — želi prenesti službo. Cenjene ponudbe poslati na upr. »Slov.« pod vestna in poštena. 787. (d)

Čitajte in širite

»Slovenca«!

Hranilno knjižico

Ljubljanske Kreditne banke do 200.000 Din kupim. Dopise je poslati upravi »Slovenca« pod »Snežnik« št. 907. (d)

Kupim

vlogo Mestne hranilnice ljubljanske od 10 do 20 tisoč dinarjev. Najnižje ponudbe pod »Gotovina« št. 784 na upravo »Slov.«

Hranilno knjižico

»Kmetijskih občin« (10.000 Din) prodam ali zamenjam za vlogo »Kmetijske« ali »Ljudske« posojilnice v Ljubljani. Naslov v upr. »Slovenca« št. 922. (d)

EUMIG

3-ELEKTRONSKI SUPER AUTOMAT TIPA 533

Mali super z velikim učinkom!

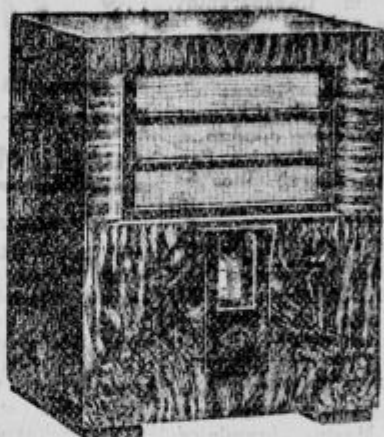
Zahlevajte predvajanje in prospekte od:

„RADIO“

REG. ZADUGA Z O. Z.

V LJUBLJANI • MIKLOSIČEVA C. 7

TELEFON ŠTEV. 3199

Valovi 200-2000 m. • Popolna selektivnost. • 7 vg-ašenih krogov. • Elektrodinamični zvočnik. • Skala z imeni postaj. Visokofrekv. pentode, binode, 7 wattna končna pentoda.

Vajenci

Krepkega vajenca

za pilarsko obrt iščem. 1. Figar, pilarski mojster, Ljubljana, Vošnjakova ul. št. 6. (v)

Vajenca

s tremi razredi srednje šole oziroma osimni razredi osnovne šole sprejemam z oskrbo v hiši. — Fran Kamenšek, trgovina, Ljubljana, Einspillerjeva ulica. (v)

Krepkega učenca

ki ima resno voljo do učenja mizarstva, sprejme Mačič, Prevalje. (v)

Zasluzek

300 Din dnevno

lahko vsak zasluži! Pisi-tele upravi »Slovenca« pod »Stalno« št. 893. (z)

Denar

Posojilo

nudimo. — Informacije Jaraš, Rožna dolina cesta 8, št. 22. Za odgovor 5 Din znamko. (b)

Tihaga družabnika

(družabnica) z 20.000 Din (tudi hranilne knjižice) — sprejemam za hotelsko podjetje v dobrem letoviškem kraju. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Gotovino« št. 899. (d)

Hranilno knjižico

Ljudske posojilnice v Kranju, do zneska 90.000 Din — kupim. Ponudbe pod šifro »Gotovina« št. 899. (d)

Stanovanja

ISCEJO:

Soba

z eno posteljo se išče v bližini Sv. Petra ali Vičdovdanske ceste. Vprašati: Kavarža Stritar. (c)

Iščem za pisarno

za takoj majhen lokal ali neopremljeno sobo blizu pošte. Ponudbe na imenja: Stebi, Aleksandrova cesta 4. (c)

Enosobno stanovanje

iščem na Kodeljevem ali v bližini mitnice v Mostah — za 1. marec. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dve osebi« št. 926. (c)

ODDAJO:

Trisobno stanovanje

lepo, v Tavčarjevi ulici, prvo nadstropje, oddam z vsemi pritliklinami za prvi maj. Mesечно 1250 Din z vsemi dokladi. Informacije: Novi trg 3. (c)

Soba

parketir. in z električno razsvetljavo, prazna ali opremljena, se takoj odda v vilskem četrtu Ljubljane. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 823. (s)

Opremljena sobica

se odda gospodinjici. — Sv. Petra cesta 52. (s)

Prazno sobo

I. nadstropje, elektrika, parket, takoj oddam. Staretova 31, Trnovo. (s)

Opremljeno sobico

visoko pritličje, poseben vhod, takoj oddam. Cesta v Rožno dolino 11. (s)

Opremljena soba

blizu mitnice, se takoj odda solidni osebi. Vodovodna cesta 17/L. (s)

Gospodinja

ali dijakinja se sprejme na dobro hrano, čedno stanovanje z uporabo glasovirja. Cena nizka. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 396. (s)

Soba

opremljena, se takoj odda solidni osebi. Naslov v upr. »Slov.« št. 948. (s)

Soba s štedilnikom

oddam Dravice 138, poleg šole. (s)

Vnajem

ISCEJO:

Pekarno

v Sloveniji iščem v najem v manjšem mestu ali v večjem trgu. Natančne ponudbe na F. K. Medo-viceva 13, Zagreb. (m)

Lokal

v bližini trga, primeren za mesnico, se išče za takoj. — Pismena ponudba pod »Mesnica« št. 870 na upravo »Slovenca«. (m)

ODDAJO:

Nijvo

v bližini Sv. Križa oddam v najem. Naslov v upr. »Slovenca« št. 921. (n)

Lepe lokale

za slaščičarno in delikatesno trgovino dam v najem. Pekarna Rotar — Vrhnika. (n)

Gostilno

solidno, v mestu, oddam v najem. Le v gostilniški stroki izvežbana poštena samska žena, srednje starosti, s primernim kapitalom pride v postev. — Ponudbe na upravo »SL« pod »Bodočnost« 945. (n)

Podk

Akademik instruiru

vse gimnazijske predmete po 8 Din na uro. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zajamčen uspeh« št. 863. (u)

Soferska šola

E. Čeh biva Camerita, va soferska šola. Učni snovi. Družnaka c. 35. Šola za poklicne šoferje in avtomobiliste. Prospekti in poizvedbe zastoj in franko.

SOFRSKA ŠOLA

L. Gaberščik, bivši komisar za soferske izpite, Slomškova ulica, Garaža Stupica — Vožnja v zaprtem avtomobilu.

Poizvedbe

Izgubil se mi je

pes volčjak, ki duje na ime Kastor. Ing. Stebi, Aleksandrova cesta 4. (c)

Zatekel se je

pes volčjak. Dobi se ga v gostilni Zajc, Soteska ob Savi pri Ljubljani. (c)

Dvosobno stanovanje

poenoti oddam. Stojice št. 126. (c)

Sprejemem gospoda

v sobo s posebnim vhom. Poleg tramvajске postaje. Kosovo 148. Šiška. (s)

Inserati

v »Slovencu« imajo največji uspeh.

Obrt

Električne napeljave

popravlja vsake vrste, tu in na deželi — izvršuje in se priporoča Havliček Franc, obl. konc. elektro-tehn. podjetje, Sv. Petra cesta 5, telefon 34-21. t

Modroce

poselne mreže, železne zložljive postelje otomane, divane in tapetirane izdelke odda dancenele RUDOLF RADOVAN tapetnik Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave žimze, cvilja za modroce in blaga za prevleke pohištva.

Posteljne mreže

izdeluje in popravlja na lesenih in železnih okvirjih najceneje — Alojz Andlovic, Komenskega c. št. 34. (t)

Za Din 1500-

dobavim praktičen couch postiran lesa tapetirsko de o. — Tak cenen nakup vam je mogoče le, če naročite komp. etno in direktno pri tapetniški tvrdki Rudolf Sever, Marijin trg 2. Največja izbira blaga za pohištvo.

Pohištvo

»Javor«

lesna industrija Logatec, Ljubljana, Masarykova c. št. 12 • prodaja pohištvo iz zaloge na hranilne knjižice in na obroke. (l)

Več spalnic

elegantnih, gladkih, lepo pleskanih, ter orohovih itd., vezanih, šperanih in tudi iz trdega lesa, z jamčeno solidno izdelanost — imam na zalogi po jaklo ugodnih cenah. Josip Andlovic, Skofljica. (s)

Spalnice

s piho in ogledalom prodajo po 2000 Din mizarstvo Josip Golar, Gosposvet-ska c. 13. (s)

Pozor!

Krasne spalnice, hrastove, javorjeve, črnejše in kuhinjske oprave prodajo po nizki ceni mizarstvo Ličen - Linhartova ulica 16. (s)

Glasba

Klavirje

planine prvostopnih inozemskih znamk nudimo narocene tudi na obroke. Ugašuje in popravlja: Muzikla, Ljubljana, Sv. Petra cesta 40. (g)

Harmonij

dobro ohranjen, ponuditi (opis, cena) dobrodelnemu društvu »Varstvo« — Ljubljana, Dunajska cesta 17. (g)

Prodaj klavir

kratek (Stutzflügel), skoraj nov, vsled brezposelnosti. Dopise upravi »Slovenca« pod »Ugodna cena« št. 895. (g)

Širite »Slovenca«!

MOKA ADA

iz mlina Dav da Huberta, mleta iz najbolje izbrane potiške in banaške pšenice
Neprekosljliva je v kvaliteti
v peki in okusu.

Cenejša je od drugih mok,

ker pri s. oji prvovrstni kvaliteti ni dražja od manjvrednih znamk.

Vsak trgovec, pek in gospodinja naj zato v lastnem
interesu zahteva vedno le MOKO ADA.

Stalne saloge moka ADA imajo trdke: »Ekonome, Prvo delavsko konzumno društvo, Ljubljana — Gorjane, Abačič in Silfrer, Kranj — osip Kobe, Novo mesto — Matheis, Brežice — Kresne, Kočevje — A. Domicej, Rakek — Engelsberger, Krsko — Jože Resman Zapuže — Anton Stergar, Kamnik — Mihelčič, Zagorje — Matko Kranjc, Vrhnika — Franc Oset, Sv. Peter v Savinji, dolini — Balon, Harander, Kovarčič, Jesenice — Janko Končar, Litiya — Ziberl, Škofja Loka

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

Stanko Harmel, Zagreb, Langov trg št. 2.

Razno

Dvokolesa

se sprejmejo preko zime v shrambo. Očiščenje, emajliranje z ognjem in ponikanje najceneje. — Tribuna F. B. L., Ljubljana, Karlovska c. št. 4.

Novo kuhar. knjižico

za 10 Din razpošilja uredništvo knjižice, Rožna dolina cesta XVII. št. 20, pri Ljubljani. (r)

100% učinek vode

dosežete z novodobnim kolesom; izrabite racionalno vašo vodno silo! Majhne investicije. Pišite na M. Jošt, Celje. (r)

Več tisoč-

krat preizkušeni barometer vedno na razpolago. Din 5 v znamkah na naslov: Barometer, Ljubljana L., poštni predal 18. (r)

Vsem dolžnikom in

upnikom!

Čitajte!

»Zaščita« vrši že do sedaj inkasno vplačil z najodličnejšim uspehom za svoje članstvo.

»Zaščita« daje članom informacije o premoženjskem stanju vseh dolžnikov. Za zbiranje informacij ima na razpolago izvršno organiziran in strokovno usposobljen aparat.

»Zaščita« posreduje za mirno uravnavo sporov med upniki in dolžniki, naj bo spor kakršnega koli značaja. Urejuje tudi vse, kar je potrebno po novi uredbi o zaščiti kmeta.

Čim več članstva, tem več uspeha, tem jačji bo položaj »Zaščite«. Pristopajte kot člani v njene vrsti vsi, dolžniki in upniki!

»ZASČITA«, registr. za druga z omejeno zavezo, Ljubljana, Masarykova cesta 14. II.

Posestva

Hiša z vrtom

v kateri je bila specijalska trgovina, v rudarskem kraju na deželi, porabna za trgovino, obrt ali stanovanje, se prodaja za 40.000 Din. En del kupnine bi se sprejel tudi v hranilnih knjižicah. Poizve se: Ljubljana, Dr. Loreto, Kongresni trg št. 2. (p)

Varno naložen denar

Nova hiša med glavnim in gorenjskim kolodvorom - mesečni donos 3050 D. 3 trisobna in 2 enosobni stanovanji, urejen vrt - se vsled družinskih razmer prodaja. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 728. (p)

Več hiš

ob Dunajski cesti, z lepimi vrtni in trgovinami - naprodaj. Zraven dobro upeljana pekarija. - Več se izve v kopališču Jezica pri Ljubljani. (p)

Hiša z gostilno

v Mariboru naprodaj Naslov v upravi »Slovenca« Maribor. (p)

Trgovsko hišo

na prometni točki prodam. Potrebna četrtna v gotovini, ostanek vložen v gotovino. Kmetijske hranilnice ljubljanske. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »400« št. 783. (p)

Majhno posestvo

v lepem kraju ob bano-vinski cesti prodam. Cena Din 23.000. Ponudbe pošlati na gostilno Divjak, Blanca ob Savi. (p)

Gostilna s posestvom

v prometnem kraju se ugodno odda v najem. Naslov na upravo »Slov.« pod št. 791. (p)

Prodaja se v Ljutomeru

enonadstropna hiša, zidana leta 1929, obstoječa iz dveh dvosobnih in dveh enosobnih stanovanj s pritliklino. Taista stoji ob bano-vinski cesti. Zraven je še travnik, odnosno dvorišče, ki meri 7 a 37 m². Cena in drugi pogoji se zvedo na županstvu mestne občine Ljutomer. (p)

Majhno posestvo

20 minut od postaje nova hiša 16.000 Din se prodaja. Jakob Berglec, Crnolica št. 33, Sv. Jurij, j. 2. (p)

Hiša z gostilno

v Mariboru, prav dobro odda se z inventarjem poceni prodaja. Naslov v upr. »Slov.« Maribor. (p)

Mlin

veliki, zidani, na stalni vodni ter prešo za olje prodam z vsemi pritliklinami. Ivan Munda, Savci-Sv. Tomaž, Ormož. (p)

Krasno vilo

z velikim vrtom v vrednosti 600.000 Din dobite za 150.000 Din gotovine, 150.000 Din v knjižicah in 300.000 pri prevzemu 8% hipoteke. — Naslov v upr. »Slov.« pod št. 800. (p)

Majhno posestvo

v bližini Kranja naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 72. (p)

Lepo posestvo

njive, travnike, poslopja vporabna za kako industrijsko podjetje na lepem kraju ob glavni cesti 5 minut od kolodvora oddam v najem. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 836. (p)

Gostilna

stara, dobro odda, na prometnem mestu, v centru Ljubljane, se odda pod ugodnimi pogoji v najem. — Pismene ponudbe pod »Stara gostilna« št. 879 na upravo »Slovenca«, p

Trinadstropna hiša

v Ljubljani, v sredini, na prometnem prostoru, s trgovskimi lokali naprodaj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Prometna« št. 878. (p)

Trgovina

z muzikalijami in instrumenti, dobro vpeljana — event. tudi vsa zaloga — je v Mariboru naprodaj. Dopise pod »Rentabel« na Hinko Sax, Maribor. p

Industrijsko podjetje

v Zagrebu, stabilno, solidno, zelo lukrativno in razširjeno, 28 let nepretrgoma v rokah enega lastnika, naprodaj. Proizvaja merkatilne in luk-suzne predmete, dobro vpeljana v celi državi, po katerih je mnogo povpraševanj. Industrija je brez konkurence z dokazanih dva in pol milijona odjemalci. Poleg tega pa ima v strojem centru Zagreba lastno, izvršno vpeljeno detaljno trgovino. Industrija naprodaj vsled starosti. Prodaja in daje informacije: Poslovna Pavleković, Zagreb, Ilica 144. (p)

Trgovina s sadjem

in zelenjavo, na prometnem kraju v Zagrebu — brez konkurence, najboljša se uvedena, z dnevnim izkupičkom ca. 800 Din, ugodno naprodaj. Ponudbe na P. Serov, Klaičeva 62, pritličje, levo, Zagreb. (p)

Vila naprodaj!

Naslov v upravi »Slovenca« št. 923. (p)

Parcele v Ljubljani

stalno pridobivajoče na vrednosti, naprodaj. Ponudbe pod »Rentabilnost« št. 929 na upravo »Slovenca«. (p)

Trgovina

s živalnimi stroji, kolesi, gramofoni, dobro uvedeno, na prometnem kraju, prodam. Pečnik Avgust, Stožice 47 — Jezica pri Ljubljani. (p)

Trgovina

elektrotehničnih potrebščin, koncesionirana za električne instalacije — z vsem inventarjem trgovine in skladišča, na najprometnejši točki zagrebškega centra (blizu »Lovačkoga roga«), z bogato zalogo kurantnega blaga za elektroinstalacije, kot: električnih vod, elektrovarnostnih naprav, svetil, žarnic, lustrov, elektrodekorativnih predmetov, napeljava električnih reklam in transparentov, vse v polnem obratu — prodamo na podlagi originalne nabavne in fakturne cene. Sigurna eksistencija ter zlasti za nemške emigrante ugodno. — Prodaja: Poslovna Pavleković, Zagreb, Ilica br. 144. (p)

Dvostanovanj. hišico

z vrtom prodam za Din 48.000. Potrebno 35.000 Din, ostalo hipoteka. — Jurčkova pot 67. (p)

Hiša in parcela

naprodaj na hranilne knjižice Mestne hranilnice. Zvezna ulica 3, Zelena jama. (p)

Hiša z gostilno

ugodna lega, na prometni točki — naprodaj. Poizve se: Novi Vodmat, Ljubljana, Ciglarjeva 2. (p)

Več parcel

pri remizi in v bližini vodovoda prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 917. (p)

Kupimo

Slovenske večernice

zvezke: 2-5, 7, 9, 10, 14, 17-19 — kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« v Celju pod »Slovenske večernice« 751. (k)

Zlato in srebro

kupujem — Ure, zlatnino popravilam. IGNAC JAN, urar, Maribor. Glavni trg

Šivalne stroje

dobro ohranjena, z mizo, na električni pogon, z motorjem ali transmisijo, kupimo. Detaljne ponudbe pošlati na upravo »Slov.« pod »Industrija« 758. (k)

Srebrne krone

stara zlata in srebro kupuje RAFINERIJA DR. GIH KOVIN, Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod v Vidovdanske ceste pri gostilni Možina. (l)

Praščijo krmo

repo itd., kupim. Strelška ulica 33. (k)

Vsakovrstno

zlato kupim po najvišjih cenah. CERNE, tuvar Ljubljana, Wolfova ulica št. 3. (k)

Leseno razpelo

(korpus) dobro ohranjeno, 90 cm dolgo, se kupi radi postavitve križa na polju. Dopise na upravo »Slovenca« Maribor pod šifro »Bog« št. 882. (k)

Krojačil šiviljel

Kupujejo se nove volnene krpe (odpadki). Stari trg št. 18, Ljubljana. (k)

Zlato, srebro, platin

kupuje po najvišjih dnevnih cenah. Mariborska Afinerija zlata, Orožnova ul. 8.

Veverične

in vse druge kože divjačine kupuje po visokih cenah: Zdravč, Ljubljana, Florijanska 9. (k)

Kupujem

prima jesenov, orehov in bel bukov okrogli les od 50 cm naprej. — Pergler Franc, Maribor, Mlinska ulica. (k)

Prodamo

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za, strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri trdki Karl Prelog, Ljubljana — Židovska ul. in Stari trg

Lepi jagneti

za na žago, pri cesti, 5 minut od kolodvora, naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 726. (l)

PER JE

sivo čehano kg Din 25-
Pol puh bel kg Din 95-
Puh sivi II. kg Din 100-
Puh sivi I. kg Din 125-
Puh bel, najfinjši kg Din 220-
Vse kemično očiščeno

Eksportna hiša 'Luna', Maribor

Čebelarji!

Vse čebelarje potrebščine, prvovrstne, Vam nudim najceneje. — Fr. Stupica, železnica in zaloga poljedelskih strojev, v Ljubljani, Gospodarska cesta 1. Kupujem čisti vosk, staro železo in druge kovine. (l)

Premog, drva, koks

prodaja Vinko Podobnik Tržaška cesta št. 16 Telefon 33-13

VATO

v tablah in za odeje — preden naročite za Vašo potrebo — zahteva te moje vzorce in cenik

Arbeiter-Maribor

Perje

puh. 15 vrst — od 8 Din naprej — ter

volno in žimo

za modroce prodaja najceneje SEGA, Wolfova 12 (dvorišče).

Cviček

originalni dobite v Centralni v. narn »Ljubljani«

Sveže najfinišne norveško

ribje olje

iz lekarne dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Tri šivalne stroje

krojaške, trdke »Singer« prodam po jako ugodni ceni. Marjana Slana, Vnanje Gorice, št. 94, Brezovica. (l)

Prodamo

parni kotel

plamenocevni, 30 m² kurilne ploskve, 8 atm. pritiska, popolnoma dobro ohranjen, za 600 do 800 pare na uro. s posebnim kurščem do 1200 kg pare na uro. Primeren za tekstilno tovarno — in Francis spiral turbino za 13—20 ks, 5—8 m padca, 250—300 litrov vode, 400—500 obratov na minuto, popolnoma dobro ohranjeno. — Ponudbe in ogled pri Remec Co., Duplica pri Kamniku. (l)

Pristni gozdni med

prodajam. — A. Pavlin, Razpotna ul. 6, Trnovo.

Kašo

lešpreni, sfidovo moko vedno sveže oddaja za debelo valetrovina. A. VOLK, LJUBLJANA Recljeva cesta 24

Čebulček

dobite najceneje pri Uršiču v Moškanjcih; istotam tudi čebulo. (l)

Psa

nemško dogo prodam za 500 Din Ivan Anžič, Bizovik 83 pri Ljubljani. (l)

Vino

od 50 l naprej, belo, rdeče in črno — se dobi pri Osrednji vinarski zadrugi za Jugoslavijo v Ljubljani, Kongresni trg 2. (l)

Jabolka

najokusnejša. 5 Din. pošta kupca. od 50 kg povzeto: Postržin, Maribor. (l)

Seno

prvovrstno, sladko konjsko prodam po Din 35. — Več vagonov ali na drobno proti gotovini. Rupert Lipnik, Gosposka št. 23. — Maribor. (l)

Prodam

za 1/2 vrednosti 2 vozika za sladoled, stroj za izdelavo sladoleda, 2 dobra stroja za peko škričnicelov, tehnično z uteži in 2 omari. Kupec se blagovoli obrniti na sodnijo št. 46 napozneje do 1. februarja. (l)

Manufakturo

po nizki ceni in v veliki izbiri Vam nudi

OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO

Ljubljana, Tyrševa 29 (v hiši Gospodar zvezel).

Prodaja tudi na

iranine knjižice

članice Zadrugne zveze Ljubljana.

Pletilni stroj

»Dubied« št. 8, 70 cm — zelo ugodno naprodaj. — Naslov v upravi »Slovenca« št. 892. (l)

Peresno kladivo

s 775 kg težko glavo — ugodno naprodaj. Vprašanja naj se pošljejo upravi »Slovenca« št. 881. (l)

Lesna industrija

naprodaj z vsem inventarjem, blagom in plačili. Lega najugodnejša. Interesenti, pošljite naslove upravi »Slovenca« pod »Les« št. 912. (l)

Prodam psico

4 leta staro, kraško, ilirsko pasme, dobro čuvajko. Hradečkega cesta 48, Ljubljana. (l)

Krasne pse

mlade špice, snežnobe barve, prodaja Vinko Vidmar, Zelena jama, Vodnikova 4. (l)

Smoking in žake

za srednje postavlo poceni prodam Kolodvorska 5.

Ženski šivalni stroj

naprodaj za 500 Din. — Trnovski pristan 22. (l)

Zimsko suknjo

skoraj novo, prodam. — Tržaška cesta 5. (l)

»Promet«

Komisijaska trgovina in splošna posredovalnica za nakup in prodajo različnih in dobro ohranjenih predmetov v Ljubljani — Napoleonov trg 7 (nasproti Križevniške cerkve) ugodno prodaja:

Stroje šivalne, krznarske, čevljarske, krojaške, pletilne, entel, gumbniške, pisalne in druge. Kolesa, motorje, otroške vozičke, smuči, drsalke ter druge športne potrebščine.

Pianino, klavirje, harmonij, violino, gitare, citre, mandolino, gramofone, harmoniko, foto, radio in druge aparate. Jedinica, spalnica, nova, ter še razno drugo dobro ohranjeno pohištvo, antične predmete, gospodinske potrebščine itd.

Sprejemamo tudi naročila za preskrbo raznih predmetov, kupujemo oz. vzamemo v komisijo, za menijamo in uspešno posredujemo. (l)

RADIO NARODU!

Odločili smo se, da radio 100% populariziramo in radi tega Vam stavimo naš aparat tipa 938, kateri sprejema tudi ameriške postaje na razpolago, in sicer na

18 mesečnih obrokov po Din 210—

oziroma Din 220— za isti aparat z vdanim supresorom. — Razun vseh evropskih postaj sprejemate tudi ameriške postaje.

Največja radio industrija sveta **PHILIPS RADIO**

Zastopstvo:

H. SUTTNER,

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 6

Zahtevajte brezplačni cenik!

Zahtevajte brezplačni cenik!

LIPSKI POM